

30864

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

సంపుటము. ౨.

చెన్న పట్టణము 1919 నంబ జనవరి నెల 22 వ తేది శనివారము

రా.క్ష.స.నా.మ.సం.వ.త్తు.ర.పు.వ్య.మా.స.బ.హు.శ.ద్వి.తీ.య.౨.

NO 250

(సంచిక ౨౫౦)

గాంధర్వ పూట

హార్మోనియలు

హిందూస్తానీ కరాటక కీర్తనలు తగిలెట్లుగా ప్రత్యేకముగా తయారు చేయబడినవి.

1 నెం. పూట రూ. 80-0-0

8. నంబ గారంటి 2 నెం. పూట రూ. 20-0-0 2 నంబ గారంటి. ప్రే. హార్మోనియలులు తృప్తికరములు కానియెడల 7 నెంబాలలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మావద్ద 17-నెంబాలల అనేకయుతర హార్మోనియలులుగలవు. ఉపాధ్యక్షులు లేకనే స్వయంగా హార్మోనియలులను వాయించి శ్రేష్ఠమగు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాన్ బద్దోరి కృష్ణమూర్తుల వారి నాటకపాటలు సవరింపబడి విశేషముగా ఖ్యాతిచున్న దిగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోతును. తెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోజున, సింగర, రాత్రి, సన్, హంబర, బ్రయింపు నైకము కావలసివారు మాకు వ్రాయుడు. మద్రాసు స్టోర్స్ సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

14 నురు జనముయొక్క మోటారుబండి ప్రతిరోజున ఉదయము ౫ం 7-80 వ కాకినాడలో ప్రాంత మునిసిపల్ కచ్చేరికి వెనుటకున్న మోటారు ట్రాక్కిట్టు కంపెనీ ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫ం 9-40 వ వేళను. పోగి కోటిపల్లి ౫ం 10 వ బయలుదేరి ౫ం 12-30 వ కాకినాడ చేరును. మధ్యాహ్నము, ౫ం 1-30 వ కాకినాడలో బయలుదేరి ౫ం 2-50 వ వాల్మీరాను చేరి, తిరిగి ౫ం 3-20 వ అక్కడ బయలుదేరి ౫ం 5-0 వ కాకినాడ చేరును. నలుగురు యొక్క మామూలు మోటారు వాడు ప్రత్యేకము మయనానికి నువ్వు సిద్ధముగా నున్నవి. రేట్లుకొన్నికొంతవారికి పంపబడును.

కంపెనీ ప్రేమకలక ఆఫీసు వలకలు రత్నకల్లలు కప్పులు వగయినా పూర్వముకంటే ధరలు తగ్గించి గిరియించుచున్నాము.

Telegraphic Address:—Motorcar Cocanada. The English Motor transit Company. Automobile Engineers COCANADA.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు వాచ్

5 న వత్సరములు గ్యారంటీ గలది. చక్కని గోలునుతో తెల 8.00 పోస్టేజి 0.4-0

ఇది మా కొంతకే కిద్దరుకల బడినది. కావున వెనకవద్దకుంద గ. తెల స్వల్పమైన ఫలదాకముని యాభివృద్ధి తెలియగు. దృఢమైన పాదాశులతో తేలిక బడి దేవుల పూర్వ ఆశా వ్రాసుదాము కిరియించుటచే చాలాకాలము నిజాక కృత్రికముగ వదిలేదును. గడియోము తెట్టిన ఇండియన్ మెయిల్ అను తెలియజే. తెట్టించు గ్యారంటీ

పత్ర ముడికించి యిండును. ఇండియన్ మెయిల్ వ్రాసుదాము తేది తెల 2-8-0 చిరునామా:—సుప్రీయరు వాచ్ కంపెనీ. పోస్టులాక్ష్య తెల 167 నుదగాను.

శ్రీకృష్ణ కర్ణామృత శ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అంబ గీతఫలకములు

డి. శ్రీనివాసాచార్య వారివలన పాడబడినవి

ఒక్కొక్కటి రు. 3

{ 12-12401 తృప్తతోయే	రాగమాలిక	{ 12-12406 నయాను-నారయణ	రాగమాలిక
{ 12-12402 హే లోకా శృణుత	"	{ 12-12407 కీరసాగర-శరమ్	"
{ 12-12398 యవ్య-తె-యవ్య-నగర	"	{ 12-12404 ఆహ్వా-మాభ్యాసన	"
{ 12-12399 నాస్థా ధర్మేణ	"	{ 12-12405 మదన-పరిహర క్లితిమ్	"
{ 12-12400 కరచరణ	కాంభోజి		
{ 12-12403 హే-గోపాలక-హే-కృపా	రాగమాలిక		

మాయొక్క ధరలపట్టిక కొరకు వ్రాయుడు

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad

S p e n s e r & Co. Ltd., Madras.

సి మెంటు.

గిలింగుహము "చేతి" మార్కు పోర్టుండు

సి మెంటు

నరకు విరామము లేకుండ వచ్చు చుండును.

క్రొత్తగావచ్చిన లాటులోనుండి కొద్దిగానైనను హెచ్చుగా

నైనను గూడ ఎంత నరుకు కావలసిన నంతయు వెంటనే ఇయ్యబడును.

వెలుగును వివరములు తెలియగోరువా రిటుల వ్రాయవలెను.

బెస్టు అండు కో., లిమిటెడు.

పోస్టుబాక్సు 63 మదరాసు

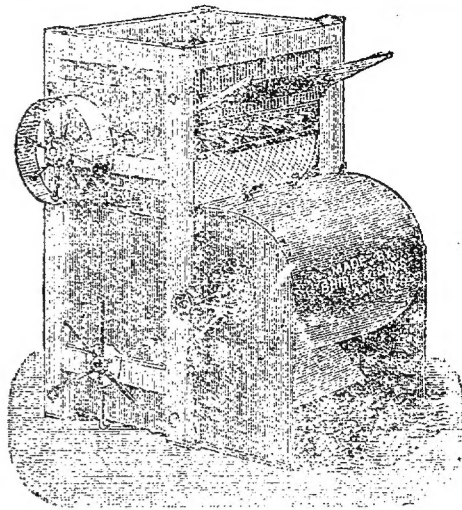
BEST & Co., LTD, MADRS.

ఇలాంటి ఇండియామహిమ ఇలాంటి
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క చరిత్ర
విశేషములను అనేక కావ్యములలోనుండి గ్రహించి లోక
జేతును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ
ములో జన్మించిన ప్రతిభావ్యుడును అవశ్యముగా జనుక
వలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తప్పాలాభిరుచులేదు.
వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్,
ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము, 157 బ్రాడ్వే,
96 నూంబుకోడు, మదరాసు.

సర్వోత్కృష్ట కుతూహలము.
ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలగేద భేదములు
లేక ఆబాలవృద్ధులకు శ్రీ పురుష తిరువ్రతును సేవించిన
ఎప్పుడును నిరోధముగ నుండగలరు.
మననమంజరి మాత్రము.
40 గల డబ్బుకయము రూ 1-0-0
రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ
(188) 20 చీబాబాకోడు మదరాసు.

Bhide & Sons Sangli (Bombay)

Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.

వేరుశనగలను బలుచు

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈయంత్రము వేరుశనగ కాయలను పగుల గొట్టుటకు
గాను నిర్మితమైనది. లోపల పప్పును పగుల గొట్టుటకు
కుభ్రముగా బిజుచును. బొంబాయి నుండి రాజధానులకు
దన్ని భాగముల ప్రశస్తి పొందినది.

మాయంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము.

విశేషములు తెలుసుకొన గోరువారు ఇంగ్లీషున
మాకు వ్రాయించుడు.

బై డే అండు సన్ను, సాంగ్లి - బొంబాయి.

శ్రేష్ఠమయిన డోదువత్తులు

అంబుకత్తులు	ధరశేష	1-కి రూ 8, 6, 5, 3, 2
జవ్వజి	"	4, 3, 2-8
పుసు	"	2, 1-8, 1
కన్నారి	"	3, 2, 1-8
కన్నీరు	"	1, అ. 12, 8

విలియం అండు కో,

చామరాజుపేట, బెంగళూరు సిటీ

NOVEL PUBLISHING HOUSE.

POST BOX No. 230, Madras

ప్రవేశ రుసుము లేదు.

చక్కని క్యాలండరు ఉచితము.

1. మా "నవలాగ్రంథమాల" యందు సంవత్సరమునకు నాలుగు చక్కని ఆంధ్ర గ్రంథములు చరిత్రాత్మకము లగునట్టివియు, రహస్యపరాధ విశోధకమైనవియు, సాంఘికమైనవియు నవలలు, దేశచరిత్రలు, ప్రచురింపబడి శాశ్వతచందా దారులపద్ధతిని విక్రయించబడును.
2. ప్రతిసవలయు క్యాటలాగ్ నానిపునులగువారిచే వ్రాయబడి, చక్కని అచ్చు, నునువైనకాగితములు, రంగులపటములు, క్యాలికో బ్రెండు కలిగినవి చందాదారులకు వారికి 100 పుటలకు నాలుగు అణాలచొప్పునను, తదితరులకు 0-6-0 చొప్పునను పంపబడును. తప్పాలాభిరుచు మాత్రము ప్రశ్నించి ఇయ్యవలసి యుండును. ప్రతిసంవత్సరము రెండు చిన్న నవలలు గాని, దీనితములుగాని బహుమతి పంపబడును
3. రసవంతములైన నవలలు ఆబాలగోపాలము చందాదారిగన శైలితోఁ గ్రకటించి భాషాభివృద్ధి చేయుటయే మాముఖ్యోద్దేశము.

ప్రథమ పుష్పము

పంచరంగుల పటముతో తయారైనది.

విజయదేవి.
(సాందర్భాత్మిక)

328 పేజీలు చందాదారులకు 0-12-0. ఇతరులకు రూ. 1-2-0

ద్వితీయ కుసుమము

ఈ జనవరి మాసాంతములో
వెలువడును.

అస్తమయము.
చరిత్ర విషయిక నవల.

గ్రంథ కర్త

ఎ. వి. స ర సింహం పంతులు.

కృష్ణ దేవరాయల కాలమునాటి

చరిత్రవిషయికమగు నవల.

గ్రంథ కర్త

భోగరాజు నారాయణమూర్తి గారు

వీరి కథాచమత్కృతి, రచన, ఇదివరలో విమలాదేవి కవించిన వారి కెల్లరకును విదితమేగదా! 400 పేజీలు చందాదారులకు రూ 1 0-0.
ఇతరులకు రూ 1-8-0.

ఈ 1916 సంవత్సరము మార్చి అఖరులోపుగ చేసే చందాదారు లందరికి 0-8-0 అణాలు వెలకలిగిన దినములుమార్పు నుందరిమైన క్యాలండరు బహుమతి యొసంగబడును. క్యాలండర్లు కొద్దిగ తెప్పించి యున్నారము. గనుక చందాదారులకు చేరుటకు త్వరపడుడు.

విలాసము :— న వ లా గ్రం థ మాల త పాలా పై నెం 230 మ ద్రాసు.

చిత్ర వార్తలు

మతగురువు-భక్తులు.

మ. గు.-ప్రార్థన ముగిసినది. మీరందరూ పోవచ్చు నుగాని ఆగుదు గొడుగులు పోతున్నాయి. మన దేవాలయానికి అవభాతి వస్తోంది. కిందటి ఆదివారం నాగొడుగు పోయింది. కాబట్టి గొడుగులు వారంతా ఆగి చూపించి వెళ్లింది. మనం మన దేవాలయానికి కిటి అవభాతి లేకుండా చేయవలెను.

మిత్రులు.

ఒకడు- ఏమోయి! నీవు నాటకములో ఆదేశము చేసినవాడు నీవవద్యము చేసినవవును, అంత బిగ్గరగా చప్పట్లు కొట్టావు? బాగుందనా, బాగులేదనా? సంగీతానికా? భావానికా? కవిని మెచ్చియా? (వదర్శకుని మెచ్చియా?)

మిత్రుడు-భావము లేదు; బండలులేదు. నాకనంతవద్ద వర్తమై తే నా? భావం గ్రహించడానికి, కవి ఏమి వ్రాసినా పద్యరసంకరం విరువులలోన రాగా లావణ్యము మిశ్రిమై ఒక్కముక్కైనా నాటకరంగమునండి తలబెరికిరాదు. పోనీ; మొఖంలో ఏమెకానవదుతుండేమో, అంతే, పాపం! సంగతులు ఒకగదారి కాలకు కనుబొమలు చిట్టింది, తల నిగిరిపెట్టడం చేత ఆమెంకంలో నామెంకం నా కేం కనపడుతుంది. అతడంతకవ్వడమిది నిగిరి తలదీర్చి గరగర గర సంగతులుగాడు, స్వగాలు ఒడిగిట్టుకొన్నాడని, అందులో ఏమోతుందని, నాకు సంగీతంకవ్వడం అందగును అనుకోనా అని నేనె అలాగు చప్పట్లుకొట్టి నాను.

యంత్రకాలాధికారి-కే కే నిర్మాణోద్వేగి

యం.-ఏమండీ! ఈగొట్టమునుండి విద్యుచ్ఛక్తి కారిపో వున్నట్లున్నది. మరలుతున్నావేమో. లేవన్నదండుగయగును. ఊ.-మాకు దండుగ ఏమిన్న లేదండీ. అంతటికి బిల్లు పంపిస్తానుండీ.

పరిహాసము.

ముగ్గురు పరిహాసాద్రికావో పనిచేయుచుండిరి. వారిలో నిద్దరంగ్లేయులు. ఒకడు అయిర్లండు చేశేయడు. అంగ్లేయులు అయిర్లండు చేశేయని పనిచేసినవలెనని. అతడు తన కోటును తీసి యొక చోట పెట్టి పనిచేయుచుండెను. వా రారని కోటు మీద రంగుతో గాడిదె తలను వ్రాసిరి. అతడు దానిని తొడుగుకొనిన వేళాకోళము చేయ నెంచుచుండెను. అతడు దానిని చూచెను.

“మీలో ఎవరి దీమొగము? మీలో ఎవరు నాకోటుతో మీమొగములను తుడుచుకొంటి?” రని ఆతడడిగెను. వారు తరిహాసంపజ్తోయి పరిహాసించుచుండిరి.

మోటారుబండి.

దెబ్బలుకలిగినవాడు-మిత్రుడు

మిత్రు-ఏమండీ? మీకు దెబ్బలుకలిగినందుకు నాకేమి పరిహారమిచ్చిరి?

దె. నాకు 20 నాకుమార్తెల 20; కానుకల నిచ్చిరి.

మి. మీదమాత్రమేగూడ దెబ్బకలిగినదా?

దె. వాడును పిరుగువచ్చి మమ్ములను లేవదీయులోతుల తలమీద నొకదెబ్బ నేనే తెరిపిచేసుకొని కనుబడచేసితిని.

సాగసరి.

ఒకనికి చాలసౌందర్యకంతుడనని గర్వము. వాడుకొన్న విరుచుకొని తిరుగుచుండును ఒకనాడు. వాడుగుర్రము నెక్కి పోవుచు కొద్దుమీదవడి లేవలేకుండెను. ఇద్దరు వ్యవసాయదారు లాదారిపోవుచు వానిని చూచిరి. వారిలో నొకడు ఎముక లేమైన విరిగినేమో యని తడవిచూచి “అయ్యో! ఇదేమిరా? పిని ఎముకలు అడ్డంగా నుండుటకుబులు నిలువుగా నున్నవి. ఏదో కొంపమునిగినది. మంగలి ఇల్లయ్యనుపిలు కీత్రులు చేయ వలెనేమో?” అని ఆరచెను.

వైద్యవరీక్ష.

వైద్యుడు.-పిల్లవాడు నేడుకొంచెం బక్కకోపమును చూపుచున్నాడు. ఆకోగ్యము కలుగుచున్న కోత్రకములో నిటులే యుండును కోగము తుదిగినదకు కిది నిదర్శనము.

తల్లి-అలాగా! కోగము తుదురుట కిది నిదర్శనమైనదో నా భర్తకు గూడ నొక క్రుబులకు కోగము తుదురుచున్నది కాబోయి! ఏమనిన ఆతడు పిరికన్న వెక్కుడుగ రుగురు లాడుచుండును.

వైదికులకు బహుమతులు.

వైదికులకు బహుమతుల పెట్టెలలో వచ్చినది. వారిలో నొకనికి పెద్దపెట్టె వచ్చినది.

ఒ.-ఏమోయి! నీకుచాలా పెద్దపెట్టె వచ్చినది. చుట్టూ, సిగరెట్లు, పళ్లు, రొట్టెలు, బటాణీలు, మిఠాయి నీకు విస్తారముగా మీ స్నేహితులు పంపినారా?

రెం.-నా పెట్టెలో పలాస్త్రీ దబ్బాలు, కట్టుబడ్డల చుట్టూ, మైనము, బొంబాయి, మందుల పాస్త్రకములు తప్ప మరేమియును లేదు.

స్వామిస్థానము.

కొందరు వైదికులు యుద్ధమునకు పనికిరాని నిర్ధారణ చేయబడినవని. వారు స్వామిస్థానమునకు వచ్చిరి. వారిలో నొకనికి గుండుదెబ్బ కలిగి తడికాలు మోకాలుకరకును కీత్రులు చేయబడినది. స్వామిస్థానం ధార్మికముగ వ్రతీవానిని అడుగుమండెను. కాలు పోయిన వైదికుని వంతు వచ్చింది. స్వామిస్థానం వానినంక చూడకుండ మామూలు ధోరణిని “ఏమోయి! నీకేమి జాపము వచ్చిందోయి?” అని అడిగెను.

వైది-చిత్తము. నాకోక కాలును మీకు రెండు కండ్లును తప్ప నితర లోకమేమియున్న లేదండీ

గుర్రమునకు చికిత్స.

ఒక వైదికుని గుర్రమునకు జబ్బుచేసినది. అతడు జంతు చికిత్సకునికి తెలియెను. ఆతడేవోచికిత్సను విధించెను. మని కొంతసేపటి కావైదికుడు వెలవెలబోవు మొగముతో వైద్యుని యొద్దకువచ్చెను.

వై.-అయ్యో! మీమందు నాప్రాణ మిమిడి వచ్చింది.

వై.-ఏమి? ఆమందు నొకగొట్టములోనుంచి ఆగొట్ట ముకొనను గుర్రమునోటిలోపెట్టి రెండవకోసము గట్టిగా నూద మని చెప్పితినిగా?

వై.-అలాగేచేసి నేను రెండవకోసము నోటిలోపెట్టు కొనుకరి నాకన్నముండగ గుర్రమేపుదినది.

పండుగబహుమతి.

ఒక వర్తకు డొక వృద్ధస్నేహితునకు కొన్ని పండ్ల నొక బుట్టలోపెట్టి తనకు కాణములోనున్న పిల్లవానిచే పంపెను. ఆపిల్లవా డతనియింటికిపోయి తలుపుతెరిచి. వృద్ధదేతలుపు తీసెను.

వా.-తనవెయ్య పెట్టికట్లు

వృ.-అట్లుగాదు. నీవుగొర్రుగా మార్పాడకలెకు.

వా.-ఎట్లు.

(వృద్ధుడు ఆపండ్ల గంప తానుకట్టుకొని పిల్లవానిని తన స్థానమున నిలువబడుచు నెను.)

వృ.-అయ్యో చిత్తమండీ. పండుగదండమండీ.

పనవయ్య పెట్టిగారు కానుకలకు బహుమతిగా పళ్లగంప పంపి నారండీ.

వా.-సరే. ఇదిగో పండ్లు తెచ్చింతును నీకుబహుమతి నముపాహలా(అనితేబులోచేయిచెట్టియిచ్చువానితలకంటెచేతు.)

వృ.-ఏమిటండీ. నీలేతిలో ఏమియును లేదు.

వా.-అదిగాదు. పండ్లిచ్చుకొని మీదనాకు నేర్చి నాకుగదా పండ్లు తెచ్చినవానికి బహుమతి యిచ్చుకొని మీకు నేను నేర్పితిని.

నేనాని, వైదికుడు.

ఒక వైదికునికి మీసములు పొక్కుగానుండెను. అతడొక నాడు మీసములను త్రాగి గొరిగింతుకొనెను.

నేనా.- ఎవరి వెలవుమీద నీవుమీసములు గొరిగింతు కొంటిది.

వైది.- ఎవరి వెలవు లేదు.

నేనా.- ఎందుకట్లు చేసితిని.

వైది. అందడుగా నుండునని.

నేనా. నాకది తెలియదు.

ఈసాయంత్రము కవాతులోనికి నీవువచ్చినపుడు మా మూలు మీసముతో రాకపోలే నాగా జరుగదు.

వైది-మీసాలు నెకగుటకు మీరేమేనా మంత ఇప్పి త్రే వెంచుతాను గాని నాకేమీ తెలియదు.

కమ్యతావుల వెనచెల్లునది సువాసనాద్రవ్యరాజము

ఆరోగ్యవహిని స్పింట్ కలిపినదికాదు. సుగంధపుష్పముల రసము. నాలుగుదిండువులు చేతిగుడ్డపై తేసికొనినచో ఎంత మనోహరముగో యుండును. శ్లేశతానియును సంవేకత కానందము గలిగించగలదు.

వెల చిన్న సీసా 1-కి	...	0-8-0
,, మధ్యకం ,,	...	0-12-0
,, పెద్దసీసా ,,	...	2-0-0
సుగంధ కాడ్డు ,,	...	0-1-0

వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.
సోలుపిజంట్లు:-అంగ్లో ఇండియన్ ప్రెస్ అర్బు తెలికల్ కంపెనీ,
నెం 15కి జూమామసీదు, బొంబాయి.
మదరాసు ఏజంట్లు:- మెహతా పురుషోత్తంమూర్తి,
నెం 29, వై.నా.బి.ఆర్.రోడ్, పూలగడిసెమిషన్, మదరాసు.

వారికాపాతకాల ద్వివీరు వార్షికోత్సవము.-14తేది సంతరాత్రిపండుగ యగుటయు, నాదియుననే ఘంటసాల గ్రామము వారికాపాతకాలయొక్క స్వతీయవార్షికోత్సవము జరుగుటయు నెంతయో సేత్రోత్సవముగ నున్నది. సుమారు 4 గంటలకు పాతకాలముండు యేర్పర్చబడినట్లు లభించునా సభసమావేశమైనది. వారికలకు నియంబడెనున్న బొమ్మలన్నియు చూచువారల కన్నులపండువగుటయు కూర్చుండి చూచుచి సభ్యులకలతాశములు మిక్కిమిట్టుకుండ చేసూ! నుబ్బారాత్ర పంతులు గారు ఆ గాని సనాధి పత్రము కహించిరి. ప్రారంభమున పంతులు గారు గ్రామములకు తేటతెల్లంబగునటుల విద్యను కూర్చి నాపద్యసించిరి. తరువాత ప్రధానోపాధ్యాయుడు కనకయ్యగారు పాతకాల వృత్తాంతమును జదివెరి. వారికలతో నలుగు రయిదుగురు శ్రీవిద్య, వికమత్యమును చదివి వరుసగా యువవ్యసించిన వేలకు పంతులుగారిచే వారికలకు పాఠ్యోపకరణము అందంగ బడినవి. పిమ్మట ఘంటసాల సోదరభావముగా వ్రీ విద్యకుకూర్చి కొన్ని పద్యములు వ్రాసి జదివెరి. వారికలచే జడ కోపుకు సావిత్రి నాటకమును ఒహుకమర్థతో ప్రదర్శింపబడినది. సభాసంతరము పంతులుగారు శ్రీవిద్యకుకూర్చి శిష్యులు బహుమతి నొందిన వారికల దృష్టాంతముగ వాసిరి.

అమృతమునకు

మోటారు కారులు 1916 రకములు

18-22 H. P. మేప్పు వెల్ కాక్. రు 3250

20- H. P. ఓక్ లేండుకాక్ రు 4,500.

17- H. P. హావమో బైలుకారు రు 5,000.

ఈబండ్లన్నియు రీ స్పెర్లు గలవి. ఎలెక్ట్రిక్ నిల్వ్యుప్రార్థు, ఎలెక్ట్రిక్ బ్రేటు, ఇతర పరికరము లన్నియు, ఇం దనున్నవియున్నవి.

వచ్చేవారము డెలివరీ యివ్వబడుచు కేటలాగులకు, నిరవచితములను సూచు వ్రాయును.

టెక్సకం పెరి లిమిటెడ్,

మదరాసు.

కాటోర్ పాడరు

కల్లులు, చీనీలు, ఈగలు చిత్తులును మమ్మగు (కీమల బుట్టించు వుడులను కలిపవలెయును. 45% 2.5 ఆ. 0.5-5)

కాటోలు వత్తులు

కోమలము, ఈగలను నశింపజేయుచు, పొరదోలుచు

240 కల్లులుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీద గరవద్దామును చీనీలును కడకట్టిదయెను స్వల్పములతోచును, త్రస్త్రు కేటికలను చిరుటలనుండి కాపాడును

సోలుపిండ్లు:- డి. మార్ అందుకోకి, 1-11, స్ప్రింగ్సుస్ట్రీటు, వార్డు 16, మదరాసు.

ఆటోడెట్ బహారు (కెబెట్)

ఆరోగ్యవహిని స్పింట్ కలిపినదికాదు. సుగంధపుష్పముల రసము. నాలుగుదిండువులు చేతిగుడ్డపై తేసికొనినచో ఎంత మనోహరముగో యుండును. శ్లేశతానియును సంవేకత కానందము గలిగించగలదు.

వెల చిన్న సీసా 1-కి	...	0-8-0
,, మధ్యకం ,,	...	0-12-0
,, పెద్దసీసా ,,	...	2-0-0
సుగంధ కాడ్డు ,,	...	0-1-0

వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.
సోలుపిజంట్లు:-అంగ్లో ఇండియన్ ప్రెస్ అర్బు తెలికల్ కంపెనీ,
నెం 15కి జూమామసీదు, బొంబాయి.
మదరాసు ఏజంట్లు:- మెహతా పురుషోత్తంమూర్తి,
నెం 29, వై.నా.బి.ఆర్.రోడ్, పూలగడిసెమిషన్, మదరాసు.

విరోధా మహా సంగ్రామము

సిక్కులపై కుల ప్రతాపాతిశయము - అరబ్బుల నోడించుట.

మాంటిస్గ్రోరాజుగా రింకను స్వదేశమంచే యుండుట.

అంగ్లనాకాదళము - సర్. ఎడ్వర్డు గ్రేగారి ప్రశంస.

సాల్వాసింధుకాళి ముద్దము - విచారణకు అదను గాదు.

ఇంగ్లాండు

జనవరి 21-వ తేదీన ఎగుమతివస్తు.

లండను జనవరి 21:- అంగ్ల దేశమునకును అంగ్లములకును మండలివారి దేశమునకును పంపబడు జనవారమున కప్పు కట్టిన దేశములకు పంపబడు జనవారమున కప్పు ఎగుమతివస్తు విధింపబడినది దండివాణివస్తు సుఖమువారు తీర్మానించినది.

నిర్బంధ సైనిక శాసనము.

లండను జనవరి 21:- పార్లమెంటు ప్రజల సభలో నీ శాసనములో వ్యాఖ్యానములను గూర్చిన రెండవ భాగమును గూర్చి ముచ్చటించుచు కార్మికసభ్యుల పార్టీని ధ్వంసము పూర్తిగా నంగీకరింపబడునని లాంగు గారు తెలిపినది. శాసనములను అనుమతముగా పని జరుగవలెననుభావము చర్యలో అందరును కృతకవరచిరి, బోనసలా గారును బాసగా చర్య నలిపి రని సోదరులు గారు ప్రశంసించినది.

సదర్నండు నౌక మునుగుట.

లండను జనవరి 21:- 12-12-15వ తేదీన బొంబాయికి వచ్చిన సదర్నండు నౌక ఈ నెల 17వ తేదీన మంచుబడినది. 19 వ తేదీన నావికులను కాపాడి మార్చుట 20 వ తేదీన తీర్చిదిద్దిరి. ఒక కళాను చరిత్రయెను.

ప్రెమా శత్రు చేవిమరకస్య

మరణము.

లండను జనవరి 21:- మొట్టమొదట అంగ్ల సమాధి మునె విమానముచేయిచేసిన ప్రెమా శత్రు చేవిమరకస్య చరిత్రయెను తెలిసినది.

నిర్బంధ సైనిక సేన

మృతిలెండు

జల్లెటకున్న జనవరి 20:- శ్వచ్ఛంద సైనిక సేనా విధానము ల్పైకిరచును పుష్కరసాసముల నొసకపోయిననో నిర్బంధ సేన ప్రతేజ పెట్టబడునని మేసీ గారు రోజు ప్రసంగమున వాక్రమిరి.

లండను జనవరి 20:- పార్లమెంటు ప్రజల సభలో పెన్సెంటు గారు వైచిత్ర్యమునకును ప్రెటోరియములకును గల సంబంధమును వివరించినది. వాక్యములను విశేష సేవలను పని రాని వారికిని ఈ చట్టము వర్తింప నేరదు. ఇతరులు తమ ప్రస్తుత పుష్కరములలో విశేష సేవలకు సమయము చేయించు కొనవచ్చును ముందు విశారదులలో ఇట్లొనరించుకొన నీకిది సేవకాకము కలదు. ఇట్లు స్వచ్ఛందముగా సమయము చేయించుకొనిన వారు కుటుంబములనుండి విడుదల చేయబడి నిర్బంధము చేర్చబడుదు. అంగ్ల దేశ సరిహద్దులను నియోగింపబడిన ప్రెటోరియము సైనికుల మి హాయింపవలయు నను నవరణము నిరాకరింప బడినది.

మెసపోలేమియా యుద్ధకార్యములు.

లండను జనవరి 20:- మెసపోలేమియా యుద్ధమును గూర్చిన వివరములు తెలియజాత. మెసపోలేమియాలోని అంగ్ల సేనలకు, పారిశ్రామికములకు రుక్మవర్ణములను సహకారము గలిగియుండిన అశ్వములను సైన్యముచారమును రాతదని చేపట్టెను గాదు ప్రజలసభలో ననిరి.

మిత్రమండలివారి శార్యాగోచన సభలు.

లండను జనవరి 20:- ఈసభలకు మరొకరి కాలము జరుపుటకు ఏర్పాటులనుంపబడుచున్నది అంగ్లములకు ప్రజలసభలో పెట్టించినది.

సల్యా అఖిల యుద్ధకార్యములు.

లండను జనవరి 20:- ఈ యుద్ధకార్యములగుర్చి ప్రస్తుతము దగ్ధాత్మజరిగియుండుట విలంబము కానియుండు దగ్ధాత్మచేసి శార్యాగోచనమును తరలించబడునని అంగ్లములకు గాదు ప్రజలసభలో ననిరి.

అంగ్ల నాకాదళ ముట్టినది.

లండను జనవరి 20:- నాకాదళముట్టినది సభవారికి నూచించు ముట్టినది పార్లమెంటుకు అను సంకెసును మేజరు పాంటు గారు తెలిపిరి. ఈ కృతకము లన్నియు రాజోత్త వారమున చర్చింపబడునని తమకు తెలియబట్టినదియు, విశేష కార్యములనుచేసిన నాకాదళము అనుమతితో కొందరింపబడిననువాక్యము చాల అశాస్త్రమునయు సత్వర సేవలయు ఎడ్వర్డు గ్రేగారు జవాబు చెప్పిరి.

కర్నలు సాండ్లి వి. యమ్. యన్.

లండను జనవరి 20:- నీరు రాజుగారికి అనరవి స్వరూప నియమింపబడి రని గెజెటులో ప్రచురింపబడినది.

శత్రువులతో వ్యాపారము.

లండను జనవరి 20:- శత్రువ్యాపార శాసనములు బహుళము చేయబడినవి. శత్రువులచే పరిపాలింపబడిన గాని, వారిపూర్తిలాభమునకు గాని, కొంతలాభమునకు గాని ఇటుగాని శత్రుదేశములగాని చేయబడుచుండిన వ్యాపారము శాస్త్రము వాణిజ్యము వారికినాకు కలదు. జర్మనీవారి చేజిక్కిన చేయించబడిన ఏ ప్రత్యేక ఉపకరణమును గాని జెమభమును గాని వారములవలెను చేయింపబడును. శత్రువులకు లాభింపజేయుచున్నదో వారిచే పరిపాలింపబడుచున్నదో తెలిసికొను నిమిత్తము ఇంస్పెక్టర్లు శత్రు వ్యాపారమును పరీక్షింపవచ్చును. వాటాదార్లలో గాని, దైర్ఘ్యదర్లలో గాని శత్రుదేశములనుండిన కంపెనీని విజృంభణ చేయి రిజిస్ట్రారు నిరాకరింపవచ్చును. శత్రువులకు వాటాను ట్రాన్స్ ఫర్లు చేయరాదు. అంగ్ల దేశములో శత్రుదేశ వ్యాపారమున పరిగణించబడు వ్యాపారమును అంగ్ల దేశమునందు సమయముచేయబడిన ర్తకసంఘము అంగ్ల దేశమున కాక మరొకదేశమున చేసినను మాత్రం అసంఘమువారు వ్యాపారముచేయవలెనని కొంతపడుదురు. శాసనములో అంతకుముందు యుద్ధకాలమున గాక కొన్నివారములకు వరుసరినరకు వర్తింను.

రీజడము నౌక.

లండను జనవరి 20:- ఈనాక మరల నీటిపై తేలిన ట్రోనర్లుబడినది.

ఇండియానుండి ఎముకల ఎగుమతి.

లండను జనవరి 20:- ఎముకల ఎగుమతిని నిరోధించిన వాగుండునని ప్రజల సభలో సర్. జె. రీసుగారు తెలిపిరి. ఈ అంశము ఇండియా వారతనమునకు తెలియజేయుచుమని చేపట్టెను గాదు బడులు చెప్పిరి.

ఆస్ట్రేలియా

హాల్లండు ఎగుమతులు రద్దుపరచుట.
మెల్బోరన్-జనవరి 21:- హాల్లండు దేశమునకు ఏ వరు కలనుగూడ ఎగుమతిచేయరాదని ఆస్ట్రేలియా వారతనము వారు ప్రకటించిరి.

ఆస్ట్రేలియా జర్మనీదేశముల సంబంధములు
సిడ్నీ జనవరి 21:- యుద్ధమునకు పూర్వము జర్మనీ దేశము వెలాయించిన ప్రతి అధికారమున మనము రద్దుపరచుననెను. అట్లొనరించిన ఇతరుండు మనల నాదేశము బాధించకాలదని హాల్లండు గారు రోజు ప్రసంగమున నడిపిరి.

పారశీకము

పారశీకము.

పెట్రోగ్రాడు జనవరి 21:- మంచుతోనిండిన కనుమల గుండ రమ్మ సేనలు శ్రమపడి ముందున కేగివి. ఎన్నో రెవటు పొంగింతులనుండి యూరోపుకు రమ్మ సేనలు పొవంద విరోధింప నెంచిన వెలుముండి పుష్కర కాదుల నీసేనల చట చుట్టుముట్టి యోడించినవి. చాలముంది విప్లవకారులు వైడి అగా పట్టుకొన బడిరి.

ఫ్రాన్సు

అంగ్ల విమాన దళములు.

లండను జనవరి 20:- ఫ్రాండ్లను అంగ్ల వైమానికులు ఎల్లప్పుడు చుట్టడికార్యములనే జరుపుచున్నారని. మాటి మాటికి జర్మను వైస్యవంతుల జొచ్చుకొనుచుండిరి. జర్మనులు తమకు గతములో మొనర్చుకొనుచున్నారని. ఇందులకు మాత్రమే వారి మాత్రం ఫోకరునుమాను అపకరింపగలవు. ఫిరంగిదళములకు మాన్దదర్శకు లగుటయు శత్రు సేనా రహస్యముల నరయటయు మాత్రమే విమానములకు ఫోకరు వైస్యవంతులకు న్నది. ఈ విషయమున అంగ్ల విమానములు తమవిధుల చక్కగ నిర్వర్తించినవి. మిత్రమండలి వైస్యవంతుల వెనుకభాగమునకు జర్మనులు రాగలిగిన మిత్రమండలివారికి గూడ ఫోకరు విమానములకు సరియర విమానములు కలవు. జర్మనులు అంగ్ల వైస్యవంతుల ప్రయరించి తమ వైస్యముల ప్రయరింప మానుచుండిరి. అంగ్ల విమానదళ సేనతో అంగ్ల యోధ్యగులు తృప్తిపెరి యున్నారని ప్రజలసభలో పెన్సెంటు గారు నడిపిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము

లండను జనవరి 21:- పాము, ఏవరులకు నడుము ఫిరంగిదళము మెల్లెనువదలకుండు శత్రుశిబిరమునై తమ ఫిరంగులు బ్రయోగించుటచే కొన్ని వోట్లు చేయటయు, కొన్ని వోట్లు నిర్వంతుకొనుటయు సంభవించెను. ఎన్నో తరమున శత్రు సేన యొక వానినై అగ్నినిసురియించి దారి చెల్లచెద రొన్నతిమి. ఇతరస్థలముల ఫిరంగిదళ ముద్ధములు జరిగినవి.

విమానయుద్ధము.

లండను జనవరి 21:- నిన్ను 14 విమానయుద్ధములు జరిగినవి. రెండు శత్రువిమానములు జర్మను వైస్యవంతులలోనికి తరిమివేయబడినవి. మేము విమానములు వస్త్రమొందితిమి. ఫ్రీకోర్టులకు నొక ముందుగనిని చేల్పితిమి. ఈదినమున అంతయు శాంతముగ నున్నది. మాములుకంటె ఫిరంగుల రాద కొంత తగ్గినది ప్రచురింపబడినది.

రుష్యా

జర్మనీ విప్లునకు తూర్పుననుండు సరిహద్దున యుద్ధము.

లండను జనవరి 20:- అసంఖ్యాకములగు రుక్మవర్ణ సేనలు పెక్కుతరముల చుట్టడింపుచుండుచే నీరక్షణమున నూతనయుద్ధము బడులు దేరినది ఆస్ట్రేలియనులు ప్రచురించినది.

బెసరేలియా యుద్ధభూమి.

రమ్యవర్ణముల ఒత్తిడి.

అముటర్లాడు జనవరి 20:- ఈ యుద్ధరంగమున రమ్యవర్ణముల ఒత్తిడిని ఆస్ట్రేలియను లధికముగ జెందుచుండినట్లు వారి ప్రకటనములను చదియుచున్నది. టాపొరాన్ ట్టు బోజోలకు నడుమ గంట గంటకు రమ్యములు అధికముగ సేనలతో ఆస్ట్రేలియనుల తలపడుచుండిరి. ఇతరస్థలముల రమ్యములు నిన్నటి దినమున ఆస్ట్రేలియను కందకముల జొచ్చుకొని రని ఆఖరికటకమున వివరింపబడినది. దినము-తము ఏప్రాన్ జెర్మన్లను గాని సేనలపై ఫిరంగిగుండ్లు ముప్పు గునవి వర్షించుచుండెను.

జారుయొక్క కృతజ్ఞత.

పెట్రోగ్రాడు జనవరి 20:- కాసనకు వైస్యము లాపల్లిన భువనుసేవకు చక్కరి రుక్మవర్ణముల వైస్యములు కరిగించెను.

కాకసురంగ యుద్ధము.

పెట్రోగ్రాడు జనవరి 20:- 70 వైస్య నిడివి గల యుద్ధభూమిని ఘోరమునకు తరమున నుండు బలమును సానములనుండి రమ్యములు తురుక్క సేనల బారదోలిరి. తురుక్కలు భయాకాంతులై చెల్లచెదరై బలమున బడిన ఎల్లరము సమభూమికి పారిపోవు చుండిరి. అని అధికారుల ప్రకటించిరి.

రహస్యవారి ప్రకటనము.

వెట్రాగారిని జనవరి 20.—జర్నలిస్టులకు ఈ న్యాయసంఘము గూర్చి జిల్లామండలము శత్రుత్వాన్ని నొక దానిలో కొంతభాగమును దొమ్మియొకరి బట్టుకొంటిమి. ఈ స్థానమును మరలబట్టుకొన శక్తులు రిహస్య ప్రయత్నించిరి. బలమును నష్టములు వారికి కలిగెను. కాని సభలవారీరధులు కాలేదు. కాన మరంగమునందు మైత్రుత్వము తుదకు సేవలవెంట దరుణమందెరి. వారిలోపుమండిన తుదకు మైత్రుత్వము సామగ్రి విశేషముగా నష్టమునుచున్నది. దీనిని ప్రత్యేకమున మనుబద్ధులైన నరుదెందుదుడొక శత్రుత్వాన్ని మైత్రుత్వములగాల్పి విజయమొందితిమి. స్త్రీసామగ్రిభాగమునై గూడ వెళ్ళుచున్న ధుల నొనర్చిరి. కాని మేము వారల తమివేసితిమి. మాటాల్పి దొం 17 వ తేదీని చిన్న ఆశియా ఈశాన్యతీరమున బోయి 168 వర్తకనాకల ధ్వంసమొకరించిరి. వీరిలో 78 ఆహార పదార్థములతో నిండియుండెను. కెప్రిక్వికర్త ఆముసామగ్రి కొందరినైకుల మావశమొకరుకొంటిమి.

వెట్రాగారు జనవరి 20.—కాకను ప్రత్యేకములలో రహస్యము తుదకు స్థానముల బొమ్మకొనుట చాల తీవ్రముగనున్నది. తుదకు మైత్రుత్వము మైత్రుత్వముల శత్రుత్వముల గొని పోవుటనై వేళలేక పోయెను. రహస్యము నైకులకు దాముం తలను వందలకొలది కనములు గాన వచ్చెను. తమ మార్గమున రహస్యము సేవల ఆకాశమైత్రుత్వమును కొందరి దాటవలసి వచ్చెను. మంచు కందకముల ద్వారా సుభందించిరి. ఎర్రయమున 88 మైళ్ళు తూర్పున ఎర్రయనదమందు కెవెకె ఆన పురము ను రహస్యములు బట్టుకొనిరి. ఇట వీరి కధికముగ నొకటికొరికెను. పారశీకమున ఉరుమును సరికరమునకు వైర్చి భాగమున జరిగిన యుద్ధమున రహస్యములు బట్టిస్తానానైత్య దక్షిణమునకు తరిమిరి.

ఇటలీ

ఇటలీయనులు శత్రువుల ముట్టడి తొలగగొట్టుట. రోము జనవరి 20.—శత్రువులు కిమిను వార్తలవై ఫిరంగులను కాల్చి కిమిను వద్దని పుంటు కొనెను. స్టాడా కాల్టానాజ్జో వేవల పరితిగా మేము ముట్టడించితిమి. ఇక్కడ వైలుబండ్లు చరించు చున్నవి. పెంట మెరియ వర్తకములవై సోమకారమునాటిరాత్రి శత్రువులు ముట్టడి కలిపిరి. మేము వారల తమనుగొట్టితిమి. శత్రువులైన కలు 80 మంది చచ్చి పడియుండిరి. అని ప్రకటించ బడెను.

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

రోము, జనవరి 21.—మాస్కి పటాలములు రాత్రి భాగమున దట్టముగ మంచుపడుచుండ 10వేల అడుగుల ఎత్తైన నుండు పొరైలిన కనుమ కెగబడినది. నైన్యములు మాంటి మెరెలోనికి దిగి తమవై వర్షించుచున్న అగ్నిని లక్ష్యము చేయక శత్రువులు తాలూకుదారు గృహముల రెంటిని ధ్వంస మొనరించెను. మండుగలు ప్రేర్చి వేసిరి. మరక్షితముగ మరలినది.

జర్మనీ

జర్మనీవారి లంచపు యుద్ధయాత్ర. న్యూయార్కు జనవరి 20.—పదునైదుతలదేవులలో జర్మనులు లంచముల నొనగిరి. ఇందువిషయమై వారికి ఏడు కోట్ల డెబ్బుగిలక్షల పానులు కట్టబడియ్యెను. పారశీకదేశ ప్రముఖులకు భోగినీశ్రీలను, వీరాదేశప్రముఖులకు పెద్దపెద్ద మందిరములను, గ్రీకు దేశస్థాయవారులకు మోటారులను ఎవరికి తగ్గుటవారికి లంచముల నీకీరినట్టిది. అనిసిట్సుబర్గ్లోని పాన్ యూరోపు ప్రత్యేక విలేజుకు ప్రాసెను.

బల్గేరియా

డెడిగాచి పట్టణి. లండను జనవరి 21-24 యుద్ధశాకల మంగళవారము నాడు నామగు గంటలసేపు డెడిగాచి వై ఫిరంగులను వేసెను. నామగు గుర్రములు హతమైనవి. ఆరోజుననే 16 యుద్ధ నాకలు పోల్లోలోగనుదిన సాధ్యమును 1 గంటకు ఫిరంగులనుకాల్చి సారంభించినది. సాయములము 5.30 గంటలకు పట్టణము తగులబడినది. పోల్గొనవైతము అని బల్గేరియావారు ప్రకటించిరి.

అమెరికా

మెక్సికో కిలవరము. ఎలసాస్ జనవరి 21.—కరంజాగారి సేవల జనరలు విల్సన్ పట్టుకొనెనువార్తనిర పడినది.

అమెరికావారి సాకాదశములు

వాషింగటన్ జనవరి 20.—అమెరికావారికి అధిక భవము కలదు. కాకాదశముల నెత్తిలచుచున్నచో యుద్ధానం తరమున నాకాదశములకొరత అమెరికావారు రాష్ట్రాధిపతుల నందర సమావేశమునకు బిలువచుచున్నా. అకానూచమును నాకాదశ గాన్ధిదర్శి దళములయొక్క కమిటి ప్రతినిధుల కొనర్చెను. సభలోనర్చుచున్నట్లు అమెరికావారిసాకాదశములు హెచ్చు మందట అనవరముని కమిటివారు వాదించిరి.

హాలండు

హాలండులో వందలు. ఆమ్స్టర్డాము జనవరి 20.—వరదలు తగ్గుచున్నవి. వరద లతి తీవ్రముగ నుండినచోటకు పర్యాయంకర్త ఈ ఉదయము వీరు ఒక అడుగు తగ్గినది. నిన్న రాత్రి తుపాను పట్టినది. వరదలవలన ఇండ్లవరకు చాల నష్టము జేరినది. తుపానువలన ఉరిగిన పుండునై సువ్యజల్లినట్టెనది.

స్వీడను

కాగితములగుట్ట ఎగుమతి. లండను, జనవరి 21.—స్వీడనుదేశమునా రాజేశము నుండి కాగితములగుట్టను ఎగుమతి చేయరాదని కాసింది. ఆంగ్లేదేశమువారు స్వీడనుకు వెళ్ళవలసిన సరకులను పట్టుకొని నందుకు ప్రతిక్రియగా స్వీడను వాటిలుచేసిరి. దీనివలన వార్తాపత్రికల తుదయోగించు కాగితముల వెల చాల హెచ్చుచు నిట్టాడు తలంచుచున్నార. ఆంగ్లేదేశమునకు ఈజుట్ట స్వీడను నుండియే రావలసియున్నది. కనడాలో నీరుజ్జు న్యాయముగ చేయబడుచున్న నదాని అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములవా రుదయోగించుకొనుచున్నార. ఈసమస్య త్వరచా పూర్తిగాకున్న వార్తాపత్రికలపరిమాణము చాల తగ్గింపబడు నని తలంచుచున్నాడు. ప్రస్తుతము ఆంగ్లేదేశములో కాగితములు విస్తారముగా నిజమయ్యున్నవి.

గ్రీసు

కార్యుద్ధివి. లండను జనవరి 18.—అల్బానియా యుద్ధమునకు కార్యుద్ధము మూలస్థానముగ చేసికొనుటకు పరానువారు తలంచిరి. అవిషయమున పరానువారు ఏకాభిమతము నెర్పియ వారును కలసి పోయెనున్నారు. సవానికాలోని సేవల బల్గర సేవల కలియకుండ చేయును. వారు మొత్తానీరు శాద్దు చేయించుచున్నాడు అని లెర్లినకు బెగబాట్టునైత్రిక ప్రాసినది.

పిరేయసులో మిత్రమండలి సేన.

లండను జనవరి 18.—మిత్రమండలిసేనలు గ్రీసులోని పిరేయసులో దిగుటకుగూర్చి భిన్న వార్తలువచ్చినవి. వారు ఆచటికి బోయిమాది మరల నాకలలోనెక్కిరిని యొకవాస్త్రు నుపెట్టుచున్నది.

నెర్వియా

శత్రుసేనలు మొనాస్టరును విడుచుట. లండను జనవరి 20.—మొనాస్టరునుండి జర్మను బల్గేరియనునైన్యములు ఉత్తరమునకు బోవుచున్నవి. వీరు బహుశః రహస్యరంగమునకు బోవచ్చును. మేసిడోనియాలో వారికి ఆహారపదార్థములు తక్ చాల యిక్కట్లుల నండుచుండి రని పరానుదేశ యుద్ధవిలేఖములు భువనవరుచున్నార.

ఏథెస్సునగరమునందు శత్రురామువారి కార్యాలయ ములోనుండు వస్తువులు ముచ్చగునది మేసిడోనియాకు వార్చి బడుచున్నది. కొందరు నెర్వియములు తమయిండ్ల జేరుకొనిరి. కాని రాత్రిపడిన యనంతరమున వీధులలో గనుపడిన పత్రి నెర్వియా దేశమునకును జర్మనులు మరణనందము విధించుచుండిరి. చిన్న చిన్న దేరులకు సహా శ్రీ పురావ వివక్షత తక్ జర్మనులు వారిని బహిష్కరించుదేశముల కొరదాలతో గొట్టుచుండిరి. ఈవాధల భరింపలేక ఈనెర్వియములు నెబోని కాట వారిపోవుచుండిరి.

కోము.—దాక్టరు పరిక్షయొకరిని నైంక సేన కనర్దు లని న్యాయించినవారల మరల పరీక్షింపబడుదురు. గాయములు నిజముగ వాధలనుండి విడుదలైనవారి మరల నైన్యములలో జేరుదురు.

నెర్వియా దొరతనము.

ఏథెస్సు జనవరి 20.—నెర్వియను దొరతనము కన్యకను చేరినది.

మాంటిస్సిగ్రో

మాంటిస్సిగ్రో ప్రధానమంత్రి బ్రిండిజి జనవరి 20.—మాంటిస్సిగ్రో ప్రధానమంత్రి ఇటలీ చేరెను. మాంటిస్సిగ్రోవారు శత్రువులొనగిన వరకుల నిరాకరించిరి. అన్నిరంగముల యుద్ధము సారంభింపబడెను. రాజుగా రును పుత్రులును ఇంకను మాంటిస్సిగ్రోలో నున్నారు. వారు దేశమును రక్షించుటకు కడపటి యత్నములచేయుచు నైకుల గూడదీయుచుండిగని మంత్రి తెలియజేసెను.

మాంటిస్సిగ్రో రాజగారిలంపు

పేరిసు జనవరి 20.—మాంటిస్సిగ్రోను విడుదలము తల స్థించినచో, మిత్రమండలి మాంటిస్సిగ్రోను తప్పక సహాయ మొనరింపగల రని నిశ్చయము రాజుగాని తలంచుచున్నాడు.

మాంటిస్సిగ్రో ఆస్తియుల సంధి రానుబారములు.

కోము జనవరి 20.—సంధి రానుబారములు నెగ్గలేదని యా మరల యుద్ధము ప్రారంభ మయ్యెనని మాంటిస్సిగ్రో కర్నలు జనరలు భవనరచెను.

మాంటిస్సిగ్రో రాజయ్యు రాజపుత్రికలును.

బ్రిండిజి జనవరి 20.—మాంటిస్సిగ్రో రాజిగానుకు పుత్రిక లును ఇటకు వచ్చి కోమునకు వెళ్ళిరి. నిశ్చయమురాజుగాను ముక్కుటాలిలోనుండి సేవల సిద్ధ మొనర్చుచుండిరి.

మెర్సమెట్రనువద్ద యుద్ధము.

లండను జనవరి 20.—క్రిస్ మసుదినమున మెర్సమెట్రను వద్ద జరిగినయుద్ధ వివరముల న్యూజిలెండు సేవలతో అధికార యుద్ధవిలేఖకుడు తెలియబరచెను. న్యూజిలెండు 15 వ సిక్కుపటాలపు, ఆస్ట్రేలియా గుర్రపుదళ ఆంగ్లేవదాతిన శనైకులు ఆరబ్బిపటాలము నోడించి. వారిలో 200 మంది చంపబడిరి. మరకు 80 మంది నైకులు నష్టమైరి. మెర్సమెట్రను నకు 7 మైళ్ళ దక్షిణమునందు పర్వతమునకు దొంగులో ఆరబ్బిలు శిబిరముల నిర్మించుకొనిరి. శత్రుస్థానమునై ఫిరంగులు కాల్చబడెను. శత్రు ఫిరంగుల నుండి అగ్ని గురి యొచుండ సిక్కు న్యూజిలెండునైకులు శత్రు నైన్యశిబిరమునకు 200 గజముల దూరమునకు చొచ్చుకొనిరి. ఇటనే నిజమగుయుద్ధము ప్రారంభమయ్యెను. సిక్కులు భోగ్యసాహసములతో ముందుకుబోయిరి. రక్షణసాధనముల వీరు పరిగింపలేరి. వీరికాడ న్యూజిలెండునైకులకు కడు ఆశ్చర్య మొదపినది. సన్నలతో నెడిరించి తుట్టుకుదకు ఆంగ్ల నైన్యము శత్రువుల పారదోలెను.

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు.

ఈక్రింద వివరింపబడినట్టి 1916 సంవత్సరం 1 వ-తేదీ ఏప్రియలు లగాయుతు ఒకసంవత్సరము కాలమునకు కోరబడిన కంప్రొమిస్సులకు గాను మెట్టుకొనబడు తెండర్లు, 1916 సంవత్సరము జనవరి 12 వ-తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటల వర్తంతము మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రసిడెంటువారివలన పట్టబడును.

అగ్రిమెంటు తెండరు, మున్నగు అమ్మపూరముల జత ఒక్కొక్కటికి ఆయా కంప్రొమిస్సులపేర్ల కెదుట తెలియకరుపబడిన మొత్తమును మదరాసు కార్పొరేషన్ రివిన్యూ ఆఫీసరుగారివద్ద చెల్లించినచో, సదరు ఫారములు బడయగలరు. ఈసాము తెరిగి మజరా యియ్యబడనరదు.

ఇట్టిఫారములలో చెప్పబడియున్న మరతులకు లోబడి, ఈ ఫారములపై వ్రాసిపంపుకొనబడు తెండర్లపూత్రమే ఆలోచించబడును.

1. నియామకము కాబడినట్టి అధికపుపనుల చేయించుటకును, చిల్లరిపనులను చేయించుటకును కంప్రొమిస్సు. రు. 5/-

2. పనులు (Power Lamps) వెలిగించుటకు కంప్రొమిస్సు. రు. 3/-

సర్కులెన్సామెంటు } డి. ఎస్. ఆర్. కోట్లూ, }
కెప్పకొనుదిరములు } డి. ఎస్. ఆర్. ఆస్. ఎం. }
మదరాసు 21 జనవరి 1916. } ఇన్స్. పి. ఇ. }
ఇంచేసీయరు.

విషయానుక్రమణిక.

విశ్రాంతి	3
విశ్రాంతి సందర్భము	4-5
విశ్రాంతి సందర్భము	6
విశ్రాంతి సందర్భము	7
విశ్రాంతి సందర్భము	8-9
విశ్రాంతి సందర్భము	10-11-12
విశ్రాంతి సందర్భము	18
విశ్రాంతి సందర్భము	14

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ రము జనవరి నెల 22 వ తేది

శనివారము.

సంరక్షణ సుంకములు.

అనిర్బంధవ్యాపార మాత్రమే దని వాడే వ్రాసితిమి. దానికి సంబంధించి నేటిదినపు తంత్ర వార్తలలో నొక తంత్రవార్త ముఖ్యముగా గమనింపదగినది కలదు. ఆంగ్లభూమిలో వ్యాపార వ్యవహారములను కనిపెట్టుటకు ప్రభుత్వపు శాఖలలో నొక శాఖ నియమితముయి యున్నది. దానికి బోర్డు ఆఫ్ ట్రేడు అనగా వ్యాపారాధికారసంఘము అని పేరు. ఆ అధికారసంఘపు సభ్యులు మంత్రి మండలిలో సభ్యులుగా నుండును. అట్టి అధికార సంఘమువారు ఇటీవల నొక యువసంఘమును ఏర్పరచి ఆంగ్లభూమిలోని పరిశ్రమలకు అభివృద్ధి పరచు మార్గము లాలోచింపవలసిన దని ఆజ్ఞ యొసంగిరి. జర్మనీ ఇటీవల ఆంగ్లభూమికి ప్రబల ప్రతిస్పర్ధి యై వ్యాపారము నడుపుచు వచ్చెననుట లోక మెరిగిన సంగతియే. కొన్ని వస్తువులకు ఆంగ్ల భూమి కూడ జర్మనీమీదనే ఆధారపడుచునే వచ్చినది యనుట యుద్ధమునకు ముందును తజ్ఞులకు తెలిసియే యున్నను యుద్ధమునకు తరువాత లోకమంతటికిని ఎరుకపడియున్నది. ఇటీవల ఆంగ్ల భూమిలో రంగులపనిని ప్రబలజేయుటకు చేయబడిన మహాప్రయత్నములును ప్రకటితములే. కాని ఏ శత్రువున కెట్టి యాశుభ ముపయోగించ వలయునో అట్టి ఆయుధ ముపయోగించనిది విజయుల మగుట తటస్థాంశజాలదు. జర్మనీ తన సర్వవ్యాపార బలమును సంరక్షణపద్ధతినే కట్టుకొని వచ్చినది. జర్మనీ మాత్ర మనలే? లోకములోని అనేక వాగరక రాష్ట్రములు ఈ పద్ధతినే అవలంబించి యున్నవి. ఎచ్చట జాచినను నూటికి 40;50;80;120 ఈ రీతిగా దిగుమతి సుంకములు కానవచ్చుచునే యున్నవి. పందొమ్మిదవ శతాబ్దారంభమున రమారమి 1846-వ సంవత్సరప్రాంతమువరకును ఆంగ్ల భూమిలోని ఇట్టి సుంకము లుండుచునే వచ్చినవి. అప్పటికి నొక్క ఆంగ్లభూమియే యంత్ర యుగమున తలయెత్తికొనుటకు జేసియు ఎదురుపడి పోటీ నిలుచు నితర రాష్ట్రములు లేకపోవుటను జేసియు దిగుమతి సుంకములు తీసివేసిన యెడల అపకృష్ట వస్తువులు సులభతరభవ్యము లగును గదాయను నాశచే ఆంగ్లభూమి అనిర్బంధ వ్యాపారమునకు సంకీర్తనము కై కొనునది యయ్యె. పిదప తల

యెత్తిన జర్మనీ రాష్ట్రములను జూచియు సామాన్యము లోని అధినివేశముల కోరికలను గమనించియు కొందరు ఆంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులు అనిర్బంధవ్యాపారము ఇకముందు పనికిరాదని వాదించ సారంభించిరి. కాని ఆంగ్ల భూమియొక్క పూర్వాచార పరాయణత్వము నిన్నటివరకును అనిర్బంధ వ్యాపారమే యన్ని యాధికారములకును నావధాని వాదించుచు వచ్చెను. తుదకు ఇటీవల రంగుల పరిశ్రమ విషయము పొడవూపినప్పుడును కూడ నయ్యది ప్రత్యేక మొక్క పరిశ్రమకు సంబంధించిది యనియు అనిర్బంధవ్యాపారము మొత్తముమీద గట్టిగా నున్నట్లే యెంచవలసిన దనియు కూడ వాదములు జరిగెను. నేటిదినము సామాన్యసమస్యయంతయు విచారణకు రానుండుటను జేసియు మిత్రమండలి శత్రువ్యాపారమువైని గూడ యుద్ధము నడుప నెంచుటచేతను ఆంగ్లభూమి తన ప్రాచీనాచారము మొక్క బలహీనత్వమును చక్కగా గుఱుతింప గలిగినది. అనిర్బంధవ్యాపారమును వదలుటను మొదట సూచించుట ఇదివరకే తెలియజేసితిమి. నేటివార్తలో స్పష్టముగా దిగుమతి సుంకములు నేయుటను గురించిన ప్రశంసకలదు. అందులోని దిగుమతిసుంకములు ఒకటి రెండు వస్తువులకు సంబంధించి వైవజునట్లు సలహా చేయబడలేదు. ఊరక జర్మనీని సిలుగులు పెట్టుటకు నై వేయబడునట్లు వర్ణించబడ లేదు. ఇది వరకు జర్మనీనుండి వచ్చుచుండిన ముఖ్య వస్తువులు ఒక్కరెండు ప్రత్యేకింపబడి యున్నవి. ఆవస్తువులను ఆంగ్లభూమిలో అభివృద్ధి చేయవలసి యున్నది. కాని యభివృద్ధికి మెటనే దిగుమతి సుంకములు నైచుట తగునని వ్యాపారాధికార సంఘమువారిచే నేర్పరుపబడిన యువసంఘము వారు రిపోర్టుచేసి యున్నారు అట్టి పరిశ్రమలలో విద్యుచ్ఛక్తి యంత్రములు, శాస్త్రోపకరణములకువయోగపడు గాజు చేసి యున్నవి. జర్మనీ దిగుమతి చేయుచుండిన వస్తువులు ఆంగ్లభూమిలోనికి నిప్పును ఇతర దేశముల నుండి కొంచెమునకు కొంచె మైనను దిగుమతి కాక యుండవు. కాని నిజముగా ఆంగ్లభూమి వ్యాపార స్వాతంత్ర్యము ననుభవించ వలయు ననినయెడల సాధ్య మైనంతవరకు తనకు కావలసినవస్తువులను తానే చేసికొనుట కర్హము. ఈ యభిప్రాయముతోనే ఆంగ్లభూమి నేటిదినము దిగుమతి సుంకములను తలపెట్టుచున్న దనుటలో సందేహము లేదు. ఇందుకు మేము సంశయించుచున్నాము. మొదటి కారణము ఆంగ్లసామాన్య విజృంభణచేత యెవను స్వవిషయమునకు సంబంధించిన మరియొక విషయమును నీసంతోషమున సమీక్షింప యున్నది. ఆంగ్లభూమి అనిర్బంధ వ్యాపారమున కంకిత మై యున్నంతకాలమును మనము మన పరిశ్రమలకు సంరక్షణ నడుగుట న్యాయమాత్రముగా నున్నను మన యవసరము లిట్టివి మనకష్టము లిట్టివి యని వారికి దెలియ బరచుట మిక్కిలి కష్టముగా నుండినది. నేటియనుభవమువలన సాంగ్లభూమియే కొన్ని పరిశ్రమలకు బలవత్తర ప్రతిఘటనము కలిగినప్పుడు సంరక్షణ యత్యవశరమగుచున్న దనుటను సామాన్యముగా సంగీకరించిన పిదప మన పరిశ్రామికసంరక్షణాం

దోశనము సులభతరమగుచున్నది. అయినను మనకు నాందోళనము మాత్రము ఇంకను తప్పకయుండుట విచారకరము. కాంజర్యేటిపు కక్షయే యనిర్బంధ వ్యాపారవ్యతిరేకి. అందులోను మన ఇండియా కార్యదర్శిగారి తండ్రి జోసెఫ్ ఛేంబర్లెనుగారు నిర్బంధవ్యాపారముకు సంకణముకట్టుకొనినవారు. అట్లుండియను కూడ కాంజర్యేటిపు లంకాంనులకు నీలాభమొనరు చేయుట రేపూ యనిన ఛేంబర్లెను గారి కత్తెత్తాచాయమైనను తండ్రిపేరుకు మనసంబంధములు నిలుపలేదు. మన ఇండియా ప్రభుత్వమున ఉదారులు హార్డింగ్ ఇత్యాదులుండి హేదవ భూమికి మేలైనది తమకక్షకు భేదాభిప్రాయపూచక మైనను చేయుద మనుకొనిన వారిని కూడ నిరోధించినారు. ఇందుకు ఈ కొక్కటి మే కారణము తోచు చున్నది. ఆంగ్లభూమిలో ఇండియా కార్య స్థానమున ఛేంబర్లెనుగారికి సలహా యిచ్చుచారు ప్రాస్పెక్టివ్తో మెబుగి యుండవలయును. హేదవ భూమి ఆంగ్ల పరిశ్రమకు విక్రయాంగణము, హేదవ భూమిని ఎక్కువీధియెడల ముందునకు సాంగ్లభూమి జర్మనీపరిశ్రమల నన్నిటను మిన్న యై విజృంభించు నాటికి ఈ విక్రయాంగణము చేయి దాటి పోవచ్చును. కావున హేదవ భూమి పరిశ్రామికాభివృద్ధి శీఘ్ర గమనమున పోనీయరాదు. అని వారు తలపెట్టినట్లు లున్నారు ఈ యొక్క హేదవ భూమి వ్యాపారము జపాను అమెరికాల స్వాధీన మగుచుండుట వారికిఁచ లేదు కాబోలును. హేదవ భూమిని పెగుగనిచ్చిన యెడల సామాన్యమును పెగుగనిచ్చుట యగును. సామాన్యమునకు బలము సమకూరుట యగును. తమకును లేక హేదవ భూమికిని లేకుండ చేసికొనునంతటి ప్రాస్పెక్టివ్ని ఆంగ్లలు వహింప రని గట్టిగా నమ్ముచున్నారము. మనుష్యుని వాంఛ లనంతములు. హేదవ భూమి కొన్ని పరిశ్రమలలో నభివృద్ధి యైన యెడల అందులకు కావలసిన యుపకరణములకయియే ఆంగ్ల భూమిలో క్రొత్తపరిశ్రమలకు గిరాకీ హెచ్చును. ఒకవిక్రయాంగణము కొన్ని విధముల స్వాభివృద్ధి నందినయంతనే వ్యాపారమున కెప్పుడును లోటురాదు. ఇది ఆర్థికతత్వము. దీనిని గమనించి అభివృద్ధి నందినతామే నేటిదినము నిర్బంధవాప్యారము సంగీకరించుట సంస్కరించుకొని త్వరలో మాయాంగ్ల సోదరులు తమ ప్రభుత్వమువారిచే మాకు న్యాయ మొనరింపింతురు గాక యని యెదురుచూచుచున్నాము.

ఉప్పు—పన్ను హెచ్చునా?

ఇంకను బడ్జెట్ అనగా మన దేశపు ఆదాయ వ్యయముల మదింపుపట్టిక విచారణకు రాలేదు. వచ్చుటకు అధమ పక్షము రెండు మాసము లైనను పట్టగలదు. కాని దాని వాసన లీపర్యాయము ఇప్పుటికే కన్వనవనుట స్పష్టము. ప్రజలకు రానుండు బడ్జెట్ సమయమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తపన్నులు వైవనన్నా రను ననుమానము కలిగినది. అట్టి క్రొత్తపన్నుల జాబితాలో ఇదివరకు ప్రభుత్వోద్యోగియుల యెదుట తయారు చేసి పన్నునిచ్చి ప్రజలమ్ముకొనుచు వచ్చిన మద్యసారము మున్నగు వస్తువులు చేరు ననియు వీనిపై వేయబడియుండు పన్నులు హెచ్చింపబడుననియు వార్త ప్రబలినట్లున్నది. ఆయా వ్యాపారములలో

నందువానికి నింతకంటెను నెక్కువనూచన యవ సరముకాదు. కావున వారువారు ప్రస్తుతమువ్యాపారమునకు నవసర మున్నను లేకయున్నను వస్తువు సిగ్గుగుచోట నిలువ యుండనిక సిద్ధమయినంత మట్టుకుసిద్ధమైనట్లు ఇప్పటికేలులవన్నులు చెల్లించి తీసికొనిపోవ నారంభించివారు. ఈ విషయమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గమనించి తమకుగల ప్రత్యేక స్వాతంత్ర్యములను అనుసరించి ఆరుమాసముల చెల్లుబడిగల యుత్తరువును ప్రకటించివారు. దానిననుసరించి పై తెగకు చేరిన ఏవరి శ్రమాగారమునుండి యైనను ప్రస్తుతావసరములను మించునట్లుగ సిద్ధమైనవస్తువులను వ్యాపారస్తులు తీసికొనిపోవవెంటనే అట్టికవర్తనకు నిరోధించుటకు తగిన శక్తులను కొంద రధికారులకు నెసరిగి వారు. దీనివలన నొకవిధమగు నూహ చేయవలసి వచ్చుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తపన్నులను తలపెట్టియున్నారనుట ఇదమిద్దమని నిరూపింపలేకున్నను అవిషయము నాలోచించుచున్నారనియైనను సంగీకరింపకతప్పదు. క్రొత్తపన్నులు తలపెట్టుట సరియైనదధితీయాయనుట మొదట నాలోచింప దగియున్నది. ఎక్కువగా ద్రవ్యము తాత్కాలికోపయోగములకు కావలసివచ్చినది నిజమే. ఇట్టి సందర్భములలో మొదట చేయదగినపని అప్పులు తీసికొనుటయే కాని క్రొత్తపన్నులు వైచుట కాదు. ఈసూత్రమును మన ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిన వారయియే యుద్ధారంభమునుండి నేటివరకును వస్తులు క్రొత్తగా విధింప నాలోచించి యుండలేదు. లేకున్నను తోవములు లేకయే పరిపాలన జరిగిపోయినది. ఆ పద్ధతియే ముందు సంవత్సరమేల అనుసరింపరాదో ఆలోచింప తగియున్నది. ఈలోపుగా అనగా 1917-వ సంవత్సరపు బడ్జెట్టు విచారణకువచ్చులోకల యుద్ధముముగిసినా హైందవభూమి క్రొత్తపన్నులు లేకయే లోకదారుణ సంగ్రామమునుకడచినది యగును. ఇట్టి కీర్తిని సంపాదించుటకై నను మనప్రభుత్వమువారు ఇతరోపాయములతో పనిదిర్చుట మంచిది. అప్పులకు తమ వాతతాత్కాలిక కష్టములను గట్టెక్కింప గలిగినది ఇతర కాలములలో చేయు సామాన్య వ్యయములను సాధ్య మయినంతవరకు కుదింపజేయుట. ఈ పద్ధతిని మహాత్మాహమున మిత్రమండలి రాష్ట్రములలో నంతట వినియోగించుకొను చున్నారు. మన దేశమున విద్యాపాఠశాల్యముల విషయమున కర్చులు తగ్గింపబడి యున్నవి గాని దండుగలగు నితర శాఖలన్నియో యెప్పటి వలెనే సాగిపోవుచున్నవి. వీనినికూడ మన ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తపన్నును వైవకముందు ఆలోచింపవలసి యున్నారు. ముఖ్యముగా క్రొత్త పన్నులకు గల యభ్యంతర మొక్కటియే. వేసినపన్ను ఎల్లప్పుటికిని ప్రజలపై బరువుగానే నిలిచిపోవుచున్నది. ఇట్టిదియే మనచరిత్రలో నిటీవలనే జరిగెను. అప్పటికే భారమును వహించుచుండిన మనపై ప్రభుత్వమువారు అనవసరముగా క్రొత్త బరువును పెట్టుచున్నారని గోకలేత్యాదు తొంత ఎదిర్చినను 1910 వ సంవత్సరమున కొన్ని క్రొత్త పన్నులు విధింపబడియెను. అవి నేటికి శాశ్వతములయి పోయినవి. ఇట్లు శాశ్వతముగు సహజగుణము వస్తులకు నుండుటచేతనే క్రొత్తపన్నులు సామాన్యముగకూడదను సిద్ధాంతము ఆరికనీతి మం దేర్పడి యున్నది. ప్రభుత్వమువారు బాగుగోముమ్మాటికి నాలోచింపక ఇంత కాలములేది యుద్ధావసాసమయమున నిప్పుడు క్రొత్తగాపన్నులు విధించుటగాని ఉన్నవానిని హెచ్చించుట గాని చేయరాదని కోరుచున్నాము. విధిలేక అట్టి అనవసరము కలిగిన యెడల సామ్యపాదకవస్తువులు పాత్రములుకాదగి

యుండును. సంరక్షణముకములు వైచినయెడల భూమికి మహాలాభకరము. ఇది చేసేతీరవలసిన దనియే హైందవభూమి యంతయు నెంతోకాలముగా పోరుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు వీనిచే తలపెట్టుదురేని అభ్యంతరమేయుండదు. విధి లేనిపరిస్థితియు అవసరముకాదు. కాని గంజికి ఉత్పాదన బీదవారి ఉప్పున కిదివరకు ఔదార్యముచూపిన ప్రభుత్వము వారు ఈకష్టకాలమున కొద్దిగా నైనను కన్ను హెచ్చించుట సమంజసమని మాకుకోచలేదు. అయిన ఈకన్ను హెచ్చుతగ్గులకుగోనైనది కావునతాత్కాలికముగా హెచ్చించితరువాత నెప్పటివలెనేతగ్గితుమని అధికారులు తలంచు చున్నారు కాబోలును. దాని పుణ్యమున క్రొత్తగా పడు నితరములగు పన్నులు మరికొన్ని తాత్కాలికములే కావచ్చునను నాశేయున్నను ఉప్పు బీదవానిముఖ్యాధారము కావున దానిపై పన్ను హెచ్చించుటకు ప్రభుత్వమువారు మిక్కిలి యాలోచనమీద గాని చేయరని నమ్ముచున్నాము. ఇతర ముఖ్యమనర వస్తువులకును ఈవ్యాయమే ప్రవర్తించునని వేరుగా వ్రాయబనిలేదు.

యుద్ధము—పత్రికలు.

నేటిదినపు వార్తలలో నొక్కటి మాత్రమే పత్రికార్యమున మొనర్చువారలకు కొంతకంత వృద్ధియంతయును కలిగించుచున్నది. లోకమునాటి లాగితులలో మూలాధారము గలది. ఈ గుఱువు విశేషముగా స్వీడనుదేశము ఎరుతులేయాయ వచ్చినది. ఇటీవల మన మిత్రమండలివారు స్వీడనుదేశపు వ్యాపారనాకలను కొన్నిటిని ఆపవలసివచ్చినది. అందుకు ప్రతికారముగ స్వీడను గుఱువు రెండు దేశములండి యెరుమతి కాకూడదని యుత్తరువు చేసినదట! ఈ యుత్తరు వెంటోకాలము నిజమదని చెప్పువరకునులేదు. అంగ్లాజనీతిజ్ఞుల సమాధానమునకు తెరచుకురిని విశ్వసించదగియున్నది. అంతే కాక స్వీడనుదేశ గుఱువు ఎరుమతి వ్యాపారములో ముఖ్య భాగము కావున నెంతోకాలము ఆవ్యాపారమున పోగొట్టుకొని యుండవలెను. కాని నేటివ్యాపారస్థితిలలో ఏవో యొక కారణము కావచ్చినచాలును. తెలుసు ఎక్కిపోవుటయే ఐనది. విక్రయాంగణముల నాజాబుగానున్నది. కావుననే అప్పుడే పత్రికలు స్వయామమున చిన్నవికావచ్చునని. అంగ్లాభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. అంగ్లాపత్రికలకే దుర్గతిపట్టు నను యము వచ్చినయెడల ఎంతో తక్కువ యాధారములతో ఐన చేయు నితరపత్రికల విషయము చెప్పవలయువా? అయినను నట్టి సందర్భములు రానీక సర్వవియోమకును కాపాడును గాక యని పార్థికింపవలసియున్నాము.

స్థానిక వార్తలు

కాలమానస్థితి:—నిన్న సభికోష్ఠస్థితి 84-9 మాత్రము అభిమాన్వస్థితి 84-9 మాత్రము.

మరియొక వకీలు.—కే. కే చతురస్రస్థితి నందియారు గారు నిన్న హైకోర్టునకుగా చేరుకొనబడిరి.

మదరాసు బ్యాంకు.—ఇదివరకు సంవత్సరమున నూటి 7 వంతు వడ్డీ కప్పించుచుండి నీ బ్యాంకివారు ఇప్పుడు వడ్డీ 8 వంతునకు హెచ్చించిరి.

హైదరాబాద్ బ్యాంకు.—28 వ తేది యాదవారము సాయంకాలము 5-80 గంటలకు విక్రీయము కల్లికహాటలో వైసంఘమువారు అవతకనాటకమును ప్రదర్శించురు.

పచ్చయప్పక బ్యాంకు.—పచ్చయప్పక కాలలుపాత్ర విద్యార్థులనిమిత్త మొకలాన్ టినిన్ డబ్బుబట్టీ మెంటు జరపబడును. అది 276- తేది వారంభమగును.

ఫినాన్సు కమిటీమీటింగు:—1916 - 17- సంవత్సరపు బడ్జెట్టును గూర్చి యాచించుటకుగాను నిన్న నైకి టేబులునందలి కాన్ఫిరెన్సు చేయబడి ఫినాన్సు కమిటీవారు సభిచేసిరి.

మోసము:—అబద్ధపు టెలిగ్రామును ఫోన్ చేసి కంటి కామేశ్వరరావుగారి యొద్దనుండి మనియార్దరులు తెప్పించుకొనఁ బ్రయత్నించినందునకుగాను, ఎక్కువ పోలీసు కోర్టు బోర్డులూబాపురెడ్డికి 9న్న 8 సెలలు కలిపి విధింపబడినను.

ద్యూతస్థానము ముట్టడింపఁబడుట:—నిన్న రాత్రి తిరువల్లిక్కేటి పోలీసువారు తిరువల్లిక్కేటి ఆయాసామినెట్టి వీధి నెం 11 దు గృహమును ముట్టడించి 8 మంది ద్యూతగాండ్రును దగ్గియును చీట్లకేలకు పట్టికొనిరి. ఆ యింటిని శర్యణనెట్టి మురుగేశనెట్టిగారును ద్యూతకాలగా నుపయోగించుచుండిరి.

కన్నపుదొంగతనము:—కొంగతనముచేసినందునకుగాను కొన్ని దినములకుపూర్వము 6 దెబ్బలు శిక్షవిధింపఁబడిన ఆలిబాచ్యా నిన్న రాత్రి 8 గంటలకు పులివోసపిట్టగోనొకనెద్దు ముటను తీసికొనిపోవుచుండఁగా, తిరువల్లిక్కేటి పోలీసు హెడ్ కన్స్టేబు ఇ. బహదూరు వారినుమానుమీద అరెస్టుచేసెను. పరీక్షించఁగా ఆముటలో 10 రూపాయలు వెలగల చక్కెర యుండెను. కొన్ని నిమిషములకు పూర్వ మాచక్కెర యొక మంగడిచుండి దొంగిలించబడినది. ఆదొంగ యెద్ద నొకతాళపుకు త్రియూ కన్నులు చేయు మువకరనములను గూడ నుండెను.

ఒక పిల్లదొంగ.—ఒకపిల్ల యనకి యొక కరస్తానీ పిల్లవాడు తన యజమానునకు తెలియకుండా అతని యింటనుండి పడేసిరూపాయల కరెన్సీనోట్లను నాల్గిటిని గతమాసంతెనున దొంగిలించి, యొకవాపులో ముడిపర్చుకొని దానివెల క్రొవ మాట్టు తీసికొన్నది యొక 10 రూపాయల నోటిచ్చెను. దానిమీద అచమానము కలిగెను. వానియెద్ద మరి మూడు పడేసి రూపాయల నోట్లుండెను. ఏమేమో చిట్టచివరకు వా దాదొంగతనము కొప్పకొనెను. యజమానునకు నష్టద్రవ్య లాభము కలిగెను. ననివానికి 6 సెలల కలిపి విధింపబడినగాని దానికుమటుగా వాడుకు నాజునునకర్తరమును నిపురేటరీకి పంపబడునట్లు జ్ఞాపింపఁబడినను.

డి. ఎన్. జీ. పత్రికము:—ప్రస్తుతము బుషాదరులో 96 వ పటాలమున పనిచేయుచున్న సబసిప్రెంటు సర్జెంట్ టి. యజ్. స్వామినాథవామను, నుచేవాను, వి.ఎమ్. ఎన్. డి. గారు మెసపోటోమియాలో జరిగినయుద్ధమున మాసిన క్లాసునీయరుగు ధైర్య సైన్యముల కొక డి. ఎన్. జీ. పత్రికమును బహుమానముగా బొందెరి. ఒకసంవత్సరముక్రింద స్వామినాథుడుగాను. పరంగికోండలో 86 పటాలమున వైద్యోద్యోగిగానుండిరి. 50 సంవత్సరముల వయసుకుటచే యుద్ధరంగమున పోవట కాజ్ఞాపింపబడకపోయినను, పోవచ్చును, వినను అతఁ డాంగ్లాసామ్యజ్యమును గాపాడుటలో దవకుంతు తాను దీర్చుకొనటకు పదియందొకదవ సైదకుటుంబమున నిడిచిచనెను. అచ్చటికిని యిగిసినవెళక వ్యావొయ్యధికారి కాధికారి యగు బ్యాల్విపోర్డు గారు ఆయన కత్యంత గౌరవాదరములను చూపుచు నొకలేఖ వ్రాసిరి.

నాల్గవ చెన్న రాష్ట్రీయసహకారముహాసభ:—నేడు తెల్లవారి 11 గంటలకి మహాసభ పచ్చయప్పక కాలలలో సమావేశమైనది. ముట్టమొదట మదరాసు ప్రావిన్సియల్ కోఆపరేటివ్ యూనియను వారిసభ సభాభ్యుత్సలకు రివాన్ బహదూరు ఎమ్. ఆదికారాయణయ్యగారి యగ్రాసనాధికర్యము క్రింద జరిగెను. రాష్ట్రీయనందలి వివిధస్థలములనుండియు 95 సహకారసంఘముల ప్రతినిధులు (47 మంది వచ్చియుండిరి. సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్ గౌ. రివాన్ బహదూరు డి. స్వామికన్నప్పిల్లెగారు, సి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఏ. కే. వాచలయ్యగారు, టి. క్రిని వాస రావు గారు పి. కె. కున్న మిసనుగారు, మి.నాక్షి సుందర్యము గారు మున్నగు వారు వచ్చియుండిరి. ఇతరసభ్యులలో చల్లపల్లి కుమారరాజుగారు, రావుబహదూరు. శారాయణరావుగారు, రావుసాహెబు కే. రామసామయ్యగారు, రావుసాహెబు సి. అరు శయ్యకాయాడుగారు, మొదలైనవారుగలరు. అంతట విషయవిగ్ధాయక సంఘమువారు చల్లపల్లి కుమారరాజుగారియాధిపత్యమున సమావేశమెరి.

నూజవీడు ప్రస్తుతము

(బెజవాడ జాయంటు మేజిస్ట్రేటు కోర్టు వారము)

మాత్రత్యేక విలేజులను కడవండి.

బెజవాడ జులై 19:— నేను నూజవీడు ప్రస్తుతము పూర్వం ప్రాంతమును ప్రయోగమునకు వేసినట్లుగా 1886 లోని చట్టమును రాజు పంతులుగారు తిరిగి సాక్ష్యమిచ్చి.

వాడు తమ సాక్ష్యములో నిట్లు తెలియజేసిరి:— లేటు రాజావంశము అప్పారావు గారి మరణశాసనముల ననుసరించి ముద్దాయికి స్వాధీనము చేయబడిన భూములను ముద్దాయి 5-8-10 తేదీనియిచ్చిన రసీదును చూచినాను. నూజవీడులో స్కూలు కట్టబడునగా అనుపర్యవేక్షకుని స్థలమును తనకు స్వాధీనముచేయవలసినదని కోరుచు కలెక్టరు గారి పేర 9-9-10 తేదీని ముద్దాయి వ్రాసిన జాబును చూచినాను. ఈ స్థలమునందే పునాదిరాయి వేయబడినది. నేను నిశ్చయించుచు బంగారావ ఈ స్థలము 50 గజముల దూరమునందున్నది. నేను అశీనుకు వైట్టెప్పకు బట్టెప్పకు ఈ స్థలముమీదగానే వట్లముంచును.

స్కూలు కట్టబడున స్థలమును ముద్దాయికి స్వాధీనము చేయవలసినదని నా పేర 25-9-10 తేదీని కలెక్టరుగారు వ్రాసిన జాబును ఇచ్చియు. అనుపర్యవేక్షకుని నున్నట్టియు, దక్షిణముగానున్నట్టియు, ప్లాటులు స్వాధీనపరచుచున్నదనియు, పోలీసు స్టేషనుకు దక్షిణముగా కొట్టుకట్టబడిన ప్లాటు స్వాధీన పరచుటకు కలనడదనియు అతని తరపున వ్రాయబడి యున్నది. ఈ స్థలమును స్వాధీనపరచుకొన్నప్పుడు రసీదు నిచ్చుని ముద్దాయి నేను అడిగివాను. భూములకు సర్వేచేసిన పిమ్మట రసీదు నిచ్చెదనని ముద్దాయి జవాబిచ్చినాడు. 18-2-11 తేదీన రసీదు నేను పుచ్చుకొన్నాను.

స్కూలు కట్టడనులకు 50000 లకు పోలీసుమీను ము నిశ్చయించుచుంటినియు, సామ్యు చాల అవసరముగనున్న దనియు కాబట్టి తెలిగిపురములకు ఈ సామ్యు చెల్లించునట్లు ఉత్తరవుల నొసగుదనియు, ఇందుకు గూర్చి 81-7-11 తేదీని స్వయముగ కలసిమాట్లాడి యుంటి మనియు కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ కార్యదర్శిగారి పేర 12-9-11 తేదీని ముద్దాయి వ్రాసిన జాబును ముద్దాయితో కలిసి మాట్లాడినట్లును, స్కూలు కట్టడమునకు 30000 లకు త్వరలో ముద్దాయికి చెల్లించ వలసినదనియు కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ వారు 10-8-11 తేదీని ముద్దాయికి వ్రాసిన జాబును 20000 లు ఒక వారములో ముద్దాయికి చెల్లించవలసినదనియు 10000 లు కనబడున మొదటి వారములో చెల్లించవలసినదనియు కలెక్టరుగారు 24-9-11 తేదీని కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ వారికి వ్రాసిన జాబును చూచినాను. వై జాబు ననుసరించి నేను ఇరువది వేల రూపాయలకు ఒక బిల్లు సంపాదించితిని. 50 వేలను మొత్తముగ బ్యాంకిలో వేయవలసియు, ఎవరు ఉంచవలయునో నిర్ధారణ చేయవలసి డిప్రీట్ కోర్టువారికి వ్రాయవలసియు ముద్దాయి 29-10-11 తేదీని కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ వారికి వ్రాసిన జాబును చూడ చూచినాను.

20 వేలకు చెల్లించుచును కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ వారు 22-9-11 తేదీని ముద్దాయికి వ్రాసిన సమయమున ప్రయోగమునకు వేసినట్లును నిజమేనామోతేను. విశేషమైన అప్పులలోనుండెను. లేపోయి, దక్షిణములో, రాజమండ్రి కావరముడు మత్తంగి నరసయ్యగార్లు పెద్ద మొత్తములు వాకినదియున్నది. రాజా గారి మరణ శాసనములో ఎట్టేటు 14 లక్షలు వాకి వడియుండెను. ఇప్పటికిమాడ ఎట్టేటుమీద 5 లక్షలు అప్పు ఉన్నది. 7 సంవత్సరములలో నేను 19 లక్షల ఋణమును తీర్చివేసినాను.

మరణ శాసనముల ప్రకారము 60 వేల రూపాయలు ట్రిస్టతాలాకు కట్టడములకు చెల్లించబడెను.

మందు ఋణములు తీర్చి పిమ్మట మరణశాసనములలో వ్రాయబడిన భక్తుల నిశ్చయలసినదని వాడు ఉత్తరవు నిచ్చినాడు. అటుపిమ్మట ట్రిస్టతాలాకు సాయము చేసినదని ముద్దాయి తొందరచేసెను. అందుమీద కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ వారు డాక్టరు స్వామినాథునిగారిని పిలిచి నడిగిరి. ఆ సలహాను తీసికొని ముద్దాయి సామ్యును చెల్లించిరి.

ట్రిస్టతాలాకు (30 వేలు) సామ్యును ముద్దాయికి ఏ విధముగ చెల్లించవలసినదనియు తెలియపరచుచు కలెక్టరుగారు 4-4-10 తేదీని వ్రాసినారు. రాజాగారి భూమిలకు రాజాగారి మరణ శాసనములో 50 వేలు ఇచ్చేలాగు వ్రాయబడి యున్నది. అందులో 25 వేలు మాత్రము చెల్లించబడినది. మిగిలిన సామ్యు ఇతను చెల్లించబడలేదు.

మిగిలిన 20 వేలు తక్షణమే చెల్లించవలసినదనియు, ఈ సామ్యు చెల్లించబడిన పక్షమున కట్టడము పని జరుగనేరదనియు బీదల వసతిగృహము తాలూకు సామ్యుమాడ చెల్లించవలసినదనియు ముద్దాయి 10-9-18 తేదీని కలెక్టరుగారి పేర వ్రాసిన జాబును చూచినాను.

కట్టడముల స్థలము నూజవీడులోనున్నది. ఆ స్థలములో కట్టబడునగునూతనాల్లా ఆసంగతి అప్పుడు తెలుచనేలేదు.

డాక్టరు స్వామినాథుని గారి సంగతి అభిప్రాయము ననుసరించి ముద్దాయికి ట్రిస్టతాలాకు సామ్యునిచ్చి వేయవలయుననియు, సామ్యును చెల్లించుటకు తనకు సహాయముల నాలో చింతపలసినదనియు, సామ్యును ఆయాపనులకు క్రమముగ వినియోగించుచున్నాడనే విషయమునుగూర్చి జాగ్రూతతో విచారించుచుండెదననియు కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ వారు 12-8-14 తేదీని కలెక్టరుగారికి వ్రాసిన జాబును చూచినాను. ఈ జాబు ననుసరించి ఈ సామ్యుతో ముద్దాయి చేయుచున్న పనినిగూర్చి విచారించి రిపోర్టుచేయవలసినదని కలెక్టరుగారు నా పేర 16-8-14 తేదీని వ్రాసినారు.

ఈ సామ్యును చెల్లించుటకు మిక్కిలి పురం యెట్టేటు కడవండి 100కి సంగతి 5 రూపాయలవద్దకును అప్పటికిగిని రాబడెను. మూడుపాళ్లలో తన ఇష్టము వచ్చినచోట కాలేజీ ముద్దాయి కట్టడమునని మరణశాసనములో నున్నది. 6 మాసముల పిమ్మట ముద్దాయి చేయుచున్న పనినిగూర్చి రిపోర్టు పంపుచు కలెక్టరు నాకు వ్రాసినారు.

ముప్పదివేల రూపాయలు ముట్టినట్లుగా 28-5-14 తేదీని ముద్దాయి ఇచ్చినరసీదు ఇచ్చియు.

బెజవాడలోని బీదలవసతి గృహమునకు ఈయవలసిన పదివేల రూపాయల నింకను చెల్లించలేదనియు, ఈ గృహమును కట్టబడి అభ్యవసరములకు కాబట్టి వెంటనే ఈ సామ్యును చెల్లించవలసినదనియు కోరుచు ముద్దాయి 10-5-14 తేదీని కలెక్టరు గారికి వ్రాసిన జాబును చూచినాను. నేను బీదలవసతి గృహమును చూచినాను. దానికి మరమ్మత్తు చేయుట చాల అవసరముగనున్నది.

స్కూల్ ఆదాయ వ్యయములను, అప్పటి ఆర్థికస్థితిని తెలియజేయుట లెక్కలను పంపును 22-9-14 తేదీని కలెక్టరు గారికి ముద్దాయి వ్రాసిన జాబు లెక్కలు ఇచ్చియు. ఇంతకు తప్ప మరేయే లెక్కలను ముద్దాయి పంపి యుండలేదు. స్కూలు కట్టడమునకు 30 వేల రూపాయలను కాలేజీ కట్టడమునకు 20 వేల రూపాయలను చెల్లించబడెననియు, ఈ మొత్తములతో ఏమి పని చేయుచున్నదియు, ఏ పని ఎంతవరకు జరిగినదనియు, కాలేజీకి కావలసిన స్థల మెవలసి నిర్ధారణ చేయబడినదనియు, తెలియజేయుచు ముద్దాయి పేర 2-10-14 తేదీని నేను వ్రాసిన జాబుకు అశీనుకాపి ఇచ్చియును.

వై జాబుకు 4-10-14 తేదీని ముద్దాయి నా పేర వ్రాసిన జాబు ఇచ్చియు. ప్లాటులు, ఎస్టిమేటులు తయారు చేయుటకు కావలసిన పిమ్మటని ఏర్పాటుచేసినదనియు, కట్టడము పని సానుచున్నదనియు, సామ్యు భద్రముగ వడ్డికి వేయబడినదనియు ఈ జాబులలోనున్నది.

నేను కట్టడము పనిమీదు నేను చూడలేదు. కట్టడము పని నాకు ముద్దాయి చూపలేదు. సామ్యును ఫలానావోట నుంచినానని ముద్దాయి నాతో చెప్పలేదు. ఎక్కడ ఉంచి నాడో నాకు తెలియదు.

30-6-1914 తేదీని ట్రిస్టెడ్ ట్రిస్టతాలాకు 65188-14-1 లు నిలువ సామ్యు ఉన్నట్లు ముద్దాయి పంపిన లెక్కలలో నగపడుచున్నది. ఈ లెక్కల సమయము 27-10-14 తేదీని ఎట్టేటు కలెక్టరుగారు నా పేర వ్రాసిన జాబు ఇచ్చియు. ట్రిస్టెడ్ చాల పెద్ద మొత్తము నిలువయున్నట్లు లెక్కలవలన కనపించుచున్నదనియు ఈ సామ్యును వడ్డికి ఇచ్చిన సంగతియు తన సంగతియు తెలియుటలేదనియు స్కూల్ లెక్కలు బీదలవసతి గృహము లెక్కలు ఎందుకు కలుపబడవలయుననియు, ఈ కట్టడముల పనులు ఎంతవరకు సాగినదనియు వెంటనే తెలుపుచునయై జాబులో వ్రాయబడి యున్నది.

కట్టడములను గూర్చి నేను రిపోర్టును వెంటనే పంపలేదు. ఈ విషయమై ముద్దాయి పేర వ్రాసియుంటిని. జవాబుకోరకు నిరీక్షించుచుంటిని.

కలెక్టరుగారు నా పేర వ్రాసిన జాబుకు జవాబు నీయవలసినదని కోరుచు 6-11-14 తేదీని ముద్దాయి పేర నేను వ్రాసిన జాబు ఇచ్చియును.

అజాబునకు జవాబుగా లెక్కలమీద సరిగా సరిగా సంతకముచేసి 4-12-14 తేదీని ముద్దాయి నా పేర వ్రాసిన జాబు ఇచ్చియును, లెక్కలలో మొదట ఒకటిట్లు పాడొక్కరు

సంతకముచేసి కలదు నేను ఆ టేకించినమీద ట్రిస్టతాలాకు సంతకముచేసినాను. రెండు లెక్కలు ఎందుకు కలుపబడవలయునో అనేది ప్రశ్నకు ట్రిస్టతాలాకు సమాధానము జవాబు నిచ్చెననియు, అజాబును ట్రిస్టతాలాకు జవాబు దానిమీదనే పాడుగుమాస్తా వ్రాసెననియు, ట్రిస్టతాలాకు సామ్యు సరిగా వడ్డికి వేయబడెననియు ఈ జవాబులో వ్రాసబడెను.

ఈ ముత్తరమును నేను ఎట్టేటు కలెక్టరుగారికి పంపుకొంటిని.

ఇంతసామ్యు ఖర్చుఅయింది. ఇంత నిలువయున్నది. ఈ నిలువసామ్యును ఫలానావోట వడ్డికి వేసినాను. అం నాకు ముద్దాయి చెప్పలేదు.

55 వేలమాత్రమే ఆకోజు బ్యాంకిలో వేయబడిన పని వినుటచే నాకు ఆశ్చర్యముగనున్నది. నాకు ఆ రోజున తెలిసినట్లునుతే తక్షణమే కలెక్టరుగారికి రిపోర్టుచేసియుండేవాడను.

స్కూలు కట్టడములను కట్టించుటకు ఒక ఇంజనీయరును నియమించితిని ముద్దాయి నాతో చెప్పెననియు, స్కూలు లెక్కలు బీదల వసతిగృహము లెక్కలు నమపుట ఆ టే ఫలకరమనియు, లెక్కలమీద ట్రిస్టతాలాకు సంతకముపనికి రాదనియు, లెక్కలకు ట్రిస్టతాలాకు వాడుకగాని పాడుగుమాస్తా కాదనియు, కాలేజీ ఫలానావోట చెట్టెడనని ట్రిస్టతాలాకు లేదనియు కలెక్టరుగారి పేర 17-12-14 తేదీని నేను వ్రాసిన జాబును చూచినాను.

7-1-15 నా పేర కలెక్టరుగారు వ్రాసిన జాబును చూచి నాకు కట్టడములను తయారుచేయు ప్రయత్నములు ఏమియు జరుగుటలేదనియు, ఫలానావోట కాలేజీని ఏర్పరచెదమని తెలుపుటలేదనియు ఇందులకు సమాధాన మీయవలసినదిగా ట్రిస్టతాలాకు కోరవలసిన దనియు నా జాబులో నున్నది. నేను ముద్దాయిని జవాబు నీయవలసినదని కోరితిని నేను వ్రాసిన జాబుకు ఇచ్చియు అశీనునకును ఇది 25-1-15 తేదీని వ్రాయబడినది.

దానికి జవాబు 9-2-15 తేదీని ముద్దాయి వ్రాసినాడు. రెండు లెక్కలు ఎందుకు కలుపబడెనో సమాధానమును ట్రిస్టతాలాకు సమాధానము తన జవాబుదానిమీద తనకు బదులుగ వ్రాసెననియు, కట్టడమును గూర్చి రిపోర్టును ముందుపంపుచుననియు, అజాబునందు ముద్దాయి వ్రాసెను.

ట్రిస్టతాలాకు సమాధానము వ్రాసిన సమాధానము తప్పితే ట్రిస్టెడ్ స్వయముగ ఏమియు వ్రాయలేదు.

నేను 55 బ్యాంకింగుండి ముద్దయవద్దకు 70 వేల రూపాయలు ట్రిస్టతాలాకు సామ్యునిచ్చెనని 19-2-15 తేదీని నాకు తెలియదు. మరియుకవోట ఈ సామ్యు ఉంచబడెనని నేను ఎరుగను నాకు తెలిసియున్నట్లునుతే నేను కలెక్టరుగారికి రిపోర్టుచేసేవాడను 4, 5 సంవత్సరములనుండి నేను నూజవీడులో మల్లిఖార్జునరావుగారి నెరుగుచు నున్నాను. ముద్దాయి యింట్లో ఆయన నివసించుచుండెను. ట్రిస్టెడ్ కొంటిని చెప్పిన శున్నమును నేను చూడలేదు. నాకు ట్రిస్టెడ్ చూడలేదు, కాలేజీని ఎవరు పెట్టునది ఎందుకు నిశ్చయించలేదని ట్రిస్టెడ్ కనుగొనుచు నాకు కలెక్టరుగారు ఉత్తరవు నిచ్చినారు.

కట్టడమునుగూర్చి వ్రాసినదని చెప్పినప్రకారము ముద్దాయి నాకు వ్రాయలేదు.

12-3-15 తేదీని తిరిగి కలెక్టరుగారు నా పేర ఈ కట్టడము పనినిగూర్చి రిపోర్టుపంపుచు జాబు వ్రాసెను. ఆ రోజు వరకు కలెక్టరుగారికి కట్టడము పనినిగూర్చి ముద్దాయి ఏమియు వ్రాయలేదు. నేను ముద్దాయికి తిరిగి ఇందుకుగూర్చి తెలుపుచు జాబు వ్రాసినాను. స్కూలు కట్టబడున నూజవీడులోని అనుపర్యవేక్షకుని స్థలము పనికిరాలేదని లిఖితరూపముగగాని వాగ్వివరముగగాని నాతో ముద్దాయి నూచించియుండలేదు.

20 తేదీని ఎట్టేటు కలెక్టరుగారికి పూనుట ఎస్టిమేటులు చూపించి యావత్తు సంగతులు వారితో మాట్లాడితిని 30-3-15 తేదీని ముద్దాయి నాకు వ్రాసిన జాబు ఇచ్చియును. పిమ్మట నేను ముద్దాయిని కలిసికొంటిని. నాకు ప్లాటులు ఎస్టిమేటులు చూపించెను. నేను ప్లాటులు ఎస్టిమేటులు చూచుట అదియే భవిష్యత్తుకైయును. నేను వీనిని చూచినది. 1915 మార్చి నెలలో గాని 1914 లో గాదు. నేను మొదట ముద్దాయి పేర వ్రాసిన జాబుకు జవాబుతలేదు. పునాదిరాయి ఉన్న స్థలములోనే స్కూలు బిల్డింగు కట్టవలయునని అనుకొన్నది. నేను ముద్దాయిని కలిసికొనినప్పుడు కాలేజీ ఎవరు కట్టవలయుననే సంగతి రాజాగారితో కూడా ఆలోచించి నిశ్చయించవలసినదని చెప్పితిని. ఏలూరులోని అదివారప్పేట బంగారాను వెంటనే స్వాధీనపరచవలసినదనియు, స్కూలు

విలూరులో పెట్టుటకు నిశ్చయించు కొంటినదియు; ఈ బంగారా స్వాధీనపరచునీ పక్షమున స్కూలుకట్టడమును పరిసరగ నేరదనియు, పు య్యూరు రా జా గారి ని క లి సి మాట్లాడుట త్వలో సంభవించనీరదనియు కలెక్టరుగారిపేర ఢిల్లీనుండి మద్రయ ఇచ్చిన తెలిగ్రామమును జూబురు పంపు చు కలెక్టరుగారు నాపేర వ్రాసిన జాబును చూచినాడు.

అదివారప్పేట బంగారా కావలయునని మద్రయ అడుగుట కలియే పరిధుపర్యామము. ఫలమును మార్చెదనని మద్రయ నాతో ఎన్నుచున్నాడేమి. ప్రైవేటుగతులనగా ప్రైవేటుగా కాలేజీ తగ్గకుండు.

30-4-15 తేదీన కలెక్టరుగారు తిరిగి నాపేర కట్టడములనుగూర్చిన రిపోర్టుపంపుటకై వ్రాసెను.

7-5-15 తేదీన కట్టడములను గూర్చిన రిపోర్టును పూర్తిగ వ్రాయజాలనని వ్రాసెనని.

మేడూరు, నిడదవోలు, ఎన్టీఘట్ట సేతువునుగూడ, అయిదేట్లు రిసీరుగారి స్వాధీనమందును. అయిదేట్లు తాలూకు సామ్యుగవర్ష మెంటు నోట్లలోనున్నది. ఒక లక్ష ముప్పదియైదువేల విలువగల నోట్లు ఉయ్యూరు ఎన్టీఘట్ట గత ఫలపానుముక్తింద వచ్చినవి. 1914 నల్ల రుణము ఈ నోట్లు ఎన్టీఘట్ట వచ్చినవి. 1.5-51 తేదీన 100 లక్షలకు గలనోట్లును 95-10-0 ల వోల్ ని అమ్మినాము. 1915 ఆగష్టు నెలలో 95 వేల రూపాయల విలువగల నోట్లును మద్రయ బ్యాంకికి అమ్మితిమి. మొదట కొనుమని నిరాకరించిరిగాని తరువాత మారు రూపాయల నోట్లును 89 రూపాయలవరకు కొనినాడు. ప్రస్తుత ఉయ్యూరు జమీందారు గారి పెండ్లి జరుగుట నేను ఎరుగుదును. నేనే పెండ్లి ఏర్పాటు చేసినాడు. ఫిర్యాది కూడా ఆ ఏర్పాటు చేసినాడు.

నాటి క్రాసు పరిశీల జరుగలేదు.

రామారావుగారి సాక్ష్యము.

ఎన్టీఘట్ట కలెక్టరు ఎం. రామారావుగారు తమసాక్ష్యములో నిట్లు తెలియజేసెను. —మరణకానీషములలో స్కూలు, కాలేజీ, వీధుల వసతిగృహములకు కొన్ని మొత్తములు వ్రాయబడినవి. కానిపోషణకై కూడ కొంత వ్రాయబడియున్నది. నేను ప్రవేశించిన పిమ్మట 40 వేల చెల్లించబడినవి. 30 వేల చెల్లించుమని మద్రయ వ్రాసిన జాబును చూచినాను. విద్యాపురము ఎన్టీఘట్టనుండి 100 కి 5 కడీంతున అప్పుపుచ్చుకొని ఈ సామ్యును కల్పించినాము. పుయ్యూరు ఎన్టీఘట్ట మిక్కిలిగా అప్పులలో సండుటవలన అప్పుపుచ్చుకొనినాము. పుయ్యూరుకు యెన్టీఘట్ట 1914 లో సంవత్సరమునకు 1½ లక్ష 2 లక్షలు అదానముచున్నవి. 1914 లో 5, 6 లక్షలు అప్పు ఉన్నది. నేను మాజీమిన్ట్రీస్వకు తరుచుగా స్కూలు ఫలము చూచేవాడను. కాని కట్టడమున ఏమియు జరుగుట లేదు. అక్కడ నున్న మా ఏమియు కనపించలేదు.

అదివారప్పేట బంగారా నిమగ్న మద్రయనాకోక తెల్లి గ్రామ ఇచ్చినాడు.

1915 సం॥౦ ఏప్రిలువరకు స్కూలు కట్టడలనీన ఫలములనుగూర్చి ఆక్షేపణలను ఏమియు మద్రయ చెప్పలేదు. నాకు మద్రయపంపిన తెల్లి గ్రామము రాజాగారికి పంపిరిని. ఫిర్యాదికోర్టు ఆఫ్ వార్డువారి నాకరిలో లేదు, నేను జమీందారుగారి పెండ్లికి తెల్లి నాడు. ఫిర్యాదికూడా వచ్చినాడు. ఏమిపనులను చేసినాడో నేనుఎరుగను. స్కూలు పరిసాల నచక్కగా జరుగుటలేదని ఫిర్యాదినాతో చెప్పమందేడివాడు బ్రహ్మసామ్యును మద్రయఏమి చేసెననియు, కట్టడముల పని ఎంతవరకు జరిగినదనియు తెలియపరచవలసినదిగా కోర్టు ఆఫ్ వార్డువారు నాకు వ్రాసిరి. నేను మేనేజరుగారిని ఇంజనుగుర్చి నిచారణ చేయుటకుకొరితిని.

ఈసాక్షి కృతునరిశీల జరుగలేదు.

సుయొక సాక్ష్యము.

గుంటూరు వ్రాించి (మద్రాసు బ్యాంకి) నునుస్తారంగారావు వాయుడుగారు మద్రయ తాలూకు 6-7-15 మొదట 6-12-15 వరకు బ్యాంకివాడవద్ద తెచ్చిన అప్పులను తెలియజేయు లెక్కయొక్క నకలును దాఖలు చేసిరి. 13-7-1915 తేదీన మద్రయ 50 వేల ఖరీదుగల గవర్న మెంటు నోట్లను తనఖా ఉంచి నటబడివేలు అప్పు తెచ్చెననియు, ఆ రోజున అనగా 18-7-15 తేదీన 100 రూపాయల నోట్లు ఖరీదు 85 రూపాయలనియు, ఈసామ్యు 6-12-15 తేదీవరకు చెల్లించబడలేదనియు, వీరు తమ సాక్ష్యములో చెప్పిరి.

ఈ సాక్షి క్రాసుపరిశీల జరుగలేదు.

ఇంకోక సాక్ష్యము.

వెంట్రీఫ్రెగడ కర్ణం వెంట్రీఫ్రెగడ నాగయ్యగారు మల్లిఖార్జున రావుగారికి ఆ గ్రామములో 2-23 సెంటల ఇవాం భూమి కలదని చెప్పిరి.

కోర్టువారి యుత్తరవు.

మద్రాసు సీటి సీనిల్ జడ్జి సి. ఆర్. తిరునెంకటాచార్యులుగారు సాక్ష్యమును కమిషన్మీద గాక కోర్టులోనే విచారించునని కోర్టువారు త్తరువు నిచ్చిరి. ఫిబ్రవరి 5-వ తేదీకి కేసును వాయిదావేసిరి.

పురనిర్మాణము.

పంచమోపన్యాసము.

గతసాయంకాలమున హెచ్చి. వి. లాంఛెట్టరు గారు ఇంజనీరింగు కళాశాలాభివృద్ధి తమపంచమోపన్యాసమునిచ్చిరి. పూర్వసాంప్రదాయము, పురాభివృద్ధియును విషయమును గురించియవస్థనించి. పురాతనపట్టణములు నేటికొకరిల్లుచున్నవి. వైశాల్యమునందు అప్పటికిని నికటికి హెచ్చుతగ్గులేదు. ఇప్పుడొకపేటను నిర్మించవలసి వచ్చును. నూతన పరిస్థితులనుబట్టి విధితేక మార్పుచేసికొనవలసినవచ్చును. అప్పుడా పట్టణముయొక్క పూర్వలక్షణము చెడకుండ కావలసిన సంస్కరణములను చేసికొనవలయునని లాంఛెట్టరుగారుచెప్పిరి. పూర్వపు పట్టణములను వృద్ధి చేయుట చాల నులభముకాదు. ఆ పట్టణము యొక్క పూర్వాభివృద్ధి ఒక దినములో వచ్చినది కాదు. ఆయా పరిస్థితులనుబట్టి కాలక్రమమున వృద్ధిపొందినది. ఇప్పుడుమాడే పట్టణపుత్రపు స్థితిగతులకు తగిన సంస్కరణము చేసికొనుట సమాజముకాదా? పూర్వకాలమునందు గృహనిర్మాణము క్రమపద్ధతిమీద వృద్ధిపొందినది. ఇప్పుడు స్థితిగతులు మారినవి. పూర్వసాంప్రదాయము త్వరితగతినీ పోవుచున్నది. రాకపోకలలో నూతనోపకరణములు వచ్చినవి. గృహనిర్మాణమునకు కావలసిన పరికరము ఎంతయూరమైనను త్వరితగతినీ చేరుచున్నవి. పూర్వసాంప్రదాయము నేడు సడలిపోవుచున్నది. కావున పూర్వసాంప్రదాయమున మనము సాధ్యమగునంతవరకు నిలబడెట్లుట మంచిది.

విజయనగరము కళాశాల

సాంవత్సరికోత్సవము జరుగుట

(మాస్ట్రీకియిటిభవనవద్దనుండి)

విజయనగరము జనవరి 22. —నేనుమాపురమందలి మహారాజావారికళాశాలయొక్క సాంవత్సరికోత్సవము రావుబహదూరుగారిచే రావలింగస్వామి పంతులుగారిచేర్చుకొనిరి. నిర్వహ్యముగ జరిగినది. వీరుపోలీసుసోగ్గమునబాలించివేతనము పుచ్చుకొని తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగానున్నారు. వాగధి: మువారు వీరికి మొన్ననే రావుబహదూరుబిరుదును నిచ్చిరి.

నాయుడుపేట రైల్వే ప్రమాదము:—

కలకత్తామెయిలు రైలును ఆస్థులుగా వచ్చుట కిక్కింద వివరింపబడిన కారణము తెలియ వచ్చుచున్నది:—20వ తేదీ మర్రిరాత్రి గుర్తు రైలును:ందలి యొక పెట్రెయొక్క యిరుగు నాయుడుపేటయొద్ద విరిగిపోగా ఆ పెట్రె రైలుకిందగా పడిపోయెను; అంతేకాక యిరుగువలన రెండు బండ్లు బద్దెవాటిపోయెను. వెంటనే మార్గమును సరిపరచుటకు పీటలేక పోవుటచేత మదరాసునుండి పెన్సల్ రైలునును రప్పించి చాటుసారులనుతపాలనుదానిలోనికి మార్చిపంపిరి. అది నిన్న 1-30గంటలకుచెప్ప పురిచేరెనునేమిమాడకలకత్తామెయిలు 2 గంట లాలస్యముగా వచ్చునని తెలియవచ్చుచున్నది. కారణమింతవరకు నిరూపింపబడలేదు.

శ్రీకళిని ఆంధ్రవర్ అన్నదాన సమాజము:—

దీక్షకుండు దయాగుడు శ్రీమాన్. టి. ఆర్. రాజగోపాలస్వామిగారు, శ్రీమాన్. టి. ఆర్. గోవిందసామి స్వామిగారు, ఈ సమాజమునకు రూ. 18-5-9 విలువగల ఒక డేకిసాను శ్రీమాన్. పి. కృష్ణసామి మొదలియారగారు, రూ. 22-0-0 విలువగల డేకిసాను ఒక తప్పేలను, రెండు ముగ్గుసాతలను దీక్షకు అన్నదానము చేయుటకు రూ. 18ల రొక్కమును దయచేసిరి.

వై సమాజమువారు ఈ నెల 23-వతేదీ అదివారము వాటువిచ్చిరినది వీధిలో, వి. శ్రీనివాస మొదలియారి పూజామతమున వీధులకు వడగోసోపేతములకు పదార్థములతో తనివీడుకట్టు అన్నదానము చేసెదరు.

సార్లమొంటు ప్రజలసభ.

హ్యూకిన్సుగారి తీర్మానము

లండను జనవరి 21. —11వతేదీన సామూజ్య ఆర్థికలము సుపయోగించుటకు గూర్చి హ్యూకిన్సుగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానమును దాని వైచర్యయొక్క రిపోర్టును అధినివేశములకు తెలియజేయబడినది. మరియు విషయము సామూజ్య చొరకనువారి పరిశీలనమున నున్నది.

ఆంగ్లపదము మంత్రులు గ్రీకు మంత్రితో

ముచ్చటించుట.

ఏథెన్సు జనవరి 21. —ఆంగ్ల పదము మంత్రులు గ్రీకు ప్రధానమంత్రితో చాలకాల ముచ్చటించిరి. ఈ సంభాషణను చాల ముఖ్యమైనదని తెలియ వచ్చినది.

మోటారుబస్ కార్సు

ప్రసిద్ధిచెందిన మోటారుబస్ కార్సు. 18లక్ష 24గురు మనుష్యులయొక్కెడు బండ్లు వచ్చియున్నవి గాని యీ కింది ఆవరణకు వ్రాయుము.

English Cycle & Motor Importing Co.,
23 Broadway—MADRAS

తామర తెలుగు

డబ్బీ నెల 1-కి 0-4-0, 12-కి రూ. 3-10-0

అమృతా జనం శివ ముదరాసు

వాతావరణ నిర్మాత

1916 సం॥ జనవరి నెల 22-వ తేదీ.

ప్రదేశములు.	జనవరి 22వ తేదీ, ఉదయము 8 గంటలముండా	వాయువీరము అంశములు	కడమిన 24 గంటలలో, వీధును ఉష్ణోగ్రత		కర్మ పాతము.	
			అధికవేగముతో గరి	అల్పవేగముతో గరి	కడమిన 24 గంటలలో	8 గ వీధులు మొ. నేటికే
గోపాలపురము	29.940	80.0	62.7	...	61.61	43.77
క. లేరు	29.958	81.0	64.2	...	52.48	35.69
కాకినాడ	29.988	79.8	65.4	...	46.06	38.02
బందరు	29.967	81.4	64.0	...	61.04	39.39
గుంటూరు	...	78.9	63.5	...	38.14	31.57
వెల్దురు	29.958	81.6	64.3	...	51.88	34.40
మద్రాసు	29.963	85.0	65.5	...	46.50	48.74
కడప	29.953	82.1	67.9	...	31.26	49.39
నాగపట్టణము	29.940	83.9	78.9	...	37.88	52.22
కొలంబా	29.893	90.5	71.2	...	84.95	76.97
తిరువనంతపురము	29.906	85.7	71.0	...	82.86	60.81
కొచ్చికో	29.908	89.4	71.0	...	120.97	110.84
కల్లికోట	29.915	84.4	68.9	...	121.09	116.21
నంగురూరు	29.988	84.2	68.5	...	106.62	126.95
కొంబాయి	29.976	88.0	70.9	...	75.76	71.81
ప్రొడరాబాడు	29.960	86.1	60.2	...	52.20	30.86
ఆరంకపురము	...	87.0	55.7	...	29.09	20.25
బళ్లారి	29.942	88.3	69.9	...	32.93	19.70
కర్నూలు	29.975	83.8	60.1	...	28.05	26.47
కడప	29.956	87.6	65.8	...	28.97	31.87
తెంగునూరు	29.987	82.3	67.5	...	35.11	34.80
కొడేకనాట	22.790	71.5	48.9	...	47.92	57.66
ఉదకమండలము	28.012	72.5	40.1	...	63.92	54.40
కొయంబత్తూరు	29.936	87.0	65.6	...	22.98	21.17
వెల్దురు	29.932	84.8	52.0	...	40.77	44.72
నీలము	29.966	89.7	66.6	...	48.10	39.24
తిరువనాపల్లి	29.956	89.6	69.6	...	34.93	31.61
పుదుకోట	29.942	88.0	63.2	...	36.45	32.51
మధుర	29.932	88.0	72.0	...	40.97	33.18
తిరునల్వేలి	27.11	24.97

నాయనమునకీతిమ ప్రవేశించుటచే బంగారము బర్మా రాష్ట్రములలో నాయుభారము తగ్గినది. రాజధానిలోనిది మారలేదు. ఉత్తరసర్కారులలో నాయుభారము అత్యధికముగనుబంగారాభివృద్ధియభాగమున స్వల్పముగనుఉన్నది. సుధ్యమోన్తపరిమాణమును మార్చలేదు. మొత్తముమీద హెచ్చుగనున్నది. కర్నాటకమునతప్ప తక్కినప్రదేశముల ముఱామున తగ్గియున్నది. సాధారణముగ రాత్రి పగళ్లయొక్క ఉష్ణము ముఱామునకు తగ్గియున్నది. పశ్చిమముదగ్గరినామన నాయునుండలమున తేమకొంచెమెచ్చుగనున్నది. ఇతరస్థలముల ముఱాముకంటె తక్కువగానున్నది. సింహళమునకు దక్షిణ భాగచిట్టచివరను ముఱామువట్టుచున్నది. ఇతరస్థలముల కన్న ఎముగనున్నది. వర్ష మెచ్చుటకు మరియతేక. స్వచ్ఛముగ నెండ కాయుచున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,
వాతావరణ నిర్మాత.

THE GREAT WAR.

Sikhs' Superb Gallantry: Arabs Defeated.

KING OF MONTENEGRO STILL IN HIS COUNTRY.

British Blockade: Sir E. Grey's Emphatic Statement.

SUVLA BAY OPERATIONS: INQUIRY IMPRACTICABLE.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The Compulsion Bill.

Labour Representation on Tribunals to be Provided.

LONDON, January 21.

Speaking in the Commons on the second schedule of the military bill dealing with tribunals Mr. Walter Long said the representation of Labour would be fully provided for. The Committee stage of the Bill was concluded. Proceedings throughout were characterised by a desire that the Bill should work well. Mr. Snowden complimented Mr. Bonar Law and Mr. Long on the manner in which they had conducted the debate.

The Position of Territorials.

In the House of Commons Mr. Tennant described the position of Territorials with regard to the Compulsion Bill. Married men would not be affected, nor men unsuitable for foreign service. The rest would be entitled to volunteer for foreign service in their present regiments. They would have ample opportunity of so volunteering during the next five weeks. Those not volunteering would be discharged from the Territorials and compulsorily enlisted.

An amendment exempting Home Service Territorials was rejected by 259 votes to 27.

The Joint Committee of the Railwaymen, Miners and Transport Workers Unions has asked the Executive to take the views of their respective bodies, with reference to the Military Bill, with a view to a joint Meeting of the three Unions on the subject, if necessary.

TRADING WITH THE ENEMY.

A Most Drastic Measure.

Powers Conferred on Government.

LONDON, January 21.

The latest Enemy Trading Bill is most drastic. The Board of Trade may stop any business belonging to a firm carrying on trade wholly or mainly for the benefit of or controlled by enemies; whether here or in enemies' countries, and also take over any German patent. Inspectors may examine any business for the purpose of ascertaining whether it is controlled by or benefiting the enemy, and the Registrar of companies may refuse to register a company if one of the subscribers to the Memorandum of Association or a proposed Director is an enemy. Shares cannot be transferred to or for the benefit of an enemy. A company registered here and doing outside United Kingdom business which if done in the United Kingdom would be trading with enemy may be wound up. Restrictions contained in the Bill operate not only during the war, but until removed by an Order in Council.

Second Reading Passed.

The House of Commons passed the second reading of the New Trading with the Enemy Bill. The measure was cordially received.

Supplementary Naval Estimates Passed.

LONDON, January 21.

A Supplementary estimate increasing the personal of the Navy to 3,51,009 was agreed to without discussion.

Export Duty on Jute.

Dundee Chamber's Recommendation.

LONDON, January 21.

The Dundee Chamber of Commerce by an overwhelming majority has passed a resolution recommending the export duty on jute with rebates to Britain and allies.

A Steamer from Bombay Sunk.

LONDON, January 21.

The British Steamer "Sutherland" reported at Bombay on December 12th was sunk on January 17th. The crew was picked up on the 19th and landed at Malta the following day. One lascar is dead.

PAPER FOR BRITISH NEWSPAPERS.

Prohibition of Export from Sweden.

A Serious Situation.

LONDON, January 21.

An important matter to newspapers has arisen owing to the decision of Sweden to prohibit the export of paper pulp. It is reported that this step has been taken as a reprisal for the alleged British seizures of Swedish cargoes. Experts express the opinion that there will be a big rise in the cost of paper especially the kind used for newspapers. It is pointed out that Great Britain is almost wholly dependent on Sweden for paper pulp. The little that is made in Canada is mostly absorbed by the United States. It is expected that although there are large stocks of paper at present in Britain the size of the newspapers will be cut down unless the embargo is speedily removed.

Export of Bones From India.

LONDON, January 21.

In the House of Commons Sir J. Rees suggested that it would be advisable to prohibit the export of bones from India. Mr. Chamberlain said he would draw the attention of the Government of India to the matter.

THE ALLIED COUNCILS.

Arrangements for Extension.

LONDON, January 21.

In the House of Commons Mr. Asquith announced that arrangements for the extension of the Allied Councils were progressing.

The Suvla Bay Operations.

Statement By the Premier.

LONDON, January 21.

In the House of Commons Mr. Asquith announced that the Government had decided that an inquiry into the Suvla Bay operations was impracticable at present, but finally ample inquiry would be held and full justice done.

Resources of the Empire:

Mr. Hewins' Resolution.

LONDON, January 21.

In the House of Commons, Mr. Bonar Law announced that the Resolution moved by Mr. Hewins in the House on the 11th instant, regarding the utilisation of the economic strength of the Empire and the report of the debate on the Resolution had been communicated to the Dominions, and the subject was receiving the earnest consideration of the Imperial Government.

The British Blockade.

Statement by Sir Edward Grey.

LONDON, January 21.

Major Hunt called attention to the British Blockade and the question whether it was effective. Sir Edward Grey said he understood the matter would be discussed next week, but any statement that the Navy was crippled by the Foreign Office was grossly unfair and entirely misrepresented the fact.

British Air Service.

Statement in Parliament.

LONDON, January 21.

In the House of Commons Mr. Tennant made a statement which showed that British airmen in Flanders continually held the offensive and were perpetually penetrating the German lines. The Germans merely remained on the defensive, for which Fokkers' latest type of German aeroplanes was alone suitable. But the main purpose of the aeroplanes was for reconnaissance and directing artillery, which the British were always able to carry out. If the Germans came behind the allied lines we had defensive machines quite equal to Fokkers. The Germans advertised British casualties, but concealed their own. The British authorities were satisfied with the good performances of the air service.

The Silver Market.

LONDON, January 21.

Montague's report says:—Undertone of the silver market is steady, notwithstanding the fall in price, which appears to have originated in China, whence selling was made to Indian bazaars, which consequently unloaded upon the London market silver held here and awaiting shipment. The reduced price, however, proved tempting to China and other operators, who saw a chance to snatch a profit. The appearance of the market seems to indicate movements within narrow limits, as America is a hesitant seller, and continental and other demand is bound to arise on a fair scale. The stock in London at present is not large. It is in the neighbourhood of five and half million ounces fine.

Distinguished Service.

Gallant British Officers.

LONDON, January 21.

The "London Gazette" announces the award of the Distinguished Service Cross to Sub-Lieutenant L. C. Pudway, for remarkable ability and coolness during the Kutal. Amara advance in manœuvring the armed launch "Sumana" under fire. The following Officers are mentioned:—Naval Lieutenant K. Singleton and W. V. Harris, and Sub-Lieutenant J. H. Brown.

A Notable Woman's Death.

LONDON, January 21.

The death of Miss Trebawke Davies the first woman to fly the Channel is announced.

Col. Hendley, I. M. S.

LONDON, January 21.

Colonel Hendley, of the Indian Medical Service, has been gazetted Honorary Surgeon to the King.

TELEGRAMS.

Australia.

Australia and Germany.

LONDON, January 21.

SYDNEY.—Mr. Hughes, in a speech, said:—"We must cut out every power which Germany exercised before the war so as to prevent her from troubling us again."

All Exports to Netherlands Prohibited.

LONDON, January 21.

MELBOURNE.—The Proclamation is gazetted prohibiting all exports to Netherlands.

France.

Fourteen Air Fights.

LONDON, January 21.

A communique says:—In the course of fourteen air fights yesterday we drove down two enemy machines into the German lines. We lost one aeroplane. We exploded a mine near Ercourt. To-day was generally quiet and there was less artillery fire than usual.

Enemy Column Destroyed.

LONDON, January 21.

PARIS.—A communique says:—Between Somme and Aves our artillery bombarded the enemy establishment near the station at Chauvines, causing a fire and explosions. The enemy column north of the Aisne was caught by our fire and scattered. Elsewhere there were intermittent artillery actions.

Minor Operations

LONDON, January 21.

PARIS.—This afternoon's communique reports only minor operations.

Montenegro.

Fighting Resumed on all Fronts.

LONDON, January 21.

BRINDISI.—The Premier of the Montenegro has arrived. He announces that King Nicholas and the Government refused all Austrian terms and fighting has been resumed on all fronts. The King and his sons are still in Montenegro in the midst of troops organising the last stand.

King Nicholas' Hope.

PARIS.—King Nicholas expresses the hope that the allies will help the Montenegrins to evacuate the country if such a step becomes necessary.

Rapture Confirmed.

ROME.—The Montenegrin Consul-General confirms the rupture of peace negotiations between Montenegro and Austria and that fighting has been resumed.

The Queen and Princesses of Montenegro.

BRINDISI.—The Queen and Princesses of Montenegro have arrived and gone to Rome. King Nicholas has remained at Soutari organising resistance.

Gone to Lyons.

ROME.—The Queen of Montenegro and Princess Es have gone to Lyons. The Queen of Italy accompanied them part of the way and the King of Italy and the Princesses bade them farewell.

Russia.

Russian Expeditionary Force in Persia.

Defeats a Band of a Thousand Men.

LONDON, January 21.

PETROGRAD.—A Teheran telegram says that after a most difficult march over snow covered passes the Russian forces surrounded and defeated a band of thousand men which threatened the communications of the Russian Expeditionary Force in Persia in the region of Enzeli and Resht. Numerous prisoners were taken.

Russians Successful Thrust in Caucasus.

LONDON, January 21.

PETROGRAD.—A communique emphasises that the Russian thrust in the Turkish centre in the Caucasus was violent and unexpected. The flight of the Turks was so hurried that they were unable to remove their dead. Hundreds of corpses strewn the path of the advancing Russians, who frequently had to cross heights towering above the clouds and dig trenches in deep snow. Amid a blizzard the Russians occupied the town of Keprikey on Arax, thirty-three miles east of Erzerum, and captured much booty. In the fighting southwest of Lake Urumiah in Persia the Russians drove the Kurds southwards.

Tsar's Congratulations.

The Tsar has sent a message to the Caucasus forces expressing sincere gratitude for the delivered.

Turks Dislodged.

LONDON, January 21.

PETROGRAD.—An official announcement says:—A Russian onslaught dislodged the Turkish centre in the Caucasus from strongly fortified positions north of Melayghent on a seventy mile front. The Turks are retreating in panic and disorder towards the fortified plain of Erzerum.

163 Sailing Vessels Destroyed.

LONDON, January 21.

PETROGRAD.—A communique says:—In the Rarance district northeast of Czernowitz we carried a portion of the enemy position. The enemy made five desperate attempts to recapture it, all of which were repulsed with enormous loss to the enemy. Our troops in the Caucasus continue the pursuit of the disorganised Turkish central army. They have converted the first blow into a considerable success. The retreating enemy is losing heavily in men and material. In the Divinsk region we successfully bombarded an enemy column approaching Schlossberg and repulsed several feeble attacks on middle Strypa. Our

TELEGRAMS.

torpedoes on 17th January raided the north-east coast of Asia Minor and destroyed 153 sailing vessels, of which 73 were laden with provisions. We captured guns, artillery ammunition, and prisoners at Kaprikeny.

The Russian Thrust on Bessarabian Front.

LONDON, January 21.
AMSTERDAM.—An Austrian communique confirms the seriousness of the Russian thrust on the Bessarabian frontier. It says that between Toporantz and Bojan the Austrians have to face almost hourly attacks by superior forces. It admits that yesterday the Russians repeatedly penetrated trenches elsewhere. The Pilsnerbalkans troops were all day long under severe artillery fire.

Russian Attacks Announced by Austria.

LONDON, January 21.
An Austrian communique states that a new battle has developed on the frontier east of Czernowitz in consequence of repeated attacks by numerous Russian columns. The Press emphasises the importance of the Russian offensive in Bukhovina, in drawing off large German forces from the Balkans and isolating the Bulgarians, who are thus unable to attack Salonika and operate in Albania.

Italy.

Men Declared Unfit
To be Re-examined.

LONDON, January 21.
ROME.—Men who have been declared medically unfit are to be examined again, and those who have recovered will join the colours.

Two Enemy Blockhouses Destroyed.

LONDON, January 21.
ROME.—A communique says:—Our Ski detachments during the night climbed ice and through deepest snow to the Sforzolina pass at a height of ten thousand feet. They descended into Monte-Mailly and destroyed under fire two enemy blockhouses, exploding mines. They returned safely.

Serbia.

Enemy Troops Leaving Monastir.

LONDON, January 21.
SALONIKA.—French war correspondents confirm that the Germans and Bulgarians are going northward from Monastir probably to the Russian front. They have been suffering from a great lack of food in Macedonia.

Terrorism in Serbia.

The contents of enemy legations in Athens are being removed to Macedonia. The Serbians who had returned to their homes are escaping to Salonika, as the Germans are punishing with death anyone out after dark and publicly flogging both sexes for the slightest offences.

The Serbian Government.

LONDON, January 21.—ATHENS.—The Serbian Government has arrived at Corfu.

Greece.

Conference with Greek Premier.

LONDON, January 21.
ATHENS.—The British and French Ministers have long conference with Mr. Skouloudis, the Greek Premier, to which much importance is attached.

Allied Squadron Bombards a Port.

LONDON, January 21.
The Allied squadron which bombarded Porto Elaba landed a reconnaissance party and simultaneously a Seaplane scoured the town and suburbs.

Corfu the Base of Albanian Operations.

ALLAHABAD, January 21.
The "Pioneer" special cable:—
LONDON, January 20th. The "Berliner Tageblatt's" Sofia correspondent says:—The French evidently intend to use Corfu as a base for the Albanian operations, wherein the French, the Italians and the Serbs are co-operating. The Salonika force will endeavour to cut the Teuto-Bulgar communications, and they are making roads towards Monastir.

Allied Troops At Piraeus.

ALLAHABAD, January 21.
LONDON, January 18th.—There are various reports current stating that the Allied troops landed at Piraeus. One says that they looked around and then re-embarked ("Pioneer's" cable.)

Bulgaria.

Bombardment of Dedeagatch.
Very Little Bulgarian Losses.

LONDON, January 21.
The Bulgarian communique says that twenty four warships bombarded Dedeagatch for four hours on Tuesday morning, and four horses were killed. Simultaneously sixteen warships cruised in the bay of Porto Lagos which they started bombarding at one in the afternoon ceasing fire at half past five in the evening. There were no casualties.

Germany and Bulgaria.
Exchange of Decorations.

AMSTERDAM, January 21.
There has been a lavish exchange of decorations between the Germans and Bulgarians. The Bulgarian Grand Cross for bravery has been awarded to the Kaiser.

TELEGARMS.

Mesopotamia.

Operations in Mesopotamia.

LONDON, January 21.
In the House of Commons Mr. Chamberlain said he had not yet received the despatch regarding the battle of Ctesipbon. He had not information regarding co-operation between the British forces in Mesopotamia and the Russians in Persia.

Fight at Mersamatrui.
Sikhs' Great Courage.

LONDON, January 21.
The official war correspondent with the New Zealand forces gives details of a fight at Mersamatrui on Christmas day, when New Zealanders and the Fifteenth Sikhs, assisted by the Australian Light Horse and English Yeomanry, defeated an Arab force, killing over two hundred of the enemy, while our casualties were only sixty. The Arabs were encamped in rocky Donga seven miles southward of Mersamatrui. After a bombardment of the enemy position the Sikhs and New Zealanders advanced under heavy fire to within two hundred yards of the enemy, where real fighting began. The Sikhs fought with great dash and courage and seemed to disdain cover, to the admiration of the New Zealanders. Finally the British force drove out the enemy at the point of the bayonet.

Holland.

The Floods in Holland.
A Storm Causes Havoc.

LONDON, January 21.
AMSTERDAM.—The floods in North Holland are subsiding. The water fell a foot this morning at Purmerend, the most critical spot, but a storm last night caused further havoc among the houses which had already suffered by the floods.

Refloated.

LONDON, January 21.—The Liner "Rejudam" has been refloated.

Mexico.

General Villa Captured.

LONDON, January 21.
ELPASO.—It is confirmed that the Carranza troops have captured General Villa.

New Zealand.

New Zealand and Compulsion.

LONDON, January 21.
WELLINGTON.—Mr. Massey, in a speech, said if voluntarism failed compulsion would be adopted.

United States.

Germany's Great Bribery Campaign.
American Correspondent's Report.

LONDON, January 21.
NEW YORK.—Mr. Balderston, special correspondent in Europe of the "Pittsburg Dispatch," estimates that Germany has spent 72½ millions sterling on a propaganda of bribery in fifteen neutral countries. He gives details which include the provision of harems for Persian potentates, palaces for Chinese mandarins, and motor-cars for Greek lawyers.

Naval Programme.

LONDON, January 21.
WASHINGTON.—Mr. Daniels, Secretary for the Navy advocated a naval programme before the Naval Committee of Representatives on the ground that at the close of the war America, with great wealth and an increasing fleet, would be able to call a conference for the limitation of armaments. Members of the Committee argued that America could call a conference without an increasing fleet.

Rights of Neutrals.
Debate in the Senate.

LONDON, January 21.
An animated debate took place in the Senate on the rights of neutrals in the war.
Mr. Williams of Mississippi, repudiated the idea that the Southern States cared more for property than for the lives of women and children sent to their graves in the ocean. He did not intend to worry President Wilson about the loss of property until the questions of the loss of women and children had been settled with Germany. Southerners knew that if the shipment of cotton to the allies were cut off cotton would be worth only four cents per pound.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 21.
The following telegram dated the 20th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British report that 16 aeroplanes attacked the enemy supply depot northeast of Albert, causing considerable damage. There were 19 air encounters. Five enemy machines were brought down and two British machines were lost. The enemy exploded two mines south of Fricourt. The British party successfully raided the enemy trenches.

TELEGRAMS.

The French report that two enemy aeroplanes bombed Nancy. The French air squadron retaliating bombarded the railway stations in Metz and Arnaville.

The Russians report considerable enemy aircraft activity in the Riga-Dvinsk front. German attempt to cross the Dvina below Friedrichstadt was repulsed. Two German attacks near Dvinsk were repulsed. On the Caucasian front the Russians gained considerable success, disorganising and dislodging the Turks along a front of 66 miles from Lake Tortom to the river Sharian. The enemy withdrew in disorder towards Erzurum. The Russians occupied Koprikeni, 33 miles east of Erzurum.

The Italians report general artillery activity and small attacks by enemy detachments.

St. John Ambulance Association.
Ambulance Flats for Severely Wounded.

DELHI, January 21.
The Indian Council of the St. John Ambulance Association, in view of the very large sum of money collected for the War Hospitals in Mesopotamia by Miss Doris Phillips and her friends, have decided, with Miss Phillips' consent, to devote the sum of Rs. 22,000 to the construction and equipment of two large ambulance flats which will be used in connection with a motor launch for the transport of severely wounded patients from the fighting line to the large base hospital. Each of these flats, which has been specially designed by Messrs. Burn and Co., for work on the Tigris, will be fitted out with sixteen stretchers so as to accommodate that number of patients in a recumbent position. The order has been placed with Messrs. Burn and Co., with the request that they will execute it as speedily as possible, and Miss Phillips has been asked to suggest names for the two flats and also a suitable inscription for a brass plate. When the flats reach the front many a sick or wounded man will have cause for eternal gratitude to this band of ladies, who worked so strenuously for 4½ days in order to collect this large sum of money as well as to the generous donors who responded so nobly to their appeal. The Indian Council of the St. John Ambulance Association trust that both collectors and donors will approve of the object to which their money will be devoted.

Telegraphic Transfers.

DELHI, January 21.
The Secretary of State sold this week (1) at Rs. 43,32d regular bills amounting to Rs. 108,000 and also deferred telegraphic transfer amounting to Rs. 675,000 (2) at Rs. 44d immediate telegraphic transfers amounting to Rs. 4,217,000 and also special deferred telegraphic transfers amounting to Rs. 10,00,000 and (3) at Rs. 45 32d special immediate telegraphic transfers amounting to Rs. 51,50,000. Next week's allotment is fifty lakhs.

Restriction of Clearance and Removal of Salt.

DELHI, January 21.
Whereas in the opinion of the Governor-General in Council it is desirable in the public interest to limit or restrict the clearance or removal of salt from salt works the Governor-General in Council in pursuance of section 4 of the dutiable Goods and Salt Ordinance 1916 is pleased to authorise the officers described below being persons having control on behalf of the Government over salt works to limit or restrict in such a way as such persons think fit the clearance or removal of salt therefrom notwithstanding that all sums due or leviable in respect of such salt have been paid:—The Commissioner of Northern India Salt Revenue, the Collectors of Balasore, Sylhet, Tippera, Backergunj and Faridpur and the Collectors of Customs Narayanganj, the Commissioner of Salt, Abkari and Separate revenue, Madras, the Collector of Salt Revenue, Bombay, the Assistant Commissioner of Salt, Sind, and the Assistant Collector of Salt Kharagola, Uran Thana, Surat, Ratnagiri and Kanarese ranges.

Crop Telegrams.

DELHI, January 21.
Crop telegrams for the week ending the 15th January show dry weather over Northern India. The condition of the standing spring crop on irrigated areas is average to good, but unirrigated crops are withering for want of rain, which is urgently needed everywhere. Wheat prices are Ambaila 8½, Rawalpindi 8½, Lahore 8½, Ferozepur 9, Lyalpur 9½ seers per rupee. In Madras and Bombay conditions are unchanged and prices stationary excepting Gujarat and Konkan where prices of food grains are raising.

Calcutta.

Rioting and Causing Grievous Hurt.

CALCUTTA, January 21.
At the High Court, to-day, Justices Chitty and Walsley disposed of a rule issued on behalf of one Jangli Singh and fourteen others against the separate sentences passed on them by a Deputy Magistrate of Monghyr for rioting and causing grievous hurt. The facts of the case are these:—Mr. H. D. Christian is the proprietor of Chapron estate in the district of Monghyr. On the 19th December, 1914, he with his wife and servant was returning in a motor car from the village Kubra. When on the way the accused held up the motor car and assaulted the occupants of the car with lathis. The result was that Mrs. Christian received severe injuries, her face being disfigured for life. The Deputy Magistrate who tried the case convicted all the fifteen accused of rioting and grievous hurt and sentenced four of them to one year and six months under respective counts, and the remaining to nine months and three months under two counts, sentences to run consecutively. Their Lordships, in delivering judgment, observed that separate sentences under Sections 147 and 325 were bad, but it did not follow that the accused should get off with a mere light sentence for the error of the Magistrate. They set aside the sentences passed under Section 325 and enhanced the sentences under Section 147 to make up the deficiency in the aggregate sentences passed by the Magistrate under Sections 147 and 325. Four accused were sentenced to eighteen months each and the rest to twelve months each, under Section 147.

TELEGRAMS.

The Girl Guides Movement.

CALCUTTA, January 22.

Mrs. Carter presided over a meeting held last evening at the Y. M. C. A. Hall for the promotion of Baden Powell Girl Guides movement. Mr. Wordsworth, Assistant Director of Public Instruction, in opening the meeting spoke about the value and necessity of co-operation. He suggested that the object of the movement should not only be to train the character, but also to learn co-operation. Mr. Bear then gave some details of the movement and explained the services rendered by the Guides in England.

Punjab.

Punjab Aeroplane Fleet.

A Change in Character of Machine Required.

LAHORE, January 21.

The following communiqué is published:—As a result of communication with the War Office through the Military Secretary to His Excellency the Commander-in-Chief, the organisers of the Punjab armoured aeroplane fleet have been informed that at present the War Office require aeroplanes of smaller dimensions and cost more than what were originally contemplated. This will enable the Punjab aeroplane fleet to be inaugurated at once with the initial strength of 20 planes at a cost of 6½ lakhs, to be added to as funds permit. The change in the character of the planes required necessitates a change in the contemplated method of naming, as there is an insufficient number of well-known Punjab rivers to provide names for all, and it has been decided, after careful consideration, merely to number the planes "Punjab 1, 2, 3" etc., adding, in case of donors who have subscribed the major portion of the value of one or more planes, a plate in proportion to the number of planes, which will bear the territorial designation associated with such donor, e.g. "Punjab 1 (Bahawalpur), Punjab 2 (Bahawalpur), Punjab 3 (Jind), Punjab 5 (Nabha), Punjab 6 (Nabha), Punjab 7 (Faridkot), Punjab 8 (Faridkot), Punjab 9 (Kalsia), Punjab 10 (Kalabagh), Punjab 11 (Kalabagh), Punjab 12 (Kashmir), Punjab 13 (Kashmir), Punjab 14 (Kashmir), Punjab 15 (Kashmir)." The same method of commemorating the donors will be applied, so far as is practicable, in the case of a group of subscribers residing in a particular district or locality who have together subscribed the major portion of the cost of one aeroplane. A complete list of the numbers and names will be published. Meanwhile the 16th list of Punjab Aeroplane Fund gives the total sum realised at eight lakhs and eighty-four thousand rupees.

Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, January 21.

In the Lahore conspiracy case supplementary trial to-day the case of Gujjar Singh was further argued by the Government pleader on the point whether the acquittal in the previous case would bar conviction on new facts. The Court reserved orders.

As a result of the orders of discharge the position put in a nutshell with regard to all accused is as follows:—The total number of accused is 102, absconders 9, cases withdrawn by the Crown and accused discharged 6, turned approver and granted pardon by Court 10, balance 77 total 102. The Court then proceeded to examine the accused and take down their statements. Four were examined to-day who mostly denied all prosecution, allegations and spoke of military services and of their relations. They ascribed their arrest and implication in the present case to the enmity of the prosecution witnesses and police or fear of former and their anxiety to save themselves. Some of them complained of the Police treatment and admitted their presence at certain meetings and gatherings, but contended that the proceedings were not of seditious or revolutionary character. In addition Bugh Singh repudiated the confession which implicated himself and other accused especially with reference to the doings of Whar Sahib lot. He said out of fear he reluctantly stated before the Magistrate what the Police put into his mouth. He denied having given arms etc to the Police. Sir Singh affirmed that the chain shown to him in the Court was not found on his person when he was arrested. The story was said to be a concoction by the Police. Accused were informed they could also submit supplementary statements in writing if they liked to do so. Counsel were asked to file in lists of witnesses for the accused as they were examined.

German Goods in Delhi.

An Inquiry Urged.

LAHORE, January 21.

The Hon'ble Mr. James Currie has addressed a letter to the Secretary of the Punjab Chamber of Commerce calling attention to the fact that the goods which are obviously of German manufacture are being imported into India and are now exposed for sale in Delhi market and urging that an enquiry may be set on foot concerning them and representation made to the Government for steps to be taken to stop the trade.

Mr. Lyon's Lecture.

The "Punjabee's" Shrewd Comments.

LAHORE, January 21.

Commenting on Mr. Lyons lecture to the students of Calcutta the "Punjabee" says:—Nor can we agree with Mr. Lyon that Bengal has made progress. There is only good Government. Bengal to-day would not have surely been what she is if it had not been for Lord Curzon and Sir Bampfylde Fuller.

Referring to Mr. Lyons advice to the students that they should work for self government from bottom the same paper adds:—Mr. Lyon advised famine and food workers to go to the villages and teach co-operation and patriotism and self help to their ignorant countrymen. We believe there are thousands of youngmen in Bengal who are ready to undertake this work, but Mr. Lyon quite sure that the members of that amiable and obliging service the C. I. D., will not soon begin to look after these young men and make lives miserable.

TELEGRAMS.

The Merowal Sensational Case.

LAHORE, January 22.

In the Merowal sensational case in which some Mahomedans, who were sentenced to three months imprisonment for wrongful confinement of a married respectable Hindu girl by the District Magistrate of Sialkot, applied for revision of the order of the Sessions Judge Sialkot, upholding the same, Mr. Justice Le Rossigno, has passed order acquitting all the accused.

Proposed Lahore Meeting to Advance Women's Education.

LAHORE, January 22.

A representative meeting of Indian ladies to consider the present state of female education and suggest means of its improvement will be held here to-morrow under the Presidency of Mrs. Sarala Devi Choudhrani B. A. Among the conveners of the meeting are Mrs. Shah din, wife of Justice Shahdin of the Punjab Chief Court, and several educated Arya, Brahmo, Sikh and Sanatan Hindu ladies.

United Provinces.

The Hindu University.

3000 Invitations Issued.

ALLAHABAD, January 21.

About three thousand invitations have been issued on behalf of the President and Members of the Hindu University Society for the foundation stone ceremony. The committee wish to notify that all those invited who intend to attend the ceremony should communicate their acceptance without delay so that admission cards which alone will admit them to the function and other fixtures may be issued to them at once.

Dacoits Sentenced.

ALLAHABAD, January 21.

At the Allahabad High Court Sir George Knox has dismissed the appeal of three persons Ramnath, Lathu Singh and Danhai, who were convicted of dacoity, two have been sentenced to ten years rigorous imprisonment and the third to seven years imprisonment by the Judge of Mainpuri. The accused with others fired guns, overawed the villagers and took away everything of value. The police shortly after rounded up the gang and after a desperate fight succeeded in capturing the accused, who were all armed and were wounded in the fight.

Benares Conspiracy Case.

BENARES, January 21.

At the resumed hearing of the Benares conspiracy case some witnesses deposed to Nalini living in 26 Kumar Galli for two years up to the end of March 1915, when he left it and did not return to it.

Dr. Sircar deposed to having prescribed for Nalini for rheumatism in July 1913, and the books of the dispensary showed that the prescription was repeated several times, the last occasion being the 1st August 1913.

A Co-tenant said that Nalini did not leave the house for two or three months owing to rheumatism. Another tenant said that Nalini beat his younger brother and was scolded by his mother, and after that Nalini left the house, but he was unable to say when this happened.

The brother of Annada, accused, deposed that he had lent Rs. 15 to Bibhuti.

Bombay.

Lord Willingdon's Next Tour.

BOMBAY, January 21.

His Excellency the Governor of Bombay will go on tour early in February, visiting several northern States of the Presidency. A correspondent in Kathiawar furnishes the following provisional programme of the tour:—On the 5th February Lord Willingdon will arrive at Dhragandhra, and on the following day will depart for Rajkot and will visit Bhavnagar about the 14th, when he will perform the ceremony of unveiling the portrait of Lady Hardinge presented by the Maharani of Panna. Thence His Excellency will proceed to Savarkundla, where, it is understood, he will perform the ceremony of turning the first sod of Kundla line, the survey of which has just been completed. Gondal, Palitana, Junagar and Porbander will all be visited.

Bombay Share Market.

BOMBAY, January 21.

Yesterday slight improvement, noted at the close continued to-day and the rates in cotton mill shares advanced by Rs. 10 to Rs. 15 and closed firm. Standards improved to Rs. 1032½. Centrals closed at Rs. 1977½. Colaba land and mill were quiet at Rs. 1365. Davids improved to Rs. 477½. Currumbhoys were weak at Rs. 222½. Crescents declined to Rs. 1033¼. Fazulbhoys improved to Rs. 430 and Madhowjis to Rs. 1315. Swadeshis were quiet at Rs. 1485. Bank and Press shares were neglected. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were quiet at Rs. 920. Tata Iron and Steel (ordinary) were quiet at Rs. 107 and (deferred) at Rs. 275. Tramways were at Rs. 212½. 3½ per cent Government paper was quiet at Rs. 80 and small pieces at at Rs. 80-8 for buyers.

Behar.

The New Behar L.G.'s Reply to Addresses.

BANKIPORE, January 21.

His Honour Sir Edward Gait, Lieutenant-Governor of Bihar and Orissa to-day received three addresses from the Bihar Landholders Association, Bihar and Orissa Provincial Committee of the Indian National Congress and Bihar Provincial Association. Replying to them all jointly His Honour said he was encouraged to think that he enjoyed the confidence and goodwill of the people or at least of the educated classes, who were most competent judges, and he earnestly hoped that this confidence and goodwill might continue unabated

TELEGRAMS.

throughout his tenure of his high office. It was his privilege to hold many committees, and conferences had already been held since the creation of the province for the discussion of various vital questions such as sanitation, local university, primary education and the like and the policy of the Government was framed very largely in accordance with the conclusions thus arrived at. The Government fully realised that it was impossible in these days of progress to stand still either from educational or political point of view and would endeavour to do their utmost with the means at their disposal to improve the condition of the people and in particular to promote the interests of education and sanitation. He regretted he was unable to give any information regarding the establishment of the Patna University, but he feared that the present financial strength would prevent any large expenditure on this account for some time to come. He shared the satisfaction at the near approach of the day when Patna will have its own High Court and Lord Hardinge was coming for the third time to perform the opening ceremony. In conclusion His Honour said:—I may take this opportunity to say that the western districts of this province formerly supplied a large number of sepoy to the Indian Army, but some years ago recruiting there was discontinued for some reason which we have not been able to ascertain. Since the outbreak of the war an attempt has been made again to recruit men in these districts with the aid of the Maharaja Bahadur Keshawa Prasad Singh of Dumaon and a number of pensioned Indian Officers. Some men have enlisted, but their number is not yet nearly so large as we hoped it would be. No doubt the results will be more satisfactory when the classes who formerly joined the army get in touch with it again.

Weather Report.

SIMLA, January 22.

The cold weather disturbance travelling eastwards into north east India has given light rain in Upper Assam, and extreme North Burma. Temperature remains high in Northwest India.

FORECAST:—Local rain in Assam and a few falls in Bengal and North Burma.

DELHI, January 22.

The annual administration report of the Indo European Telegraph Department for 1914-15 shows the nett capital outlay of the year was Rs. 1,85,509. The progressive total to the end of the year was thus raised to Rs. 1,53,10,386 revenue. The earning of the year were Rs. 2537766, or an increase Rs. 570810 as compared with those for 1913-14. The expenditure during the year was Rs. 1318602 against Rs. 1161610 for 1913-14, or an increase of Rs. 156792 over the preceding year. The net result is a profit of Rs. 1219164 as against 805140 the profit for the year 1913-14. The report states at the outbreak of the Turkish war Mr. H. D. Thoy, the officer in charge of the Fao Telegraph office, cleverly outwitted the Turks. He succeeded in having an important telegram which they had stopped delivered to the H. M. S. 'Odin' then lying below Fao at the mouth of the Shattelrab for the Viceroy. On the 3rd November 1914 the Turks cut the Fao-Fushire Cable close to Fao seized the telegraph office, made the staff prisoners and carried them away to Busra. There they retained the prisoners till the 27th November, when they were released by the seizure of Basra by the British Forces under General Barret. While detained as prisoners at Busra the staff received hospitality and assistance from Mr. Y. A. Darvichyan the Belgian consul for which the British Government has thanked the Belgian Government. The Bushire Fao cable was repaired on the 10th November 1911, and the repair of the Turkish line towards Basra was undertaken. Offices were open at Basra on the 2nd December at Kurna on the 31st January 1915. The total length of the Turkish line which had been repaired by that date being 107 miles and by the end of the year it was seen that the telegraph work in connection with the military operations would outstrip the resources of this department, and assistance was sought from the Indian Telegraph Department at the end of March 1915. Mr. E. L. Ragshaw, a Superintendent of that Department was appointed Assistant Director of Telegraphs Force and a large staff of men for office and line work was being sent up by the Director General or Posts and Telegraphs in India.

BRIEF TELEGRAMS.

The United Provinces Municipal Bill as amended by the Select Committee of the Provincial Council is before the Government of India.

The "Commercial India" a new weekly journal to the commercial educational interest made its first appearance on the 15th in Lahore.

The Government of India have now decided to re-impose the embargo on the export of Tibet wool which was withdrawn in September last. The position now is that the Tibetan and Madras (black and grey) varieties may not be exported from British India, while wool of other descriptions may be exported under license subject to the limits of quantity already laid down.

శ్రీ శ్రీ దేశ వ్యాపార దర్శకులు
అందఱు జనవరి 21. వ్యవసాయ విజ్ఞాన కార్యకర్తల
చరిత్ర యామోదింపబడినది.

నాకాదర్శ ఎస్సీ మేటు
అందఱు జనవరి 21. నాకా దర్శకులకు రెస్ షన్
పాచ్చింప రు.దశ ఎస్సీ మేటు వ్యవసాయ కార్యకర్తలకు.

చిన్న యువకులు నూతనము
కార్యకర్తల జనవరి 21. చిన్న చిన్న యువకులకు శిక్షణ
జరిగినది భగ్గిమంజులదేశ.

భూండా నాటకమునకు విరాళములను వాగ్దానము చేసిరి.
ఈ కెండు దినములు కట్టబడుచున్నందున ఈత్వాహుతిని
నిండవలసిందేను. ఇది వ తేదీ రాత్రి బొమ్మలూడుము ౧౬
రాత్రి హరికర్తను జరిగినది. — మా పోతేను విత్తిఖటను.

చెన్నపురి శాసన సభ

కేసరిపిల్లె గారి విజ్ఞాపన.

ఆనరలు రావుబహద్రులు పి. కేశరిపిల్లె గారు గుత్తి నండి మా పేర కట్టు ప్రాయశ్చయము.

రాజ్యపు మేనలను మదరాసు శాసనసభయందు కా మెంబరును అంతర్భాగమునను. ఆంధ్రుల తామింకా మెంబరును యేర్పాటుచేయు చదువులు సమాపించుచున్నది.

మరల మూడు సంవత్సరములు మిశ్రుతినిగా జనసేవ చేయవలెనని తలచుకొన్నాను. ప్రజలను ముందు పాటుపడిన సంగతులు వారి నమ్మకమునకు పాటుపడుటలు ఎల్లకొ నమయములలో తెలుపుటకు ప్రయత్నించి కనిపించును ఇంతవరకు నేను చేసిన పనులు మీకు తెలియకపోలేదు. వానిని మీరు అంగీకరించినారని నేను నమ్ముచున్నాను. అయినను నేను మిశ్రుతి నిధికాక నుండును తరువాతను ప్రజలను ముందు పాటు పడిన సంగతులు జ్ఞానకార్యము టూకీగా నిర్వహించుచు నుండునని ననుకుంటున్నాను.

1884 సం. డిప్టీ కమిషనరు అయినప్పటి నుండి యు తరువాత తాలూకు బోర్డు మెంబరుగాను అందుల నైన్ ప్రసిడెంటుగాను ఎవరెకా ప్రజలనియమమై పాటుపడినా ను. 1894 సం. మదరాసు మహాజనసభ మెంబరుగాను 1896 సం. కాలక్రమసభలోను చేరి పాటుపడినాను. రెండు స్టామింట్ కమిటీలలోను కలరా మరియు నిత్యము పాఠశాలవారణ కమి టీలో నెకటరీగాను గుత్తి ప్రజాసంఘములో మెంబరుగా నుండి కేశరిపిల్లె గారు వారుగ తెలిసికొనడమేగాక నీడ సాదలయొక్క కష్టములు తెలిసికొని ఆనకాశమునకు కలిగి నది. ఇదిగాక విశేషవిద్యాపాండిత్యము లేకపోయినను వార్తా ప్రతికల రాజకల మేలకొరకు పాటుపడుచుండినాను. బర్లొరి ర్యూలు అనంతపురం జిల్లాలో 1892 సంవత్సరములోనే అనుక్రమముగా అలో నేమి పొందిపోతామో అలో నేమి రాము, మన్న మొదలగువానికి నిధింపబడుచున్న వన్ను రద్దుచేయుటయందు నేను కారణభూతుడనైతి. ఆ కాలముల లో శాసనసభలో మిశ్రుతినిగా నుండుపుణ్యము లభించు నని నేను కలనైనను తలచలేదు. ఎంతవరకు నీ ప్రతిభలు నేర్పాటుచేయుటకు కాంగ్రెసులో రనేక సంగతులు పాటు పడినదానివలన వచ్చింది. శాసనసభలో నాకస్మికముగా మెంబరుపరి భావించియును ప్రజాసంఘముల నా స్నేహితుల లో కొందరు భావించిన మెంబరునికీ ప్రయత్నింపకలేని నన్ను పురికొల్పిరి. ఆ మహానీయులకు నా కృతజ్ఞత నీ సమయమున నిల్పిడించవలెనని. వారలలో కీర్తికేసులయిన రెవరెండ్ కాంటెంట్ M. A. B. D. దొర గారును కీర్తికేసులయిన వి. కాంటెంట్ సోమసుందరకామ్రై B. A. గారును కీర్తికేసులయిన A. S. పాన్నాస్వామయ్యక B. A. గారును రెవరెండ్ W. W. క్రిష్ణకాంత్ దొరగారును ముఖ్యము. నేను అప్పుడే వారు చెప్పబడిన ప్రకారము కలిగి నేను ప్రయత్నింపక 1908-వ సం॥ లో ప్రజాప్రతినిధిగా నెన్నుకొనబడితి.

ఇట్లు మెంబరు అయి పాటుపడుచుండి శాసనసభలో నేమి యింక సమయములలో నేమి సర్కారు నిర్దేశములు కొనించుచున్నాను నాకు నిర్దేశముగా నుండిన జాకక ప్రజలయొక్క కష్టప్రయత్నములగున్న మెటువంటి సర్వస్వము తెలిసికొనకప్రయత్నించుచున్న రెండుమూలముల మీర మెంబరుగా నెన్నుకొనుటకు భగవంతుని కృపవలన జను. తు మేలులగుచు వచ్చింది.

రాజ్యాంగమువారి రెండు డిపార్టుమెంటులలోని రాజ్య తంత్రములు మామరగలిగి. రయితు కష్టప్రయత్నములు గదర్న మెంటువారు గమనించగలిగిరి. అదేని యిలాకా రాజ్య తంత్రములను రయితుల గొర్లు కాపరులు పడెడు కష్టప్రయత్నములు అకాంక్షములగు గదర్న మెంటులకు ప్రజలకు చెప్పు జంకిరి. కష్టప్రయత్నములు : వాణిజ్యములకు గదర్న మెంటు వారు ప్రయత్నించుచున్నాను. ఆశంపంచాయితీలను ఏర్పాటు చేయుచున్నాను. ఆశపు నిరంజను చేయుటకు కొన్ని ప్రదేశములను అడవి యిలాకానుండి తీసివేయుటకు ఇదిక కార్యములు చేయుటకు గదర్న మెంటు వారి నిశ్చయించిరి. నేను స్వకాలము రాత్రింబగలు పాటుపడిన రాజ్యముల ములను గదర్న మెంటు వారు ఏర్పరిచి పాండుకమిటీ వారివలన కీర్తికేసులయిన విమలములనుబట్టి గదర్న మెంటు వారు కానుకను జనానుభవమునుబట్టి కార్యములు

నిర్వహించుచు నమ్మకము కలుగుచున్నది. ఇంత యుండినను ఆ డిపార్టుమెంటులకు ఒక కన్ను పెట్టవలసినదిగా నున్నది. గదర్న మెంటు వారిని మేలుచేయు అత్యాశతో జరుల కష్టములు కొంతవరకు యోచించవలయును.

చెరసాలలయందు నింకా విశేషమైన భూతదయా సహితమైన విధులను యేర్పాటుచేయు టవలయును. పాశ్చాత్య చెరసాలలలో నుండు విధుల నకు సరించి చేయుటయైనను. పురుషులుగారి స్త్రీగారి చెరసాలలందు సర్వములు అంతయుండుకంటె మంచి బట్టలను ధరించుచున్నాను. వారల నాడుకలప్రకారము వారలకు అన్నము పెట్టించుచున్నాను. ఇంబులలో ఖయిదీగ జయలు నిబంధనలకు నిర్దేశముగా తప్పచేసినవారికి ఉన్నతమి అన్నమును చాలీచాలగట్టు పెట్టుచుండిరి. ఇప్పుడు పరిపూర్ణముగా యెత్తు అన్నము అదనముగ పెట్టుచున్నాను. ఆలాటితప్పచేసిన ఖయిదీలకు దెబ్బలు శిక్షలు విధించుచుండిరి. ఇప్పుడు అదంతాకూడా చాలవరకు తగ్గిపోయి నక్కతుగా విధించుట తరువాత ప్రభు చేయుచుండిరి. చెరసాలలో కొంతవిద్యకు సహా నేర్పుచున్నాను. క్రైస్తవులుగాక యితరులతమ్ములూడ ఆయాతరములవారికి చెరసాలలో మత నీతి విద్యగలపుటకు యుత్తర వాసంగ బడినారు. ఇంకా అనేకమార్పులు జరుగవలసియున్నవి. ఎందుకనగా గదర్న మెంటు వారు చెరసాలయందు చెరసాలలు విమలమునుగురించి క్రైస్తవైర్పాటుచేయు ప్రయత్నించుచు న్నారు. నేను మదరాసు శాసనసభలో తెలులు కమిటీ విమలములను చర్చించిన కాలముందు వారికి నిశ్చయించిన సంగతులను మరి కొన్ని యితర అంశములను తీర్చిదిద్దుచుండు యింకాలోనే ఇండియా కేశరిపిల్లె గారు జయలు అంకమిషన్లు సర్కారువారు యేర్పాటుచేసినారు.

ఈరెండు విమలములందు మాత్రమే నేను పాటుపడి యుండలేదు కీసెటి మెంటువారు మా నీడసాదల విమలము దత్తబంధములను కాలేజి యేర్పాటుచేయుచున్న యు. కీసెటి ప్రజాసంఘము సహజస్థానియై వార్తాసంస్థల జీతములు అప్పులము వానియందు మనకేసులకు అదరించు విమలము పడకేసులకు పోయిన మనకానియొక్కముల కూలియొక్కయు కష్టములకు ఉద్యోగములకు కష్టములేము విమలము గ్రామరెడ్డయొక్క కష్టములు, రెడ్డు కరణం రెడ్డు వీరజీతమువిమలము సాల్పు ఆర్కారి డిపార్టుమెంటు వారి విమలము రయిలలే అనిస్తాంటు ప్రేక్షకమాలముల కమలముల రయిలలో ప్రయోజనల కష్టములు చేరు పొందునట్లు నిబంధనలనిలొందరము ఈవిమలములను గురించి నేను కష్టపడి చదివి వాచేతనయినంతవట్టుకు జరుల మేలుకనగాను ప్రయత్నించివాడను. కాకపోయిన అనేకదినముల వైవిధ్యములను గురించి గదర్న మెంటువారివలన కొంతకొంతవరకైన మేలుకలిగినది. లోకములలో యూనియన్లు మరియు మునిసిపల కన్వెన్షన్లు వీరిగురించి నేను క్రద్ధ పుచ్చుకొనచున్నాను. యూనియన్లలో ఎల్లకొన్నానంత్రము నాప్రయత్నములవలన ప్రమేషా ఇన్వెంటురు చున్నది. కాకేటిలలో మూర్ఖులలోను పండితులయొక్కయు మధ్యస్థులయొక్కయు వీరి అంతయును జీతములు మెచ్చుచేయుటకు నేను కారణభూతుడనగా నున్నాను.

శాసనసభకు 12 నుండి మెంబర్లు గల ఒకకమిటీ సంవత్సర సంవత్సరము యేర్పాటు చేయుటకునున్నది. దానికి (Finance Committee) వైకాన్ను కమిటీ అని పేరు. వీరి యొక్క పని యారాజభాస (Budget) గదర్న మెంటువారి నయించిరి జరుఖ్యు. తెక్కమాచి ప్రభులు యే యేవిమలములలో ఖచ్చుచేయవలసినది తగుయోచించెనే చెప్పు అధికార మైయున్నది. ఈకమిటీలో గెందు గదర్న మెంటు వారుగాను, రెవరెండ్ కాంటెంట్ పి. జి. (జనప్రతినిధులవలన నెన్నుకొనబడి) మెంబర్లు ఉండును. ఈ కమిటీలో నుండు కర్నూర ప్రతినిధులయొక్క ప్రతినిధులయిన మెంబర్లు నన్ను ఒక మెంబరుగా నియమించుచు వచ్చినారు. దీనిలో సహా పాటు పడి వచ్చినాను. ఈవిన్న ప్రకటనలో నేను చేసిన ప్రకటన ముఖ్యము కలిగిన జనాభాసములు ప్రాయము కష్టము. నా చేతనయిన కొంది కష్టప్రయత్నములు మాడక ప్రజలకొరకము పాటుపడుట నా జీవితముయొక్క ముఖ్య యోగ్యతయగు నున్నది. ప్రజలు నన్ను నమ్మి గౌరవించుటవలన నేను గొప్ప జవాబుదారి నహించితిను. ఈయే సందర్భముల ఒక్క మిటింగు కలయిన తప్పక పావును వచ్చినాను. రాజ్యాంగములో జరుగవలసిన అంశములను తెలిసి జరుగవలసినది కలిగియున్న ఏమనగా ఘాత ప్రయత్నము చేయుట వలన దొరతనమువారికి ప్రజలను పరస్పరమైత్రీ కలుగుటకు

నేను కారణభూతుడను నున్నాను. మీరు నన్ను ప్రతినిధిగా నేర్పాటు చేసినందుకై మీకు కీర్తికముగను పండితులు మొదలుకొని పానులవరకు మిమ్ముల దీవించుటకు నేను పాటుపడినానని నమ్ముచున్నాను.

శాసనసభలో మనఃపూర్తిగా పని చేయవలయునన్న మిక్కిలి పాటుపడవలయును. దీనికి శ్రమయు, క్రద్ధయు నున్న గునవి అవశ్యకము. నేను కష్టపడినందుకు దేశమునకును యేరెయో చేతనయినంత యువకారము చేసి తనియు దానికి ప్రజలు చాత్యత్వముతో అంగీకరించి శాసనములను నాకు తప్పిలేంది మెంబరు పరిచాలించవలయునని యోచించితిని. అయితే ఒకమాత్రమునుండి జరులయొక్క పురోభివృద్ధికి పాటుపడు కెద్దలు కొందరు యిచ్చి నినములనుండి నేను దుఃసేవకున సంపాదించిన అనుభవజ్ఞానము యీ కాలముందు శాసనసభలో నేను ఉండినయెడల ప్రజలను జేరానికి నుండునని ననుకుంటున్నాను.

దొరతనము వారికి జరులకును గ్రామాభివృద్ధి విషయము క్రద్ధపుట్టింది. ఇదిగాక గ్రామాభివృద్ధి కొరకు గ్రామములలో పంచాయితీగయిరా యేర్పాటు చేయుట నుండి గదర్న మెంటు వారి ఆలోచనలో నున్నది. ఈకాలము లో గ్రామ నీతులను వాగా తెలిసియు గ్రామనివాసులయొక్క భయములు కొరకలు యిప్పుడు గానియేలుబడిపోయిందే లోపము నొగి ముండుటవలన నేను ప్రజలకు ఉపకారము చేయగలనని నమ్ముచున్నాను.

ఈసందర్భమువలన నన్ను మెంబరుగా పునః నియమించవలయునని నేడికొనుచున్నాను. ఇదివరకు యుండిట్లు యేలాటి స్వప్రయోజనము నుపేక్షింపక పాటుపడి యింకా కొంతయువకారములను పనులు చేసి మీకు కీర్తికముగట్లు చేయుటని నిశ్చయించుచున్నాను.

భగవత్కృపాక్షయవలన నాకు తగినంత కీర అర్హతమును కావలసినంత తింకయు నున్నది. మీరు నన్ను పునః శాసనసభకు మెంబరుగా యేర్పాటు చేసినయెడల మీరు నాయుండును నమ్మకము వృథా చేయని నేను నొక్క చెప్పగలను.

[ఆనరలు రావుబహద్రులు పి. కేశరిపిల్లె గారు తిరిగి శాసన సభ్యుడనయ్యారను గుత్తింనుచున్నాను. వీరిపైను నాల్గవ గూపుడు (కర్నూలు, బర్లొరి, అనంతపురం జిల్లాలు) ప్రతినిధిగా నున్నాను. వీరిజిల్లాల ప్రజలకు వైజ్ఞానమును పంపుకొని.]

బంగళాను మరియు దానము :— ఈనెల 18వ తేదీ రాత్రి మొదలైన జిల్లా 19-12-15 వ తేదీ ఆరా జముల జేసేదొడ్డినాథ విజ్ఞానము గారి పంపిణీయనే బజిత తపూరు సబుదిబజులో కేజిచక్రవర్తి అను బంగళావాని ఆరాజముల పంపిరి.

కోయంబుత్తూరులో పైరు :— వ్యవసాయ కళాశాల వసతిగృహములలో నెజుకలనడిచి. పైగువలన నొకడు మరణించెను. ఆకారణమున కళాశాల మూతపడినది. విద్యార్థులు జడలిపోయిరి. ఉపాధ్యక్షములు మున్నగు ఉద్యోగులు పారెన్ను కమిషనుగారి ఆనుమతిపై పారెన్ను కళాశాలా క్వార్టర్లలోనున్నాడు. 15 జనవరితో అంతయ్యేవారములో 105 కి పైరు వ్యాధినుపడింది. 71 మరణించిరి.

కోయంబుత్తూరులో మ్యూసికాల్ సెమిలీవారి నూచనము :— వీరి సెమిలీవారు క్రింద 11 పాఠశాలలకు పు. వీటిలో నాలి గింటియందును నుండబుద్ధులగు విద్యార్థులకుండి జీతములు ననూను పంపించుచున్నది. ఇట్లు నెలకును మొత్తము చాల స్వల్పము. దీనినిగాడ వనూజుచే మెంటు వారి కార్యంభోధిత విద్యార్థులకు వీరి దుష్టమించిరి. తీర్మానము ముసరించి తమ ఉద్యోగముల దొరతనమువారి కేసు క ప ర చి న ఆ ను కూలము. ఉత్తరపుల చేయుం ప ర చి న స ద ని దై ను చెర్మముగారు విద్యకాఖా డై రెక్టింగు గారి కోరిరి.

బొంబాయి పురపాలకసంఘము వారి సమావేశము :— సంఘమువారు గురువారమునాడు మరల సమావేశమై. డాక్టరు టర్నరుగారిని క్రైతికతలకు అధ్యక్షకాత్మకానికి బంపించుచు అను ప్రక్రియ నియంపించెను. మ్యూనిసిపల శాసనము 74 (8) శక్తమగు ఇట్టి ఏర్పాటు అంగీకరింపదని కార్పొరేషను న్యాయవాదిచేప్పెను. కార్పొరేషనువారి కిచ్చు వచ్చిపో వారట్టి ఏర్పాటును చేసుగల అధికారము వారి కొన గిట్టు శక్తమను ముగ్యుకట్లు దొరతనమువారిని సంఘాధ్యక్షుడు కొరదగునను సహజమును సర్వవాయుధగా ఉపపాదించిరి. టర్నరుగారి నాయుద్యోగమునకు నియమించదగునా అనువిమలములు అభిప్రాయ భేదములు కలిగెను. తుదకు సవరణ మంగీకరింపబడినది.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జనవరి 21 వ తేదీ శుక్రవారము.

బ్యాంకువడ్డీ.

గతశుక్రవారము బ్యాంకుల బ్యాంకువారము, - పోయినా గతవారము చెన్నపురి బ్యాంకువారము, - నేను బ్యాంకువారము నూటికి 8 రూపాయల వరకు వడ్డీని కట్టి చేసింది.

పత్రముల వ్యాపారము.

ఈమధ్య పండుగలగుటవలన అసలు వ్యాపారమునకు కొంతవరకు ప్రతిబంధకము కలిగినను పత్రములవ్యాపారము బాగానే జరిగినది. చెన్నపురి బ్యాంకు వ్యాపారముల పత్రము రూ 1260 లు; బ్యాంకు పత్రము 1490; ప్యాపరు కంపెనీ రూ 6 వడ్డీ నూరు రూపాయల పత్రము రూ 1050 లు ఇండియన్ అల్బ్యూమినము కంపెనీ పత్రము రూ 150 లు; నేను బ్యాంకు పత్రము 864; కోయంబుత్తూరు జిల్లా బోర్డు రూ 4 వడ్డీ అప్పపత్రము రూ 108 వడ్డీ ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూషన్ రూ 6 వడ్డీ పత్రము రూ 1050 లు కర్నాటక యంత్రకాల రూ 5 వడ్డీ పత్రము నూటికి 6 నూరు రూపాయలు; కోయంబుత్తూరు, నేలకంపెనీ రూ 6 వడ్డీ పత్రము నూటికి నూరు రూపాయలు; ఇక్విటెబిల్ బోర్డు పత్రము రూ 87 వడ్డీ; లంగట నుమిత్ర రబ్బరు పత్రము రూ 87-6 వడ్డీ.

స్టీలు కేటెలు.

స్టీలు కేటెలులో హెచ్చుతగ్గులు లేవు. సరకులు తీసి కొనిపోవుటకు తగిన స్టీలు కేటెలు లేవు. కొస్తాకేటెలు కేటెలు కట్టియోసి, చుండికను కట్టి కొనుక్కును. క్లాసుమాకినను, మాండాల్ స్టీలు సరకులను తీసికొని కట్టించి, లిస్టియను యెస్టీయను 25 వ తేదీకి వచ్చును.

దిగుమతి వ్యాపారము-తానులు.

తానుల వ్యాపారములో మార్పులేదు. నాలుగు రకముల తమతమ అమ్మకములను చూచికొని సరకు కొనుక్కున్నారు. కాని నిలువజేయుటలేదు.

నూలు.

ఇంగ్లండులో తేలిక ఇక్కడ కూడ నూలు ధర పెరిగినవి. కాని, ఇప్పుడు తగ్గినది. నూలును రత్నములు తెగగాను చుండుటవలన రంగునూలు ధరలు పెరిగింది. వలబడి సేబడి నెం బరునూలు ధరలు మార్పులేదు. 60 నెంబరు నూలునకు, ఎ క్లా-నెంబరు నూలునకు ధరలు క్రమక్రమముగ పెరుగుచున్నవి.

ఉప్పు-కడ్డీలు.

అమెరికాదేశపు ఉప్పు-కడ్డీలు అంగ్లేయదేశపు కడ్డీలు తెల్లయినానే కేపు రెండవ నెంబరు కడ్డీలు 500 పానుల పుట్టి రూ 50 మొదలు 60 వరకు.

ఇతర కేటెలు.

ఇతర కేటెలు 2-5 పుట్టి రూ 55 మొదలు 60 వరకు 6-9 పుట్టి రూ 55 లు; 10-18 రూ 65 లు. Hoop Iron (చక్రములపట్టాలు మున్నగువానికి పనికివచ్చును) పుట్టి రూ 65 లు ఇతర కేటెలు రూ. 55 లు మొదలు 60 వరకు; బొంబు రేజులు-సరకు లేదు. రాగిరేకుల ధరలో మార్పులేదు.

పంచదార

బావాచీపుటనుండి వచ్చు తెల్లపంచదార, ఒకబస్తా రూ 84-4 కు తగ్గినది. కాని ఇటీవల పావులా పెరిగినది. ఇప్పుడు ధర రూ 84-5 లు;

సిమెంటి

సిమెంటి ధరలు కొద్దిగ తగ్గినవి. చుండువారములో బో లెడు సరకు రావలసియున్నది. సరకులు వచ్చియెడల మరింత ధర దిగిపోవచ్చును. ఆస్టోసిమెంటు కంపెనీవారి గిల్లింగు పోయి చేతిమార్కు పీసా రూ 12-8, బ్రుహంమార్కు పీసాల సరకులన్నీ కలిపి, బ్రిటిషుపోర్టులాండు కంపెనీవారి సిమెంటు, లీమార్కు రూ 12-8; ఇక్విటామార్కు రూ 12-8, కెక్కిన మార్కులు, ఇంగ్లండు మార్కు పీసా రూ 12-8, చెన్నపురి (ఇంగ్లండు) మార్కు రూ 11-8; జపాను సిమెంటు; రూ 10. 12.

ఎగుమతి వ్యాపారము-ప్రత్తి

ప్రత్తిబావ నిలువడగనున్నది. రత్నములు రూ 148 లు ధర కట్టుచున్నారు. సరకు కొనుగోసిన వారు 145 లకు మించి కొనుగోసుచున్నారు.

కాకిదాడ ప్రత్తి సందర్భములో రూ. 125 ల వరకు కొంత వ్యాపారమే జరిగినది.

నూనెగింజలు.

అనుదములు హాల్సింగరు బస్తా రూ 10-8; మార్బి ఏలూరు నాయిదా రూ 9-12 లు అనుదముధర రూ 8) లు;

కానులు.

రాణీమాక్కు రూ. 15-11 లు.

గుర్రముమాక్కు రూ. 15-4 లు.

వెండి.

తులము రూ 0-12-5.

మంచి నెయ్యి పీసా రూ. 2 లు.

నెల్లూరు బియ్యము. 29 శత బస్తా 7-2-0.

రెండవరకము 6-12-0.

నూనె పీసా 0-10-0.

మిర్చి పీసా అకౌలు 11 మొదలు 18.

చింతకందు పీసా అకౌలు 11 మొదలు 21.

పోకచెక్కలు పీసా పీసా రూ. 1-12-0.

గుంటూరు బజారు ధరలు.

జనవరి 20 వ తేదీ గురువారము.

బియ్యము.	246	పా. బస్తా.	రూ.	14	0	0
బియ్యము కొత్తది	"	"	"	12	4	0
బొప్పలు	7 మా	"	"	1	0	6
సజ్జలు	7 మా	"	"	డిటా		
కందులు	4 మా	"	"	డిటా		
వెనులు	5 మా	"	"	డిటా		
కేసలు	4 1/4 మా	"	"	డిటా		
మినములు	4	"	"	డిటా		
గోధుమలు	8 శేర్లు	"	"	డిటా		
ధనియాలు కొత్తది	6 శేర్లు	"	"	డిటా		
బొంబులు	12 మా	"	"	డిటా		
నెయ్యి	1 మణుగు	"	"	12	8	0
మిర్చి (పొత్తి)	మణుగు	"	"	2	12	0
మిర్చి (కొత్తది)	మణుగు	"	"	8	12	0
పొగాకు	10 మొదలు	"	"	40	రూ.	అట

కూనూరు కేసు.

పల్లికపానీకూనూరు రావుబాద్ ను వాలక్లిష్ట ఆ య్యరుగారు విన్నవించిన 5-80 గంటలు పురిగింది. కేసు లోని ముఖ్యాంశములవలన కేసునకు సంబంధించి న్యాయ శాస్త్రమును విశదీకరించుట. 107 - 108 సెక్షనులలో అర్హతను సృష్టికరించి, మేని పీసుకుగొని రావలసినదని తన్ను కొరినపుడు, వయొలెటెలె వివేకక్రియ ఉద్య ము కలదని అనుమానపడక పోవుట కష్టమైనది. ఒక్క కొనక పీసులేని అంశముల నీమె తన సాక్ష్యమున నిర్ణయించి నదిగాని తనవలన వచ్చిన హాజరీ కలిగించునట్టియు తనవై నేర స్థాన-మొనర్చునట్టియు కొన్ని కంటుల నీమె బహుశాచ్యుక్త పోవచ్చును. ఎట్లయినను యీ మె రంగ సామి చేతిగొని తోలు బొమ్మ అనునంశము మాత్రము సృష్టముగ తేలుచున్నది. కామస్వామియ్యరుగారు మేరి అక్రియముగ రెండవ దశయగ బంధించబడి యుండనే దను విషయమున పానీకూనూరుగారు అక్రమబంధం కావనమును వివరించిరి. కారీరక సంబంధమును కాలిన్యమును ఉపయోగించ నగత్యములేదు. ముః కేక్రియక కొంచెము కలిగించిన మాత్రమే నై అక్రియముగ కై నుచేయుట అపింపకొనును. మేరి కనిమరా గృహమున రాత్రి ధరించబడి దుస్తులు మాత్రమే మొనగబడినవి. ఈ విషయమును లువుల బో, విల్కిన్సు, క్వికదొరసాని మున్నగువారు ప్రసవవరచిరి. గోదాములో మేరి కై నుచేయుట తనని చెప్పుటలో నామె కొంత అతిశయోక్తిని బలికెనుకొందుమనగా అప్పుడప్పుడామె అక్రమజేయున సంబంధములు సృష్టించుచున్నది.

కోర్టు- పోలీసువా రాయలటికి వచ్చుచుండి రనుట సంగతి మేరికి తెలియుకాలేదో నిశ్చయముకావచ్చును. తెలిసినచో ఆమె పోలీసువారియెదుట నేలపడరాదు?

ఆమె ఒకగదిలో ఉంచబడినది. వారి రాకనుగూర్చి అసంతరమున నామె న్యూమెదొరసానినుండి విషయంబు వచ్చును. చీపురమునకు వచ్చిన ఆమె తనతోచెప్పెనని మేరి తన సాక్ష్యము తెలియజేసియుండలేదా? సహకారుల సాక్ష్యము ప్రసవవరచినది అంగీకరింపబడదనడదని ముద్దులు వాదించిగాని చెన్నపురి హైకోర్టుగాని తీర్మానమును, ఎరిడెన్సు ఆక్టు 188 సెక్షనులను ఈకాదమును ఖండించును.

లేఖిని.

[అంధుని]

గీ! లేఖిని! వింతలాయె నీలీల నేచు

జగముగల్గెడిబోదు కైబావ వోలె
మరివికోధి కై నేనెడి మురివోలె
పీడమయె కేగిలు కలక వోలె
మేలుగా చిత్తశుభ కై మూలి వోలె
మర పితామహు కై యూరకలీల వోలె
మహిత మహానీయ వారదు మహతి వోలె
నమర గురుచేత జెలగు తెల్లెలు వోలె
నెడిదలల మోక్షము కొండచిలువ వోలె
గ్రామ శ్రీరాముకాక్షేయకంబు వోలె
సంబుబాప్త దివ్యా దండంబు వోలె
గురుకు జితకడ నేటికే కలన నీవు!
సరళ శృంగారవర్ణన నెఱవర బోవ
లలిత గానానుభవము బోవర బోవ
శిల్పశాస్త్ర మహాత్మ్యంబు దెల్పర బోవ
సరళ చిత్రకళామును సలవర బోవ
సృష్టివైభవంబు గలది నీయర బోవ
దివిరి జగదీశుచరిత్ర గీర్తికర బోవ
నమి భూతతత్వంబును గలవర బోవ
భక్త్యర్థయ మొరెండ నలవర బోవ
మూర్ఖ దైత్యుని నిజగుల ముండ బోవ
దెంపు గలవర గవుల విమర్శించ బోవ
నిజగుడైన భంగిని జెలగె దేమ!
ఆంధ్రలేఖిని! నీకీర్తి సాంద్ర మయ్య
సర్వ కళల యందసమాన సౌభగ్య
మలవరమొన్న నీమ గన్నలార గల
తని నిడల మోపిరి. కాని నిట్లు
కేతుర జేగుట! వెల్లర! పట్టపిడుగు
న నవకీర్తి ధుటిలె నారాధనకు!
నెవరు కాదే శృంగారమే వింతు వంట!
పాదలు గూడ భారంబు వదల వంట!
కొంత ముండిన గొండగా గూర్తు వంట!
సంఘ సంస్కారమును దెంపర జాలవంట!
రాజ్య సౌఖ్యభావము భ్రాజ్య వంట!
స్వేచ్ఛము నేమె యెఱుంగ నే యెఱుంగ వంట!
ఒకటి రెడని తెల్లనే కొట్టకొలక
నెంచగా కాని వృత్తిని నై రించరాని
దుష్టములైన నెందల నిర్భయముగ,
కళ్ళలముగ మోముగ నీ కౌత యొద్దు!
నవశృంగారవర్ణన నవలర దెట్టి
తగ నలంకారశాస్త్రంబు దాదెట్టి
వర ప్రబంధకవిత్వంబు వార నెట్టి
తుదకు గాంచని ప్రాతాళి కొలక దొట్టి
ముక్తకణ తెలచరితల మూలర గట్టి
యెడలెయె గ్రహియించ నేర్చుకట్టి
స్థులంబున సంగీతంబు శేఖరించి
భారతాశ్వ చరితంబు గావించి
భగ్యరూపిణి స్వాతంత్ర్యభరిత చరిత
యనుట రూపిణి, హృదయ సంఘమునకు
భూప సాక్ష్యము మేరిభూమి మని
విశద మొరెంద నీతికొడుల మనసు
లలరర దెలియగ వాగ్గంక వాగ్గెనర్దు
నేని బూకలము! నిన్న వివరితము-
వైకృత్యంక సోకవు వాగ్గంకద:-

ఆంధ్రఅధైక్య-అసోసియేషన్

మొదలవలసినదముల ఈతరందెము.

వైసంఘముగా రీ పండెను ఫిబ్రవరి నెల 5 వ తేదీ ఉదయమున 6 గంటలకు రాజమహేంద్రవరమున గోదావరి యందు జరుపుదురు. ఆంధ్రదేశమునకులకాతేజిలోగాని తక్కి వసాతలలోగాని చతువునిద్యార్థము దీనికి వర్తము అట్టి వారు దయచిధి కాగులద్యార్థ ఒకరూపాయ కృతకరుణా పంపనల మును. ఒక బంగారుపతకమును ఒక నెండిపతకమును తీసికొని బహుమానములును నీయునును పంపెనునకు వచ్చిన వారికి అనుగ్రహ మే నన్నిరోజులు భోజనాదిసదుపాయములు చేయబడును.

గణకపత్రి వాగ్భూషణం, కార్యదర్శి, రాజమండ్రి.

గ్రామ పంచాయతీలు

ప్రస్తుత ప్రతిక లన్నియును గ్రామపంచాయతీ సభలను గూర్చి వ్రాయుచున్నవి. చిరకాలమునుండి ప్రజాసంఘము మొరవెట్టుటకులనో నాయకుల ప్రయత్నమునో పరిపాలనా సౌకర్యమును దేకొనియో వేరు కారణమునో ప్రభుత్వము కనికరించి యొకవిధమున పంచాయతీల సేర్పరచుటకు మనము కొంత సంతసింపవలసినదే. కాని యొకసంగతి మాత్రము మాన్యుముగ జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. సంఘముగాని తేజముగాని యభివృద్ధికి రావలసిన సభాకార్యనిర్వాహక విషయమున హానివిద్యాధితులను ధవంతులును బోకయ్య కలిగించు కొనకుండునట్లు చూడవలెను. హానివిద్యాధితులు పాశ్చాత్యవారములతో ప్రతినిధియమును నడపించుచు తమ యభిప్రాయములను బలపర్చుటకు వివిధోపాయముల బన్నియును ప్రభుత్వోద్యోగుల సహాయమును బొందియును పత్రికాధిపుల ననుసరించియు జనసామాన్యమును నిర్లక్ష్యముచేసి కష్టపారింప ప్రయత్నించెదరు. అందువలన తేజమునకు హానియొకగును. వారు తమ పత్రికలయందు సుతిపాతములను యాకించెదరుగాని సామాన్యజనమునకును దేజమునకును తేజమునంత యాకింపదు. పట్టణసౌధములయందె యుండి తమతో సమానుల జేరదీసి గౌరవమును సంపాదించి యుత్తించుచు జనసామాన్యముతో సంభాషించుటయే తమగౌరవమునకు తగినవిధముగా భావించెదరు. తామును తమ సంబంధము నున్న తోడ్పాటులను సంపాదించుటయే గత్యుపాయముగా నెంచుచుండును. ధవంతులు విశేషములుబడి నిద్రక సుపాదించి యనేక కుమార్తెలను సామాన్యజన సర్వస్వమును సంక్రమించుచుండి ఈ సంబంధములను దానినే వృద్ధిచేసికొను నుద్దేశముతో ప్రభుత్వోద్యోగులను చక్షువుచేసికొని పత్రిక విషయమునను తమ యభిప్రాయములను బలపరచుకొనెదరు. ఇట్లునుచుచే వైవిధ్యమునకు చెందు తెగలవారును సభలయందు జేరనేరాదని మా యభిప్రాయముగాదు. నిజముగ దేశాభివృద్ధియగుటకై లింపు జేరవలెను లాభము కలగ నేరదు. కావున సాధ్యమయినంతవరకు వైరము తెగలవారును విశేష బోకయ్యను చేకొనిక సామాన్యజనమునకు కనిపెట్టి తాము తమస్థలమునుట తేజమును. రక్తివనానైన గాగ్రత్తగ నాలోచించి నిష్కలమగుటను విద్యావైషమ్యము పాటుపడువారిని యెన్నికొని వారికె పోషణమును నిచ్చి తేని శ్రేయము కలుగరయ్యను.

హాని విద్యాధితులను ధవంతులను మాత్రమే నమ్రుచుండిన మన దేశమునాచారసభ యెంత నిరంకుశముగ నడపబడుచున్నదో చూచితిరా? వారి కృత్యము దేశమునభయ క్రియమునదా? కొన్ని నగరములనుండి కొందరు మహనీయులు సభకు దయచేసి వారి కత్తెనుసారము ప్రవేశకల్పి నవ్వించుటచే ప్రతినిధులు శ్రేయము నగుచున్నార గదా? ప్రతి నిధులను వారిలో విశేషముగ నేర్పలమునుండి దయచేసికో యాస్థలమునకు ప్రతినిధులని యెంచ న్యాయమున్నదా? ఏ జిల్లానుండి తెల్లినవారయినను ఆ జిల్లా ప్రజలలో సహప్రాంతమునకయిన తెలిసినవారలేనా? వారు వెనుటగాని సభా విషయము గాని యచ్చటి కార్యక్రమముగాని ప్రజాసంఘమునకు తెలియనా? ఆ ప్రతినిధి యా ప్రజతో నెవ్వడయిన నేరద్యయమును సంభాషించి యెంచునా? చక్కగ దేశమును చూచియును దేశమును చూపుట ధోమము భాయి మొదలగు కర్తవ్యమునది వారి యుపన్యాసముల నాకర్షించి

యనందింపవచ్చునని ధవంతులు కొంతలేరు గనుక, దయచేయుచున్నార గాని ప్రజా సంఘాభిప్రాయముగ నడచుటకై వ్యవహారములను బట్టిచేసి చెప్పవచ్చును. ఇట్లునుటకులన దేశాభిమాన మెరికిని లేదని చెప్పటలేదు కాని ప్రతినిధుల నెను. వారే సంఘమునకు ప్రతినిధియో, యందలిసభ్యు లెందరో, వారి నాయకుల లెవ్వరయో, ఆ సంఘము ప్రతినిధిసంఘ మైన యెడ నేదాని ప్రతినిధి సంఘమో, వివరముల వివరించిన యథార్థము బయట పడియుండును. అట్టి ప్రశ్నము నడుగుటకు మన కందరమును చూక్క గలము. అభిల భారతవ్యాప్త్య దమమునకై సంక్రమించినప్పుడు న్యాయమును ప్రతినిధి యగునా, కాదా యని మన ము విమర్శించుట న్యాయమే యగును. నిజమున ప్రతినిధిగాని వారి మాటలను విని ప్రజాసంఘాభిప్రాయ మిట్లేయుండునని నిర్ణయించుట విరుద్ధ కార్యమే యగును. కొన్ని పట్టణములయందు కొందరు వక్రీలుచేరి యేవో యొక పేరున సంఘము సేర్పరచుకొనిసంతమాత్రమున తత్సంఘము ప్రతినిధిసంఘము కానేరదు. మనదేశమున కొన్ని జిల్లాసభలు, దీవిజనుసభలు తాలూకాసభలు అని చెప్పవలెను వారిలో మైకెప్పిర రీతిగ ఘృతకోశస్వామియన నాయకరణము చేయుచుండి కొన్నిగలరని కొందరు చెప్పుచున్నారు. అది నిజమే. అట్టిసభలను కనిపెట్టిన నెరుగనివారు మాటికి తొంబదినుండి యుండినప్పు డాసభలు ప్రతినిధిసభ లెట్లును? తేజమునోసభయందు ప్రవేశమునకు తేజమునందరు సర్దులే యుండవలెనగాని కొందరు నిబంధనల సేర్పరచుట యేటిస్వామియను? మొదట నిబంధనల సేర్పరచుటకంటె నందరును వచ్చిన తర్వాత మన ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేక వాదము సూత్రమునను యెడల వారివాదమును తీర్మానముతో నిరాకరించిన వారదా? కాననమును దొరతనమువారు నట్టివారిని శిక్షించుచుండ నట్టివాదముల నెట్లు చేయ సా మా సింహగలరు? వారు వాదించిన ను బహుమందియభిప్రాయము శిష్టమయ్యవచ్చును వారేమిచేయగలరు? వారే యభివృద్ధిగ నున్న యెడల వారిని రానియంతమాత్రమున లాభమున్నదా? మనము కొంత వాడులనుయినను తీవ్రవాదులు కొందరు వానియను వారిని సభకు రానియలేదనియును మనము చెప్పితిమేని మనకోరికలకు ప్రభుత్వము సమ్మతించెదరా? దేశములో కొందరు తీవ్రవాదులు అన్నారనుట తోడనే వారిని సంశయించుచుండి మనకోరికల నవాదరణచేయకమానకు. గనుక యన్ని సభలనువారిని చక్కచేర్చుకొనుట మనకు నిధియనితలచి యట్లు ప్రయత్నింపవలెను. ఎవరు సభలజరుప యుత్తించెదరో వారియందే, యేకీభావమునజేయు బాధ్యతయున్నది గావున నట్లేజేయునప్పుడే దేశమునభయబడును. ఇట్లే జిల్లా సంఘములు, దీవిజనుసంఘములు, తాలూకా సంఘములు, గ్రామసంఘములు నడచుకొనవలసి యుండెను. గ్రామ పంచాయతీసభలనుగూర్చి జిల్లాసంఘసభ్యులు కలకలమునకు న్యాయములకలకలించినంతమాత్రమున లాభమంతగనుండనేరదు. వారు స్వస్థానములనుండిక వ్యాసములను తమబాధ్యత సేరజేర్చితిమనుకొనుట సక్రమము కానేరదు. పత్రికల జరువువారలు మాటికి తొంబదినుండి యుండును. చదివిన వారిలో యాదృశ వార్తలను మాత్రమే చదువువారు విశేషముగ నుండురు ఇతర వ్యాసముల జదివి నాలో కొందరకర్తవ్యము కన్పయి. అయిన నితరులను తెలియజేయు వారుండుట యగును. తెలియజేసినను వమీషమున నుండువారిమాటయం దాదరణయుండదు. పరిచయము గాని ప్రసిద్ధివందన గాగరికములచ్చి చెప్పిన నెప్పుడలాభము గలుగవచ్చును. గనుక వైసంఘములలోనివారు

ప్రకృత ముచేషించక యా క్రమముననే కొన్ని ప్రతీకములకయిన దయచేసి యచ్చటి జన సంఘమునకు బోధింపవలెనని విన్నవించుచున్నాడిను. కృష్ణజిల్లా సంఘము వారు కొంతవరకు పాటుపడుచున్నారు. గనుక తక్కినజిల్లాల వారును శ్రమమున కృషిచేయుదురని నమ్ముచున్నాను. వారే యే ప్రదేశముల నేకాలమున వాడగలరో తెలియజేసినని యా వ్రాడేమందలివారు తగిన సహాయము చేయుటకు సిద్ధముగ నుండురు. — ఒక విలేఖరుడు.

ప్రజాప్రబోధము

సుబ్బారావుగారి పర్యటనము

ఘంటసాల

ఘంటసాల జనవరి 15. మొన్నటి దినమున బయలుతాలూకా బోర్డుపనిచేయును దేశసేవాపరాయణులు నగు నేమారి వేంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు చిత్తూరునుండి డిప్యూటీకలెక్టరు డి. అప్పారావుగారితో కలిసి సాయం త్రువ 4 గంటలకు మాగ్రామమునకుదయచేసిరి. గ్రామస్థులు వారిరాకకై 10 గంటల 4 గంటలవరకు యూరిజేమల కాల్వగట్టున నిరీక్షించుచు నిలుచుండి వారికి స్వాగతము నొసంగిరి. బందరులో చదువుకొనుచున్న విద్యార్థులు కూడ సుఖముగ పంతులుగారిని ఎదుర్కొని తగురీతిని నత్కరించి గ్రామమునకు తీసికొని వచ్చిరి.

సుమారు 5 గంటలకు గ్రామమునకువచ్చి చల్లపల్లి జమిందారుగారి బంగళాలో సభజరపబడినది. అసభకు ఘంటసాల చుట్టుపట్లనున్న రెండుమూడు డొల్లవారు వచ్చి సభకొరకై నిర్మింపబడిన శందియందు సమావేశమైరి. ఇంతలో డిప్యూటీకలెక్టరు వచ్చిరి. వారు వచ్చినవెంటనే సభ ప్రారంభమయ్యెను. పంతులుగారు గ్రామపంచాయతీలనుగూర్చి మృదుమధురవాక్కులతో గ్రామస్థులకు హృదయరయ్యం బగు నటుల సుప్రసంగించిరి. పంచాయతీపద్ధతివిషయమై యదివరకు ప్రబలియున్న వివిధాభిప్రాయములన్నియు కలాయనమై గ్రామస్థులందరు నేకగ్రహముగ పంచాయతీలు గావలెనని తలవరించిరి. మాగ్రామ నివారగు పాలెముకూడ మాగ్రామముతో కలపబడినది. గ్రామస్థులుకూడ అందుకు ఒప్పుకొనిరి.

రామమోహన భండారమును కర్పించుటకు సభముగిసినతెనుక పంతులుగారును, డిప్యూటీకలెక్టరును, విద్యార్థులు కొరినమీదట బయలుదేరిరి. ప్రస్తుతము భండారమునకు స్వంతభవనము లేకుండుటచే గ్రామమునకు నొకమారు మూల బడియుండుట తట్టింపినది. అయినను పంతులుగారు శ్రీ డిప్యూటీకలెక్టరును భండారమున దర్శించి అందలి గృంధరాజములకు దిలకించి తమచుట్టును మూగియున్న జనులకు హృదయార్థనకరముగ ముచ్చటించిరి. ఉభయములను తమ యభిప్రాయములగృంధమునందలి పెక్కుభుటలనుకయ్యుత్రను యాదర్శములతోడను సానుభూతితోడను వ్యాసవిద్యార్థులు పంతులుగారియొక్కయు డిప్యూటీకలెక్టరుయొక్కయు శరభభావమును సానుభూతిగా గొనియాడిరి. — ఒక విలేఖరుడు

కోయంబుత్తూరునకు పాల్గొంటినరు:—ఇట్టిఉద్యోగిని నియమించుకొన అనుజ్ఞ ఈయనకునినదని మున్సిసిపాలిటీవారు దొరతనమువారి కోర ప్రస్తుతస్థితిగతులలో విరివొక మన్నింప విలుకాదని వారు బదులిడి.

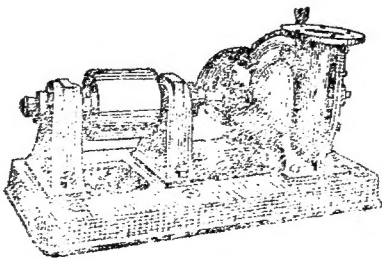
మాగాణిభూములకు నీరుపారించు
టెన్ గైరో'ను వింపిన నీరుతోడుయంత్రము

(పంపు) లేదు.

చేరొందిన మధ్యస్థలాపకర్షిత జలాహరణయంత్రము.

టైపు "A" పైకి 36 అడుగులవరకు.

గృహోపయోగమునకును,
 తోటలయందు నీరుపారించుకొనుటకు

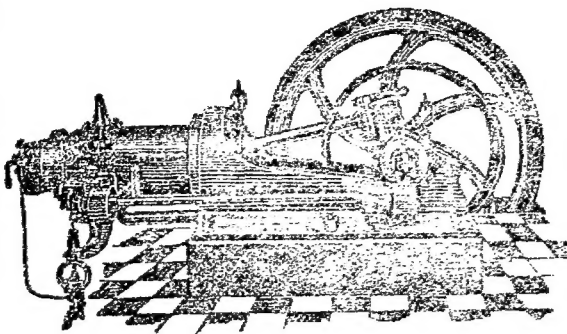

చిన్న చిన్న చేయంత్రములును కావల
 నినచో క్రిందిఅడ్రసుకు వ్రాయుడు

ఓక్సు అందు కంపెని లిమిటెడ్, ఇంజనీయర్లు, 9 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

రాబుసన్ సెమిడినేట్ కూడాదులు (కిరసనాయిలు) యింజనులు

3 మొదలు 60 గుంట్లములవరకు వలకు స్వేరు సామానులు సహా ప్లాకులో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పితాపురము, తణుకు, సిశాఖపట్టణము, పాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రామ్మడు, కారికాలు, నాగపట్టణము, కోయంబత్తూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి సులభముగను పనిచేయుచున్నవి.

జీవీపాక్సును ప్టీము యింజనులు, గ్యాసుయింజనులు, బోయిలర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (నల్లగుల్ల) నీళ్ల పంపులు, డాంకి పంపులు, చేతితో మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రనైనను గ్యాసుయింజను వగైరాల కుపయోగించు బొగ్గుగామార్పు, రిటార్టులున్న, బియ్యముచేయు హార్టుల పేలర్లు బెల్టింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమావద్ద విరివిగాను, సరసమైన వెలలకును దొరకును. తప్పిలు తెలిసికొనువారు దయచేసి మాకు వ్రాయును.

ఇండియన్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీ,

ప్రాంతికములు:—తెజవాడ, తంజావూరు. ఇంజనీయర్లు మెషనరీ వర్తకులు, మద్రాసు

సిమల్ (REGD)

హేర్ ఆయిల్

సింలా హేర్ ఆయిల్ వెంట్రుకులను కృత్రిమమున పెరిపిన వెంట్రుకులను, ఎఱ్ఱరి వెంట్రుకులను నలుపుచేయున రాలు వెంట్రుకులను ఆపును. పేషెన్టును చల్లగానుంచును. ఇది బహువర్ణముయిన నువానలతో కూడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పుష్పములతోటయం దున్నట్లుండును.

౧౯౧౩ నాటి ప్రజాసంఘంబడిన ఎగ్జిక్యూషన్ దాని పరిమళమునకు ఒక నువ్వుపతకము నిచ్చిరి. మరియు భారతదేశంబడిన ప్రదర్శనమున బొంబాయి గవర్నరు సాహెబు హిజు ఎక్సలెన్సీ లార్డు కెల్లింగ్టన్. జి. సి. వి. ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాప్రతిక నిచ్చిరి. ధగలు, బుడ్డి ౧కి రూ. ౧౦-౦, ౩కి ౨౦-౦, తపాలాకర్చులు ప్రత్యేకము.

సోల్ ఏజెంట్లు:—కాకు అండ్ కో, సి. పి. టాంకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

అందమైన 1916 కాలండరు

ముద్దులోలి కెక్కి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినవి.

జనవరి నెల 31 వ తేదీ వరకు నోకసారిగ నాలుగు యాభ్యుదయ విలువల యాచుకుల నొనవారలకు క్యాలండరు దుతిరేముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

నక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డి పో,

10వ ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబుకెట్టిపేధి, మద్రాసు.

ఈ యుగమునకు క్యాలండరులు కొద్దిప్రతులు ముద్రింపబడుచున్నవి దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన మాధ్యమము గలది.

(28)

పనాషధి సారసవరిలా

ఇది జీవాహారములు సెక్కుగడ్డలను మరియు నకల చర్మరొగములను బాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పాతవామువుపోట్లు నీరసపట్టు, రక్తవికారములనుగలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. వాడెతెంత వులకు పుష్టినికలిగించును. సెక్కును కుద్దికఱచి వృద్ధిజేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన నూర్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ 1-4-0.

కుమారుమందు:—ఇది చర్మమునపూర్తిగా బాగుచేసి రొగమును కుదుర్చును. భారతమధునల్లి(త్రాగు బకు మందు) నాగల్గితైలము వైపుతకు మందు. ఈరెండుకీసీ వెలనోజులకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

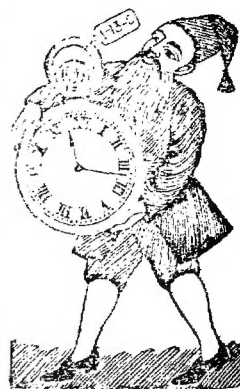
పోపైటరు:— పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, ఫిననవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2. BOMBAY.

బహుమతి

జేబుగడియారము రూ. 1-13-0.

ఈ జేబుగడియారము నిది కంట 8-8-0 వెలకు అమ్ముచుంటిమి. దీనిసాద లండనును కొని యానందింతురనియు, మా కంపెనీ చేతు ఎల్ల రోజు దెలియుననియు నుద్దేశించి అర్ధ వెలఅనగా 1-13-0కు విక్రయించెదము. ఇది యాచుకుకు సాగునుగ చిన్నదిగ నుండును.

5 సం॥ముల గ్యారంటీయిత్తుము.

తెలుగు నవలలు.

1. శీలా ౧-౦-౦, 2. యశోదర ౧-౧౨-౦, 3. మిత్రద్రోహం ౦-౮-౦, 4. నవోదరవాంఛ ౦-౪-౦, 5. మనోరమ ౦-౧౦-౦
6. జగదేకరంభ ౦-౧౦-౦, 7. కోడంద్ర ప్రలాపము ౦-౨-౦.

నా. మునుస్వామి మొదలియార్,

6, వెంకటేశ మేస్త్రీపేధి, మదరాసు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపుణ్యము

[ప ద్య కా వ్య ము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేకమయముల సృష్టి పరిణామములకు బోదినది? మనుజులసీతి మొదలు నెట్లుండె? కులధర్మములేకలిగె? భర్తము తప్పుడెట్లు మార్పుకొండె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు సుస్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, శుకరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే ప్రపంచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథముపై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నాడు, శ్రీశ్రీమిగుల సులభము. మంచికాగితములపై ముద్రింపబడి నిండు క్యాలిగొలెండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్చులు శీతే. కలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి శ్రీమాద్రీశ్వర,

తెలుగుపండితుడు, మ్యూసిసియన్ హైస్కూలు, కడప

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శనమానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుతమునకయి యోగ్యతాప్రతిములు మీకు వచ్చియున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యూహలను, తత్ఫలితములను దెలిసికొనగలరు. దూరజేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభనష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిత్యాఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

నెద్ద చక్కని సీసా అద్దము 6 0 0
సీసా అద్దము 8 9 0
సామాన్య అద్దము 2 9 0

ఈ త్రికాలము ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.

అమాభాయి వాగ్భిజీ ఫలెల్,

కరంసాడ్, ఆనందమార్గముగా, కైరాట్లీలా.

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.

Via Anand Kaira District

THE (Phon 341)

HOTEL CLARENCE.

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.

Book your orders for Xmas & New year Cakes early;

Our Decorations and Ornaments special this Year

Xmas toys and Fancy Boxes for presentation are for sale.

Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

తల నవ్వుము!

గుణ మధికము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృత

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి జల 0.8-0. తలనొప్పులమానును, వాయువుబోట్ల పోగొట్టుట, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లబోగొట్టుట, వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. సువాసన గలిగి యుండును.

అమృతాంజనము అన్ని విధముల గుణమును గలిగియున్నది. ప్రతిఞ్జలమునుండగి చవుకయైన వైద్యసహాయము. కంచభావ చీటి చూచికొనిన మోసము గలుగదు. అమృతాంజనం డిహో, కి తంబు సెట్టివిధి మదరాసు.

గ్యాల్వీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారు నైపుణ్య, కాక్సు, క్రయాదీతులకు స్వయం కాక్సు, కాలినినవారు ఈ క్రింది అడ్డముట వ్రాయును. ఈ కంపెనీవారు ఆంగ్లము, విదేశీ కాలము నుండి మోటారు వక్తమున ప్రసిద్ధిచెందిన మహారాజులు, రాజులు, జమీన్దారులచే అభిమానింపబడినవారు మీకు శ్రోత కావ్వగాని, పాత కావ్వగాని మంచివిగాని తీసివేయవలెను. తిరుగ మీ కావ్యము కావలసియెడల అమ్మియివ్వవలెను. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చుటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లను కావలసికై ట్రైల్లు, ట్యూబులు యితరసామానులు యావత్తును మీకు చాకగా అమ్మిగలదు. మోటారుబండ్లు అద్దకేయ్యవలెను.

(41) గ్యాల్వీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీయర్లు

24 జనరల్ పీటర్సన్ రోడ్డు మోటారు రోడ్డు పోస్టు, మదరాసు. మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, సదుపయోగమును, బోధనాభ్యాసమును గలపటము. ప్రత్యేక గమనిక:— పాదగూడిదొడ్డులకు ఈచికిత్సగవలెను, బోజవాదికములు ను ఏర్పాటుచేయవలెను. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ భిక్షును, తయారైన వైద్యకరికి శిష్యాచేయవలెను. స్వల్ప సంఖ్యయే దీనికొనబడును. మే సేదగు గారికి వ్రాసికొనవలెను.

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవిలుల ప్రతాపచరిత్రములు చక్కని కైలీతో కర్పించబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదిగూ కాంక్షాను మతియొకటి లేదు. జల రేఖల ధైర్యం 0-12-0 కాలికో ధైర్యం 1-0-0 శ్రీ కృష్ణ దేవరాయని చిత్రపట ముచితము. నలయువారు:— శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి, 7, లంబుకెట్టివీరి, మదరాసు.

ఆనంద ఫాకటేజీ వేనా

౧.౪ వన్నెగల బంగారు నిబ్బుకలము. ఎక్కువగా ఇంకిపట్టుటకు పెద్ద కొళాయియున్నది. బాలురకు, వ్యాపారస్తులకు అత్యంత ఉపయోగము. వెల రూ. ౧-౧౨-౦.

నలయువారు:— ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్డ్ కో, లోక్ సేక్రయర్ హద్రాసు అని వ్యాపారనలయును.

Grand Clearance Sale Rs. 2-0-0 సాగసైన జూబిలి పాకెట్టు గడియారము. మందువెల రూ 4-0-0 యిచ్చుటవెల రూ 2-0-0 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ.

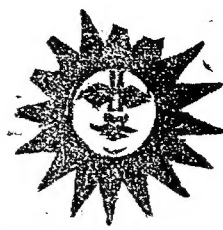

యాగడియారము మేము యిచ్చినట్లు రూ 4-0-0 వెలతో గడియారములు విక్రయించితిమి. మాస్టాటక్కిముచేసి దానిని మగంధరచే అమ్మివచ్చుము. యాగడియారము ముందుకు మైస పాపాలతో చేసి నీవెలా నంచి కదలా కష్టించియున్నాము. ఇంచుమించు సాగముగా వుండును. ఇతరగ్రంథాలలో యింతవేగమున భరిత దొరకని యీ లాభ కరమైన సమయము నప్పియెడల మునుమును మోసకరు. జనవరి 25 తేదికరకు రూ 2-0-0 విక్రయించబడును. ధైర్యముతో అందుకొనెని. 8, ఇంకొక్కటి, మదరాసు.

ARMS & AMUNITION.

తుపాకులు, తుపాకి ముందు, కేపు, రవలు మొదలగునన్ని సారాయములు, స్పెరిట్టు, నానావిధోపయోగవస్త్రములు మావద్ద దొరకును ఎస్. వి. సారథి అండ్ కో, ౧౦౧ చైనాబజారు రోడ్డు మదరాసు

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మూవద్ద దొరకును. కొనువారు మూర్ఖము క్కును గమనింపుడు. కరస్పాండ్లను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— ఎస్ నారాయణ అండ్ కంపెనీ. (కరి) 21, హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

ప్రపంచ చరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది. గ్రంథకర్త:— గా. మారినోస్వీత్తుమరాపు ఎం. పి. తైలిసులభము కడలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుశా నీ కాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ బడును. చందావద్దటి ఆనుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెయాలి లేదు. ప్రతేక దునుము తేడు. సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుచుము. కలయికము:— ప్రపంచచరిత్రాకార్యాలయము, (47) 145, లాంబి, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

మహామహాపాధ్యాయ బ్రహ్మ శ్రీ కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాప యెడకు వ్రాసికొనవలెను.	
1 విశ్వేశ్వరీయము	2-0-0
2 లోక్మండ మాహాభ్యుదయము	౦-౧౦-౦
3 సంగోచల యాత్ర	౦-౪-౦
4 లోకావర వృక్షము	౦-౫-౦
5 సమోగి దీక్షితచరిత్రము	౦-౮-౦
6 సకలకాలరచితము వ్యాయోగము	౦-౮-౦
కొక్కొండ కుమారనరసింహం, రాజమహేంద్రవరము.	

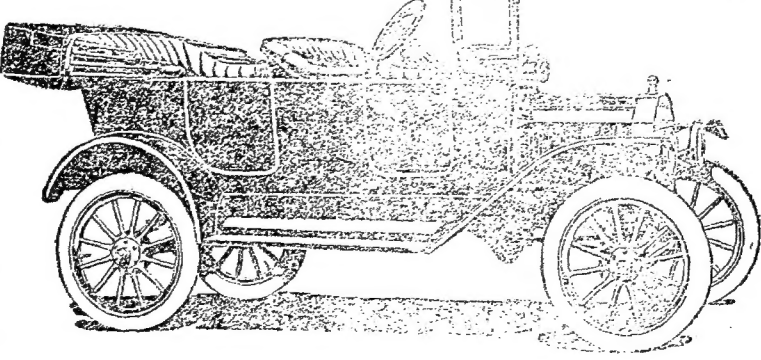
మదన కామేశ్వర లేహ్యం ఇది మేనాను, నిక్కాక, కుక్కనవ్వము, అతిమాత్రము, హిందీ మిక్కిలిబలమును భాతువునీ, రక్తకృద్ధిని, యావన ముఖమును, సంతానప్రాప్తిని, సరములపటుత్వమును కలిగించు ముద్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కులి డబ్బీ రు. 1-0-0 ఆ ముద్రేంద సమాజ్, బొంబాయి, గుంటూరు జిల్లా.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్పుండుటకు నీతైనది.

పైకప్పు ముడుసేసరు ముందుండు ఎలక్ట్రిక్కుదీపములు, బిగులు, స్ప్రింగ్ మోటారు, నిక్కట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని నాణ్యముగా కొనవలెను. ఏలవ నిన ఇది అందరికీ గూడ నుపయోగించును. ప్రతీ ప్రయగ సామగ్రిలతో ప్రవీణులగు ధనవండ్ల కలవ నీబండ్లు చేయింపబడినవి. ఈ బండ్లు చాలశ్రేణికి చాలమన్నిక గలవి గాని నీకి మరొకటొక్క చాలశ్రేణి. ఉత్కృష్ట అన్ని ధర్మముల ఈబండ్ల పవరూ గింపి అతిమృత చాల బలమైడిగాని చాల శ్రేణి కై వదిగిన బలవహువు. ప్రకరచుండు పాడబడుచున్న మోటారు

బండ్లకో, ఫోర్టుబండ్లు సగపాటుకన్న హెచ్చుగా నున్నవి. ఈబండ్లకు మీరు వెల్లుబడి పెట్టిసామ్యం కరమి సుఖ్యయోగమే. ఈబండ్లమీద ప్రకంచుం దన్న కేజీముల కోస ప్రయోజము చేయవచ్చును. కాన దీనిని ఇప్పుడే కొనడు. ఈ న 20 ను 25 నాటికి 80 ండ్లు స్తీ ప యిచ్చును. పిమ్మట ఆకాభంగము కలుగకుండు ముందు గనే మాడు వ్రాయుడు.

మామిలానెము:— ఓక్సు అండ్ కంపెనీ, మదరాసు.